DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XVI. ÉVFOLYAM, 104. SZÁM. Debrecen, 1939 május 7 vasárnap ÁRA: 24 FILLÉR.

A lengyel határról menekülnek a német lakosok

Küldjük be Vásáry Istvánt a parlamentbe

Nagyjában már kialakult Debrecenben a választási front. Eddig három párt állt a starthoz: a kormánypárt, a Független Kisgazdapárt karöltve a polgári ellenzékkel és a Szociál demokrata Párt. Még kétségesnek látszik, hogy a szélső jobboldalról indulnak-e és milyen színekben.

Három hét választ el bennünket a választás napjától. Piros Pünkösd napján kell véleményt nyilvánítani a választópolgárságnak. Három héten át fontolhatja, hova álljon, kire szavazzon.

A választási harcot a magunk részéről nobilis módon, mindenki politikai meggyőződésének tiszteletbentartásával és becsületes fegyverekkel akarjuk megvívni. Éppen ezért tartózkodunk más pártok lebecsülésétől, különösképpen a személyeskedéstől. Bőven nyílna alkalom a bírálatra az uralkodó párt felé, melytől számon lehetne kérni négy év sáfárkodását a hatalom eszközeivel, kritikára volna ok és mód minden oldal felé, de

a választási mozgalom kiéleződését úgy lehet leginkább elkerülni, ha elvi magasságban maradunk és nem ereszkedünk le az egymás pocskondiázásának mocsarába.

Elvi magaslaton állva azt vizsgáljuk, hogy egyetemes nemzeti érdekből és a város szempontjából minő választási eredmény a legkívánatosabb. Mi nem beszélünk »mindent elsöprő győzelemről,« nem beszélünk »80—90 százalékos diadalról,« nem akarunk senkit »lehengerelni,« »lerohanni,« hanem azt tartjuk, hogy

joga van a magyar politikai életben való megnyilvánuláshoz minden olyan törekvésnek, mely hűséggel kívánja szolgálni ezt a hazát és ezt a várost.

Sajnos, Magyarországon az utóbbi időben nagyon hozzászoktatták az embereket egy ferdeséghez, mely abban nyilvánul meg, hogy

az értékmérőt a politikai hovatartozandóság szerint szabályozza.

A hatalmon lévő párthoz tartozol? Nagy ember vagy. Kiválóság. Tehetség. Nem jutsz hatalomhoz, vagy kicseppentél belőle? Az eddigi tömjénfüst kénköves gőzökké változik, rágalomba, lekicsinylésben van részed. Nálunk mostanában csak addig érték valaki, míg hatalmon van. Búcsut mond a hatalmi pozíciónak, egyszerre megszünt érték lenni. Hol vannak azok a boldog idők, mikor párttekintet nélkül nagy embernek tartották nálunk Tisza Istvánt, Kossuth Lajost, Andrássy Gyulát, egy Justh Gyulát, Apponyi Albertet. Akkor is voltak éles harcok, akkor is szemben álltak egymással politikai tekintetben a magyarok, de a legheveseb küzdelemnek idején sem tagadták meg politikai érdekből az egyéni kiválóságot.

Szükebb patriánkban, Debrecenben is élvezhettük az értékmérés ferdeségét az elmult időben.

Megmondjuk nyiltan, mire, kire gondolunk.

Itt van Vásáry István.

Míg polgármester volt, míg a város élén állt, egyhangú volt a vélemény egyéni kiválósága, rátermettsége, vezető, irányító készsége, tudása és alkotó, koncepciózus tehetsége felől. A kiesinyítés, kisebbítés aknamunkája megkezdődött vele szemben, mikor az akkor uralkodó politikának útjában állott. **Pedig nyilvánvaló, hogy az emberi képesség, rátermettség nem változik, sőt a tapasztalat erejéből még növekszik.**

Most kiáll Vásáry István a porondra. Fellép a képviselőválasztáson, mint a polgári ellenzék jelöltje.

Felajánlja szellemi készültségének, tudásának, alkotóképességének, de legfőbbként gerinces magyar ősi debreceni egyéniségének egész arzenálját városa, hazája javára.

Lehet-e elutasítani? A józan ész azt diktálja: **nem:**

A magyar parlamentben igenis helye van Vásáry Istvánnak.

Megmondjuk miért.

Elsősorban azért, hogy **a megingathatatlan nemzeti függetlenség, a magyar hivatástudat és a nemzeti öncéluság tábora egy harcos egyéniséggel gyarapodjék.** Nem tagadjuk meg ezeket a tulajdonságokat másoktól sem, kik ezen a választáson a közönség elé állnak. Jó hazafiaknak tartjuk a másik oldalon állókat is, de hogy — úgymondjuk — »debreceni fordításban«

Vásáry Istvánban inkarnálódik az a speciálisan tősgyökeres debreceni magyar szellem, melynek ragyogó stációit mutatja fel a város történelme,

melyre, úgylehet, még nagy szükség lesz az elkövetkezendő időkben. Illetékesek szerint barátainknak is érdeke egy erős, független Magyarország. Belülről ezt a megerősítést úgy érhetjük el, ha

olyan férfiakat állítunk a gátra, kik az idők minden forgatagában megállják a helyüket.

A magyar függetlenségi gondolat ragyogó szivárványából nem hiányozhatik a debreceni szín.

Debrecen a magyar függetlenség és szabadság vára volt a történelem viharaiban. Kit állíthatnánk méltóbban ennek a bástyának egyik fokára, mint Vásáry Istvánt,

ki ősi debreceni családból származik, **ki azt az intranzigens magyar függetlenségi szellemet képviseli, melyet Debrecen történelmi kövei árasztanak.**

Szükség van Vásáry István gerinces magatartására, nyilt szókimondására belső ügyeinkben. Tulontul sok már úgyis a Fejbólintó János. Az önálló bírálat szava kezd kihalni és elnémulni. Nagy baj, hogy ellenzéki oldalon lép fel?

Minden alkotmányos államban kell nemzeti ellenzék.

Mint egyik jeles publicistánk kifejezte: »kell mint minden emberi törekvés számára nélkülözhetetlen kontroll, mint szükséges támasz olykor saját feleink szeszélyei és követelései ellenében«.

Nem tudjuk a fejünket homokba, elképzeljük, hogy a kormánypárt nagy többséggel kerül ki a választásokból. De ha így lesz, még inkább kívánatos, sőt egyenesen az ország érdekében való, hogy a hatalomnak legyenek biztosító szelepei.

legyen komoly, becsületes nemzeti ellenzék is, melynek soraiban Vásáry István képességeivel megállja a helyét.

A meddő és a termékeny kritika között nagy a különbség.

Vásáry István a termékeny kritikának az embere.

Világos meglátásai vannak, a bonyolult gazdasági kérdések alapos ismerője. A közgyülési teremben hallottunk tőle nem egy olyan beszédet országos kérdésekben, melyek Debrecen határain túl is visszhangot keltettek. A gazdasági válság mély pontja idején kezdeményezett állásfoglalásának helyénvalóságát azóta az idő igazolta. A parlament akusztikájában bizonyára még nagyobb és eredményesebb visszhangot váltana ki adott esetben Vásáry István termékeny bírálata. Éppen ezért van a helye ott, ahol szava meszszebbhangzó.

Végezetül, de nem utoljára vegyük a helyi szempontokat.

Egy vérbeli, debreceni képviselő, ki bármely ügyben a tudás, hozzáértés fegyvereivel tud sikra szállni a jogos debreceni érdekek érvényesüléséért, sokat tud használni ennek a városnak, közvetve a város polgárainak.

Itt él közöttünk. Ajtaja nyitva áll minden debreceni ember számára. Igazságérzete az elsettek, a méltatlanul megbántottak felé hajlik.

Nem zárkózik díszes poziciók elefántcsont-tornyába, nem él hűvös magasságban.

Valóban minden debreceninek a képviselője lehet. A város élén állva

az élet polgármestere volt.

Mint képviselő sokat segíthet Debrecen elakadt ügyein, de főleg lendítő erejét belevetheti a megtorpant fejlődés szekerébe. Szociális érzékéről számtalan kezdeményezése és intézkedése áll jót a multból. Most, mikor a szociális igazság jelszavai röpködnek a levegőben, tőle várjuk hogy a jelszavakat tartalommal telíti. Egy emberöltőt töltvén el a város szolgálatában, ismeri a lakosság minden gondját, baját. Tőle várhatjuk valóban, hogy minden igazságos ügy benne pártfogóra talál. Szava, befolyása a képviselői megbizatással növekedvén, joggal meghallgatást követelhet.

A mezőgazdaság minden ügye, baja, mint mondani szokás, a kisujjában van. Az iparos és kereskedő társadalom emlékezhet, hogy polgármestersége alatt volt munka, forgalom, melyet nemcsak a jobb viszonyok számlájára, hanem az ő egyéni kezdeményezésére is

kell visszavezetni. A tisztviselői osztálynak megértő barátja, hisz hosszú időn át velük együtt dolgozott.

Kiváló képességeit parlagon hevertetni egyenesen vétek és mulasztás.

Férfi kora teljében még sokat használhat hazájának, nemzetének, városának. Éppen ezért mondjuk, hogy Vásáry Istvánnak a parlamentben van a helye. Ne nézzük a rideg pártszempontokat, tartozzék bár valaki ehhez, vagy ahhoz a párthoz, nyugodt lélekkel megvallhatja, hogy Vásáry Istvánt képességei, egyénisége egyenesen predesztinálják a képviselői mandátumra.

Küldjük be Vásáry Istvánt a magyar parlamentbe!

Nagy lelkesedést váltott ki a polgári ellenzék jelölőlistája

A népszerű jelöltek felléptetése általános helyesléssel találkozott

Szombaton került nyilvánosságra a Független Kisgazdapárt és a polgári ellenzék jelölt-listája. Városszerte a társadalom minden rétegében örömmel, lelkesedéssel és megelégedéssel vették ezt a listát, annál is inkább, mert a jelöltek valamennyien ismert és közbecsülésben álló személyiségek. *A polgárság széles rétegei örömmel látják Vásáry István fellépését* és ugyanúgy megelégedéssel vették tudomásul, hogy a lista valamennyi jelöltje debreceni, kiktől joggal várhatják a jogos debreceni érdekek figyelembevételét és szolgálatát.

A lista második helyezettje: *Öry István a gazdatársadalom körében megbecsülésnek örvend.* Puritán egyénisége sok hívet szerzett és az a munkássága, amelyet a mezőgazdaság egyetemes érdekei szolgálatában kifejtett, az önzetlen tevékenység, a közért folytatott munka bizonyítéka.

Dr *Hódy Béla* jelöltetését különösen a háztulajdonosok vették örömmel tudomásul. Debrecen több mint 14.000 háztulajdonosa benne méltó képviselőt talál, ki eddig is mindent elkövetett a háztulajdon érdekeinek védelmében.

A kézműiparosság körében *Szendrey Sándor*, a lista harmadik jelöltje, rendkívül népszerű. Mint az ipartestület alelnöke, az iparosérdekek bátor szószólója. Az ő jelöltetésével éppen azt kívánja hangsúlyozni a párt, hogy *egyáltalán nem egyoldalú, hanem minden termelőréteg szószólója kíván lenni.*

Lovas Imre kisgazda és *Rábold Gusztáv* ny. gimnáziumi tanár, mint a független érzelmű kispolgárság hű barátja ismeretesek és az ő jelöltetésük széles körben találkozott helyeslésssel.

Általában meg lehet állapítani, hogy *ez a lista már az első napon döntő sikert aratott.* Egész nap csilingelt a párt telefonja, százával érkeztek üdvözlések. Az uccán az emberek egyébről sem beszéltek, mint arról, hogy végre *megtörtént egy olyan erős polgári összefogás, melytől csak jót lehet várni a város életében.*

Az ajánlások aláírása

A Független Kisgazda és Polgári Párt tegnap már kiváltotta a járásbíróságon a hivatalos ajánlási íveket. Ez a párt volt az első, amely jelentkezett dr *Csernátony Lajos* járásbírósági elnöknél az ajánlási ívek átvétele céljából. Ez rendben meg is történt és most már megkezdődik a párt részéről az ajánlási ívek aláíratása. *Nyomatékosan figyelmeztetjük a választóközönséget, hogy az új törvény értelmében nem szabad házalni az aláírások gyűjtése végett.* Aki ilyen célból házról házra jár, az megtéveszti a közönséget.

A párt elhelyezte az íveket dr *Hadházy Zsigmond* közjegyzőnél, azokat ott lehet aláírni. *Aláírások eszközölhetők hétfőn 9 órától kezdve Hadházy Zsigmond közjegyző irodájában, Piac ucca 43., Svetits-palota II. udvar.* Kifejezetten hangsúlyozzuk, hogy az ajánlási ívek aláírása díjtalan. A párt híveit ezúton is felhívjuk, hogy az íveket minél előbb írják alá.

Élénk pártélet

A Független Kisgazda és Polgári Párt helyiségében, Simonffy ucca 13. szám I. emelet a választási intézőbizottság állandó permanenciában van. *Élénk pártélet uralkodik, a párt tagjait egész felvillanyozta, hogy ilyen erős listával indulhat a választási küzdelembe.*

A választási bizottság telefonon is — 25-50 szám alatt — rendelkezésére áll a választópolgárságnak.

Ezúton is felkéretnek a párt tagjai, hogy ma, vasárnap délután a párt helyiségében minél nagyobb számban jelenjenek meg a további teendők megbeszélése végett.

Az első valótlan hir

A választási küzdelem megindulásakor már leszögeztük, hogy végnélküli polémiákba és személyeskedésekbe nem akarunk bocsátkozni és azt várjuk a másik oldalról is. Annál kellemetlenebbül hat az, hogy a kormánypárt lapja *már is valótlan hírekkel dolgozik.* Mai számában azt állította, hogy Vásáry István nevével ívekkel házaltak és még pár nappal ezelőtt mint pártonkívüli jelöltnek a nevét kolportálták ezeken az íveken. *Ez a közlemény elejétől végéig valótlanság, sem Vásáry István hívei, sem pedig a párt tagjai ilyen ívekkel senkihez sem fordultak.*

Az üzenjük a kormány lapjának, hogy *becsüljék meg a listájukon szereplőket legalább azzal, hogy ilyen valótlanságokat ne terjesszenek látszólagos érdekükben.*

MÉP kortes-plakátok a Nagytemplom terraszán

Tegnap a Nagytemplom terraszát ismeretlen tettesek körülragasztották MÉP szövegű röpcédulákkal. *A ref. gondnoki hivatal lekapartatta s feljelentést tett ismeretlen tettes ellen, mert a választási törvények 191. §-a alapján templomokra, iskolákra és azok tartozékaira nem szabad falragaszt tenni.*

Ugyancsak kortesplakátokat ragasztottak ismeretlen tettesek a Kistemplomra. A plakátokat nyomban eltávolíttatta a lelkészi hivatal.

A református hívek körében felháborodást kelt, hogy már a templomok felszentelt falait is kortescélokra használják fel.

Szentpéteri Kun Béla a debreceni választási elnök

A központi választmány tegnap ülést tartott dr Kölcsey Sándor polgármester elnökletével, amelyen kijelölték a debreceni választóbazottság elnökét és helyettesét.

A választási bizottság elnöke **Szentpéteri Kun** Béla egyetemi tanár, helyettese pedig vitéz dr **Bessenyei** Lajos.

Eckhardt Tibor Szegeden

Eckhardt Tibor, a Független Kisgazdapárt vezére szombat este szintén Szegedre utazott és megkezdte tárgyalásait a Független Kisgazdapárt ottani indulásáról, ősjelöltjeiről.

Teleki miniszterelnök ma Szegeden programbeszédet mond

Gróf *Teleki* miniszterelnök szombaton este Szegedre utazott *Zsindely Ferenc* államtitkár és *Thuránszky* sajtófőnök kíséretében.

A miniszterelnök vasárnap délben a szegedi városi színházban mondja el programbeszédét, melynek meghallgatására a kormány több tagja is elutazik vasárnap reggel Szegedre.

A szegedi MÉP küldöttség szombaton felkereste Budapesten gróf *Teleki* miniszterelnököt és felkérte a szegedi választókerület képviselőjelöltségének elfogadására. A miniszterelnök Raskó Sándor pápai prelátus beszédére válaszolva kijelentette, hogy ha ő Szegedre megy, hazamegy. Hangsúlyozta, hogy régi célkitűzéseiben semmisem változott. Végül kérte a szegediek támogatását.

A MÉP hajdumegyei jelölései

Tegnap megejtették a Magyar Élet Pártja hajdúmegyei jelöléseit.

A hajdúmegyei MÉP-listán jelöltek: Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter, Berencsy Géza nánási földbirtokos, dr Csorba Antal böszörményi ügyvéd és Bene Antal földesi községi főbíró.

Az egyéni kerületekben a volt képviselőket jelölték. *Szoboszlói kerület* Tasnádi Nagy András igazságügyminiszter, *nádudvari kerület* Megay-Meissner Károly, *böszörményi kerület* dr Uzonyi György, *nánási kerület* dr Benkő Géza.

Berki Gyula indul a nánási kerületben

A Független Kisgazdapárt a nánási kerületben *Berki Gyula* volt országgyűlési képviselőt jelöli, kinek támogatására a párt több tagja megy ki a kerületbe.

A póstavezérigazgató Debrecenben

Terstyánszky Ákos államtitkár, a posta vezérigazgatója felvidéki körútja után Debrecenbe érkezett szombaton és megtekintette az itteni postahivatalokat dr *Kulcsár Bertalan* és *Simonffy Miklós* igazgatók kalauzolása mellett.

Jó hír hölgyeknek
ISMÉT EGY ÚJÍTÁS
Női kalap osztály Benyátsnál

Schäfer Testvérek
irodáját
Ferencz József út 43.
földszint II. udvar
(Svetits-palota)
alá helyezte át.

Csoda, Speciál, Turán, Steyr
stb. kerékpárok a legkedvezőbb részlet fizetésre
Keszler-cégnél
Széchenyi utca 1.

Vigszínház
Csak 16 éven felülieknek!
A szerelem, az izgalom, a bátorság filmje:
Aranyat asszonyért
Főszer.: Viktor Staal.
Előadások: ma 3—5—7—9 órakor, hétfőn utoljára 5—7—9 órakor.

Járjon márkás kerékpáron
Részletre is ád
Földes Sándor
Püspöki palota.

Kedden temetik Tóth Tihamér püspököt

Tóth Tihamér püspök temetése kedden délelőtt 9 órakor kezdődik az Egyetem téri templomban. A gyászmisét Serédi Jusztinián hercegprímás végzi. Mise alatt Glattfelder Gyula csanádi püspök mond gyászbeszédet. A gyászszertartásnál a hercegprímásnak segédkezni fognak Glattfelder Gyula, Hannauer István, Shvoy Lajos és Bleyer István püspökök. A gyászszertartás végeztével a holttestet a Kerepesi uti temetőbe kisérik, [illegible] ogye-

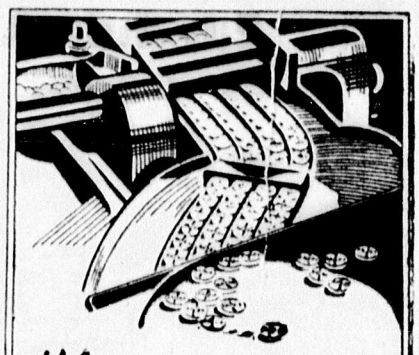
Kéz nem érinti
ASPIRIN TABLETTÁT
BAYER
mig a vevőhöz nem jut.
Csak gyógyszertárakban kapható.

Tömegesen menekülnek a németek a lengyel határvidékről

Kiélesedett a német lengyel viszony

Marienwerder, május 6. (Német TI.) Április vége óta a lengyelek részéről németek ellen irányuló egyre gyakoribb túlkapások miatt a lengyel határvidékről állandóan tömegesen jönnek át a menekülők Keletporoszországba. **Igy csupán a marienwerderi körzetben április folyamán 261 német menekült férfi és nő nagyszámú gyerekkel együtt érkezett. Április 28. óta máig ez a szám több mint száz férfival és növel s majdnem ugyanannyi gyermekkel növekedett.** A stuhmi körzetbben szintén sok menekülő német lépte át a határt, köztük olyanok is, akik Posen és Gnesen környékén, Lodzban laktak. **Egyes pomerelleni német községekből az utóbbi napokban majdnem az egész német lakosság elmenekült.** A menekülteket egyelőre egy hirtelenében létesített **gyüjtőtáborba szállitották.** Néhány napi tartózkodás után a munkaügyi hivatal közvetítésével a menekülteket különféle keletporoszországi munkahelyeken helyezik el.

Osszetüzések németek és lengyelek között

Berlin, május 6. **A német lapok tele vannak jelentésekkel, amelyek szerint Lengyelország németlakta vidékein megint napirenden vannak az összetüzések németek és lengyelek között. Valamennyi lap vezetőhelyen és nagybetűs címekkel közli ezeket a jelentéseket. A Zwölfuhrblatt azt irja, hogy több német kénytelen volt elhagyni Lengyelország területét.**

Lengyel támadás a kattowitzi könyvtár ellen

Gleiwitz, május 6. **Miután nemrég elpusztitották a könighüttei és schwietochlowitzi német Volksbund otthonait és egy német könyvtárt, a péntekre virradó éjjel a lengyelek a kattowitzzalonzei német népkönyvtárt is megtámadták és teljesen elpusztitották. Lengyelekből álló horda erőszakkal feltörte az épület és a könyvtár ajtait, összetörte a berendezési tárgyakat, széttépte a könyvek egyrészét és tintát öntött rájuk. Az ezer kötetet számáló könyvtár egy másik részét ellopták és valószinűleg gépkocsin elszállitották. A rajtaütés előtt elvágták a házba vezető összes távbeszélő összeköttetéseket.**

Csütörtök este óta a kattowitzi főpályaudvarról eltávolitották a német birodalmi vasut valamenynyi menetrendjét.

Berlini jelentés: elfogadhatatlan a lengyel álláspont

Berlin, május 6. Berlini politikai körökben kijelentik, hogy Beck lengyel külügyminiszternek Danzigra vonatkozó álláspontja elfogadhatatlan, mert nincs tekintettel a népek önrendelkezési jogára, amelyről Danzig, ez a nagy többségében német város, nem mondhat le. Azt a lengyel álláspontot, amely szerint Danzigra Lengyelországnak azért volnának jogai, mert ott torkollik a lengyelek főfolyója, szintén nem lehet elfogadni, mert ennek az elvnek általános alkalmazása felfordulást idézne elő egész Európában. Ami Beck magyarázatát a német-lengyel szerződéshez illeti, errenézve az igazság az, hogy e szerződéssel ellentétben áll a részvétel olyan csoportosulásban, amely nyilván Németország ellen irányul.

Feltűnést keltő olasz cikk a német-lengyel kérdésről

Róma, május 6. (MTI.) A *Popolo D'Italia* feltűnést keltő vezércikket közöl a német-lengyel kérdésről. A cikk, amely nyilvánvalóan fedi a hivatalos körök felfogását, a következőket irja:

— A bekerítő politika vezetett a német-lengyel viszony váratlan kiéleződéséhez is. Hitler kancellár legutóbbi beszédében igyekezett hidat verni a Lengyelországgal való megegyezés felé. *A bekerítő politika egyébként a legnagyobb nehézségekkel küzd.* A kisebb északi és nyugateurópai államok megmaradnak hagyományos politikájuk mellett. A közép- és keleteurópai államok pedig igyekeznek magukat távoltartani a bekerítő politikától. Litvinov eltávolítása a szovjetorosz kormányból szintén azt mutatja, hogy Oroszország sem hajlandó kötélnek állni a nyugati háborús uszítóknak.

— Lengyelország érdeke is csak az lehet, hogy a kölcsönösség és jószomszédi viszony és együttműködés politikáját folytassa Németországgal. *A Rajnától az Alpokig olyan hatalmas vonal épült ki, amelytől keletre a nyugati nagyhatalmaknak nincs tényleges lehetőségük a beavatkozásra. Lengyelországnak tehát választania kell a tengelyhatalmakkal való együttműködés nyujtotta biztonság és a kalandos politika kockázata között.* Olaszország úgy érzi, hogy barátság szavával fordulhat Varsóhoz és felhivhatja Lengyelországot, hogy ne merevítse meg álláspontját Németországgal szemben.

Ciano és Ribbentrop megbeszélései megkezdődött

A megbeszélések főtárgya a lengyel-német viszony.

Róma, május 6. Gróf Ciano külügyminiszter reggel kilenc órakor megérkezett Milánóba, ahol a városi hatóságok és a fasiszta párt szervezetei ünnepélyesen fogadták.

Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter Münchenből jövet délelőtt 11 órakor Milánóba érkezett, ahol gróf Ciano olasz külügyminiszter fogadta a pályaudvaron. A két államférfi találkozása igen szívélyes volt. A megérkezéskor rögtön megtartott első megbeszélések után a két miniszter 13 órakor a városházára ment, ahol gróf Ciano villásreggelit adott vendége tiszteletére.

Mint Milánóból jelentik, Ciano gróf és Ribbentrop első politikai megbeszélése szombat délután **16.45 órakor kezdődött a milánói kormányzósági palotában. A megbeszélés 19.10 óráig tartott.** Ciano szombat este a Continental dísztermében Ribbentrop tiszteletére estebédet adott, amelyet fogadás követett. A politikai megbeszéléseket vasárnap folytatják.

Newyork, május 6. A lapok hosszú táviratokat közölnek Ciano és Ribbentrop találkozásáról. Egyet értenek abban, hogy a megbeszélések főtárgya a lengyel-német viszony és annak az óhajuknak adnak kifejezést, hogy Olaszország közvetítő szerepe sikerrel járjon.

Olcsóbbak a DKW autók

1939-es typusu D. K. W. autók leszállított árai:

Front Normál Limousine	P 2·700
Front Speciál Cabriolett	P 2·980
Front Speciál Limousine	P 3·000
Meisterklasse Cabriolett	P 3·300
Meisterklasse Limousine 2 ajtós	P 3·320
Meisterklasse Limousine 4 ajtós	P 3·480
Luxus Cabriolet 2 üléses	P 4·370
Luxus Cabriolet 4 üléses	P 4·435

Uj typusu BMW autók leszállított árai:

45 Hp Limousine	P 6·500
50 Hp Limousine 4 ajtós	P 7·900
45 Hp Cabriolet	P 7·400
50 Cabriolet	P 9·500
55 Cabriolet Sport	P 10·600
80 Cabriolet Sport	P 11·500
80 Cabriolet Sport nyitott	P 9·800

Körzetképviselet:
Szoboszlay István
Széchenyi u. 24.

Hungária filmszinház
MA, VASÁRNAP d. u. 3, 5, 7, 9 órakor, HÉTFŐN d. u. 5, 7, 9-kor a páratlan szépségű, izgalmas fiim:
A fiúk városa
MICKEY ROONEY és SPENCER TRACY remek alakításával.
HIRADÓ-ban a legújabb világesemények!!!

Az Apollóban
MA, VASÁRNAP d. u. 3, 5, 7, 9 órakor utoljára a
Csak egyszer vagy fiatal
c. szenzációs filmünk
MACKEY ROONEY, LEWIS STONE és CECILIA PARKER főszereplésével!
HIRADÓ!

Elindult Amerikába az angol királyi pár

London, május 6. György angol király és Erzsébet királyné tegnap reggel elindult amerikai útjára. London népe megható melegséggel mondott Istenhozzádot. A búcsúztatásnál ott volt a királyi család valamennyi tagja, a kormány és a katonai előkelőségek. A déli kikötőbe hajtott az uralkodó pár és kiérete, ahol a király megszemlélte a haditengerészet díszszázadát, majd felszállt az Empress of Australia hajó fedélzetére, melyet **úszó palotává alakítottak át.**

A hajó indulásakor felrepült a királyi lobogó és eldördültek a díszlövések. A hajó fedélzetére elkísérte a királyi párt Erzsébet és Margit hercegnő.

A honvédelmi flotta hajói a csatorna végéig kísérték a királyi párt szállító hajót. Az útvonalon a repülőrajok tisztelgő köröket írtak le a hajó felett.

A királyi pár május 15-én érkezik meg hajón Kanadába. Az a csatahajó, melyet a királyi pár átszállítására szemeltek ki, valószínűleg csak a hazautazásnak áll majd a királyi pár rendelkezésére.

Bacsó rektor a magyar alkotmány jelentőségéről

A debreceni Tisza István tudományegyetemen szombaton délben ünnepélyes keretek között avatták *Legény Sándort* az orvostudományok, *Böszörményi Dezsőt* és dr *Nagy Lászlót* a jogtudományok, valamint *Barát Endre Győzőt* az államtudományok doktorává.

A felavatott új doktorokhoz dr. *Bacsó Jenő* rektor intézett komoly szép beszédet, mondván a következőket:

— A régi rómaiaknak első írott joga a XII. táblás törvény volt, melyet a patriciusok és plebejusok között létrejött kompromisszumnak tekintettek s talán ezért is volt, hogy a későbbi törvényhozás s a jogtudomány olyan mereven ragaszkodott ehhez a törvényhez, azt igyekezett mintegy önmagából tovább fejleszteni s bár így a jogfejlődés talán lassubb lett, de a római jog — ha hosszabb idő mulva is — világjoggá fejlődött, mely hatását még ma is érezteti, habár sehol sincsen már érvényben.

— Ha a rómaiak ennyire ragaszkodtak egy túlnyomó részben magánjogi törvényhez, nem csodálkozhatunk, ha *vannak nemzetek, melyek nagy tiszteletben tartják azokat a törvényeket, melyek az alkotmányra vonatkoznak*, olyan alkotmányra, mely nem oktrojált, hanem történelmi fejlődés eredménye.

— *Ilyen a magyar nemzet is, mely alkotmányát mindig szentnek tartotta s az utolsó csepp véréig védelmezte*, habár talán annak keretén kívül tett intézkedések egyéhként üdvösek lettek volna is az állampolgárok szempontjából. *A magyar alkotmány tudvalevőleg történeti alkotmány, szemben az úgynevezett charta (pariros) alkotmánnyal.* Egyik kiváló tudósunk a kettő közötti különbséget abban adja, hogy *az előbbit a lelkükben, az utóbbit csak a zsebükben hordják a polgárok.*

— Azt, hogy *hazánk ezer év viszontagságai között még ma is meg van, hogy még így megcsonkított állapotban is a jog és a rend országa maradhatott, bizonyára a magyar nép alkotmányszeretetének köszönhetjük*, mert a magyar nép alkotmányáért minden időkben síkra szállott, törvénykönyvvel a kezében, de ha kellett, fegyverrel is.

— Olyan államokban, amelyeknek alkotmánya a történelmi fejlődés eredménye, a fejlődés kétségkívül lassúbb ütemű, mert az alkotmányhoz való ragaszkodás nem engedi az elhamarkodott, kellően át nem gondolt változásokat. *De azért a történelmi alkotmány* — bár mindig ugyanaz marad — *mégis változik s nem jelenti a megállást, mert a megkövesedés, a változó viszonyokhoz való nem alkalmazkodás éppen úgy a nemzet halálát okozhatja, mint a létező állapotok erőszakos felforgatása.*

— Sokszor halljuk, hogy szociális és egyéb belső reformokra van szükség. *Ennek igazságát kétségbe vonni nem lehet, de ne felejtsék, hogy ennek is az alkotmány szellemében s keresztyén erkölcsi alapon kell végbemennie, mert a nemzeti lét alapja a keresztyén erkölcs, az a »tiszta erkölcs, mely — mint a költő mondja —, ha megvész, Róma ledől s rabigába görbed«.*

— Arra kérem Önöket, hogy hazájukat úgy szeressék, annak sorsát mindig úgy viseljék szívükön, mint *ezeréves történelmünk annyi dicső magyarjai, kik nemzetük sorsán féltő gonddal őrködtek* s akkor is meggondoltan, óvatosan cselekedtek, ha a félreismerés, a népszerűtlenség keserű poharát kellett is emiatt kiüríteniök.

Apolja kezét! Manikűröztessen Renczinél, Kossuth u. 4. Városház épület.

Műselyem paplan fehér vattával P 20·—
Storfüggöny csipkeszövetből P 5·20 rojtos P 6·90
Grenadin duplaágyterítő P 14·90
Ballonkabát P 28·—
Függönyanyag, butorhuzat, szőnyeg, linoleum, gumikabát nagy választékban
Haas Lipót
Linóleum és Szőnyegház
Ferencz József-út 58. Megyeháza mellett.
Telefon 29—63.

A TÉBE körzeti közgyülése

Versényi Tibor örökös díszelnök, Harsányi Pál és Takaró Gyula társelnökök.

A TÉBE tiszántúli körzete tegnap délután a Kereskedelmi Kamara dísztermében *Hegedüs Lóránd* elnöklésével közgyűlést tartott. A közgyülésen rendkívül meleg ünneplésben részesitették *Versényi Tibort*, aki Debrecenből távozásának indokával lemondott elnöki tisztéről. Hegedüs Lóránd méltatta elévülhetetlen érdemeit és *a TÉBE hálája jeléül gyönyörű ezüstdobozt nyujtott át. A közgyülés Versényi Tibort egyhangúlag örökös díszelnökül választotta meg és melléje társelnökökül Harsányi Pál és Takaró Gyula vezérigazgatókat választották meg.*

Alelnökök lettek: *Fischer Jenő, Kárpáthi Elemér*, dr *Somlyai József* és *Jansen Ferenc* igazgatók, *Versényi Tibor* meleg szavakkal mondott köszönetet az elismerésért, az új tisztikar nevében pedig *Takaró Gyula* igazgató szólott. A közgyülésen több előadás hangzott el.

A debreceni vívó sport fejlődéséről tett bizonyságot a Békessy Club közgyülése

A debreceni Békessy Béla Vívó Club, a helyi sportéletnek ez az elit egyesülete szombaton délután tartotta meg évi rendes közgyűlését a tagok élénk érdeklődése mellett.

A közgyűlést *Versényi Tibor* elnök lendületes beszédben nyitotta meg. Utána *Afonyi Zoltán* főtitkár olvasta fel nagy precizitással megszerkesztett titkári jelentését. A beszámolóból kiviláglott, hogy a vezetőség sikeresen dolgozik azon, hogy a tisztikart a sport jegyében és szeretetében összekapcsolja a polgári társadalommal. Anyagi vonatkozásban az egyesület nagymértékben megerősödött, ami a honvédelmi miniszter, a hadtestparancsnokság, valamint Debrecen sz. kir. város jelentős támogatásának köszönhető.

Beszámolt a titkári jelentés azokról a nagy sikerekről is, melyet a klub vívói értek el. Az elmúlt évben a szegedi hősök versenyén, az északkerületi versenyen, az országos epée-bajnokságban tüntek ki a klub vívói, míg az idén a szegedi hősök versenyét harmadszor nyerték meg, miáltal végleg az egyesület birtokába került a vándordíj. Ezek a tények élénken bizonyítják, hogy Debrecenben érdemes a vívósportért dolgozni.

Záhonyi Vilmos főpénztáros a pénztári jelentést, a költségvetést és zárszámadást ismertette, melyeket a közgyűlés elfogadott és a tisztikarnak a felmentvényt megadta.

Ezután a tisztújítás következett. Az egyhangú választás eredménye a következő: Örökös díszelnökök: Bogáthy Albert ezredes, dr Kölcsey Sándor polgármester. Díszelnökök: eberswaldi Siegler Géza altábornagy, Lossonczy István főispán, Lám Dezső h. rendőrfőkapitány, Ibrányi Mihály alezredes, dr Láng Sándor egészségügyi főtanácsos. Elnök: Bogányi Károly ezredes. Alelnökök: Ary Lajos, vitéz Boskó Mihály, Szabó Gyula. Ügyvezető elnök: vitéz Battha Zoltán alezredes. Főtitkár: Afonyi Zoltán százados. Főpénztáros: Záhonyi Vilmos százados. Klubkapitány: dr Benedek Petur tanügyi fogalmazó. Ügyész: dr Des Combes László ügyvéd. Jegyző: dr Nyiri László ügyvéd. Orvos: dr Hadházy Levente főhadnagy-orvos. Háznagy: Pallaghy Gyula százados. Ellenőr: vitéz Bugarin Horváth Gyula őrnagy. Számvizsgálók: Medek István, dr Papp Endre és Doby Dénes. Választott ezenkívül még a közgyülés 12-tagú választmányt.

Ezután vitéz *Battha Zoltán* elnök gondolatokban gazdag beszédben emlékezett meg a távozó Versényi Tibor elnök érdemeiről és javasolta, hogy érdemeit jegyzőkönyvben örökitsék meg. Hasonlóképpen szép szavakkal emlékezett meg az elnök Laubner József eredményes munkásságáról, javasolva, hogy jegyzőkönyvi köszönetet mondjanak a leköszönt alelnöknek. Mindkét indítványt a közgyülés egyhangú lelkesedéssel tette magáévá.

Versényi Tibor szerény szavakkal köszönte meg az elismerést, hangoztatva, hogy az egyesületnek ezentúl is egyszerű, dolgos közkatonája akar maradni. Majd a közgyülést bezártnak nyilvánította.

Ballagás a piarista gimnáziumban

A piarista gimnázium nyolcadik osztályos növendékei tegnap tartották a hagyományos ballagást. Feketébe öltözött fiuk ajkán felhangzott a Valéta nóta örök visszatérő melódiája: „Ballag már a vén diák"... Mentek, ballagtak az ismert folyosókon, búcsúztak a megszokot osztályoktól. **„Alsó és felső tantermek örökre Isten veletek"** — hangzott a búcsúzó fiuk ajkán és kiérve az udvarra, elöl a magyar zászlót vivó ballagó fiuk s ajkukon új magyar nóta csendült fel: **„Elment a madárka, üres a kalitka, azt üzente, vissza jő tavaszra"**, mely a magyar nép lelkéből fakadt.

Az udvaron **Bete Gyula** I. b. o. tanuló talpraesett beszédben búcsúzott a távozó, nyolcadikos nagy fiuktól. Majd **Nagybákay** Péter önképzőköri elnök, búcsúzó nyolcadikos vett búcsút az igazgatótól, a tanároktól, az ittmaradt elsősöktől és a többi nagyoktól. Beszédében a sok kedves emlék visszatérő fátyolán keresztül vetett pillantást az elmult évekre s köszönte meg azt a sok simogató cirógatást, melyet kaptak nevelőiktől. Büszkén, felemelt fejjel indulnak ki az életbe, erővel, kitartással, elszánt és törhetetlen akaraterővel.

Beszéde után a „Gadeamus igitur" nóta hangjai és a Ballag már a vén diák melódiája mellett ballagtak tovább...

**A régi szoba megszépül,
Olvasni is jól lát
És mindehez nem kell más, mint
Uj Meteor csillár.
Egyedárusitás Debrecen, Piac u. 9.**

A Festetich BE disztáborozása

Szombaton este tartotta a Festetich Bajtársi Egyesület dísztáborozását az Arany Bika termeiben. A szépen feldiszitett termekben, előkelő közönség jelenlétében tartotta meg beszédét dr **Erdélyi János** patrónus. Hangoztatta, hogy a gazdász predesztinálva van a bajtársi életre. Az avató beszédet dr **Halász Miklós** mondotta el. Az avatóbeszédre dr **Csukás Zoltán** válaszolt és kijelentette, hogy magyarok maradnak minden körülmények között és tudják jól, hogy ez a magyarnak maradás küzdelmes életet jelent.

Az esküminta elhangzása után a cigány rázendített a hagyományos gazdász csárdásra és kezdetét vette a tánc, mely vidám hangulatban a reggeli órákig tartott.

Ismerkedési vacsora az Iparoskörben

Szombaton este ismerkedési vacsorát rendezett az Iparoskör, melyen résztvett *Lossonczy István* főispán is. A vacsorán megjelent dr *Dömsödy Imre* tanácsnok, dr *Orosz Árpád*, dr *Koller József*, dr *Radó Rezső* és *Galamb Ferenc*. Üdvözölték a vacsorán a főispánt, aki válaszában többek között azt hangsúlyozta, hogy az összetartásra igen nagy szükség van a magyar jövő kimunkálása szempontjából.

Bucsuztak a Svetits leány gimnázium nyolcadikosai

Meghatóan szép volt szombaton annak a harminc fehérruhába öltözött leánynak a búcsúzása, akik a Svetits gimnázium nyolcadik osztályából indultak az életbe. A nyolcadikos leányok gyöngyvirág csokrokkal mentek a gimnázium tanulóinak sorfala között, végig az épület folyosóin, melyeken olyan sokáig jártak. Bejárták a termeket és ajkukon felcsendült a nóta „Elindultam szép hazámból, napsugaras szép tanyámból".

A ballagó leányok felmentek a kápolnába, ahol dr **Szabó János** hittantanár mondott szivbemarkoló beszédet. A gimnáziumból távozó leányokat az intézet kapujában Gocs Márta köszöntötte. A távozó nyolcadikosok nevében Perényi Ilona búcsúzott a lánygimnazistáktól, az intézettől és a tanároktól.

Letartóztattak két embert egy törvényszéki tárgyalás után

Eger, május 6. A törvényszék szombat délelőtt tárgyalta Cserei Imre 26 éves és Mák János 26 éves gyöngyösi munkanélküliek bűnügyét, akiket lopással vádoltak. A törvényszék a tárgyalást elnapolta. Amikor a két vádlott a törvényszék épületéből el akart távozni, budapesti detektivek letartóztatták őket, mert alaposan gyanusithatók, hogy részük van a pestszenterzsébeti rablótámadásban. Mindketőtjüket Budapestre szállitották.

ifj. Dr. Csilléry Béla a filharmonikusok mai hangversenyén

A Máv. Filharmonikusok ma esti hangversenye iránt mutatkozó szokatlanul élénk érdeklődés sejtetni engedi, hogy a debreceni hangverseny dobogón ezúttal elsőizben szereplő fiatal hegedűművész debreceni bemutatkozása méltóan fog sorakozni azokhoz a fényes sikerekben gazdag hangversenyestekhez, amelyeken ifj. dr *Csilléry* Béla hegedűművészt Hollandiában, Dániában, Norvégiában, különösen pedig Németország legfontosabb zenei centrumaiban ünnepelték.

Eddigi szerepléséről szóló külföldi kritikák egybehangzóan emelik ki nagy stilusérzékét, ragyogó technikáját, túlfűtött temperamentumát, ezért nem egy lap, »a hegedű igazi mesteré«-nek nevezi.

A mai hangversenyre választott darabja, a »Brahms d-dur hegedűverseny« az előadó művészre igen súlyos technikai problémákat ró, mindamellett kevés hegedűdarab diesekedhetik a jóhangzásnak ilyen sokféleségével és költőiségével. A darab kiválóan alkalmas arra, hogy a művész tökéletesen bemutathassa művészi értékét.

A műsor többi száma: *Chr. Bach*: B-dur szimfónia; Gluck: Iphigenia Aulisban nyitánya és Borodin: Polovetzki táncok, mindmegannyi érték a zeneirodalomban.

Elismerést érdemel a Máv. Filharmonikus Zenekar vezetősége és minden tagja, hogy a legnehezebb körülmények között is megpróbálta a lehetlennek látszó dolgot: a próbák folytatását akkor, amikor a zenekar vasútas és nem vasútas tagjai hetekig, egyesek csaknem hónapokig is távol voltak, a Felvidék és a Ruténföld felszabadításával kapcsolatos intézkedések folytán.

És mégis, nemcsak hogy a második hangversenyre is felkészültek, hanem 14-én a kollégiumi ünnepségen ők adják elő a Psalmus Hungaricus-t, amelyet maga a szerző, K o d á l y Zoltán fog vezényelni. S hogy kulturális munkájuk további allomását is megemlítsük, a zenekar 20-án Beregszászon ad jótékonycélú hangversenyt a »Magyar a magyarért« mozgalom javára, amelylyel kapcsolatban kirándulást tesznek Husztra is.

Mint annak idején közöltük, a mai hangverseny tiszta jövedelmét a Horthy Miklós repülőalap javára fordítják. Hazafias kötelességet teljesit tehát, aki jegyét a mai hangversenyre megváltja. Jegyek délelőtt 10-től az Arany Bika halljában, este a pénztárnál válthatók.

Teljhatalmat kap a lengyel köztársasági elnök

Varsó, május 6. A lengyel országgyülés törvényhozó bizottsága ülést tartott, amelyen megvitatták a köztársasági elnököt teljhatalommal felruházó törvényjavaslatot. A törvényjavaslat szerint a köztársasági elnök teljhatalmat kap arra, hogy a parlament legközelebbi rendes őszi ülésszakáig nemzetvédelmi, közgazdasági és pénzügyi kérdésekben rendelettörvényeket léptessen életbe. Az ukrán és zsidó kisebbségi képviselők kijelentették, hogy megszavazzák a törvényjavaslatot.

Időjóslás:

Jóslás: **Nyugati, délnyugati szél, néhány helyen még lehet kisebb zápor-eső, az éjjeli lehűlés fokozódik, a nappali hőmérséklet emelkedik.**

**AUDI HORCH
WANDERER-PONTIAC
személygépkocsik Tempó gyorstehergépkocsik
tiszántúli vezérképviselete
Gombosi Zoltán
Debrecen.
Iroda és bemutatóterem Piac u. 81. Telefon 12-90**

Változnak az idők,
csak a
FIAT
autók kvalitása
nem változik!

**Körzetképviselet:
Hungária üzemfelszerelési rt.
Hunyadi u. 11.**

Egy ausztráliai hölgy Debrecenben

Szombaton este egy pompás luxuskocsi állott meg az Arany Bika-szálló előtt. Elegánsan öltözött hölgy szállt ki a kocsiból, egy férfi társaságában. A magános úrinő **Steber Jano** ausztráliai származású, akinek jelenleg a délfranciaországi Nizzában van állandó lakhelye. Egy svájci szállónak a tisztviselőjével érkezett Debrecenbe, aki Európában kalauzolja utazásai során. A korát meghazudtolóan fiatal kinézésű úrhölgy Romániába akart menni és most Budapestről indultak el. Vizumot azonban nem vittek magukkal és a román határról vissza kellett térniök. Az éjszakai órákban szálltak meg az Arany Bikában.

Pályázati hirdetmény.

Hajduszoboszló város Közműveinek igazgatósága ezennel pályázatot hirdet

egy pénztári ellenőr — könyvelői állás betöltésére.

A pénztári ellenőr — könyvelői állásra pályázhatnak mindazok, akik kereskedelmi érettségivel rendelkeznek s a mérleg készitésben megfelelő jártassággal birnak. Javadalmazás évi 1689.— pengő, mely összegből a betegsegélyző dijak félösszege, a kereseti és ezzel összefüggő adók teljesen, valamint a vonatkozó rendelet szerint az öregségi stb. járulékok levonásba helyeztetnek.

Az alkalmazottra az 1910—1920. M. E. sz. rendeletben foglaltak lesznek irányadók. Az állás ideiglenes s azonnal elfoglalandó.

Törvény szerint elsőbbséget élvező hadirokkantak, vitézek, tűzharcosok előnyben részesülnek.

Eddigi életpályát magában foglaló bizonyitványokkal felszerelt kérelmek 1939 május 22-ig bezárólag az üzemek irodájában (Hajdúszoboszló Vértanuk tere) nyujtandók be. A beérkezett pályázatok felett a Közművek igazgatósága dönt.

Hajdúszoboszló, 1939 április 28.

Igazgatóság

Elindult Amerikába az angol királyi pár

London, május 6. György angol király és Erzsébet királyné tegnap reggel elindult amerikai útjára. London népe megható melegséggel mondott Istenhozzádot. A búcsúztatásnál ott volt a királyi család valamennyi tagja, a kormány és a katonai előkelőségek. A déli kikötőbe hajtott az uralkodó pár és kiérete, ahol a király megszemlélte a haditengerészet díszszázadát, majd felszállt az Empress of Australia hajó fedélzetére, melyet **úszó palotává alakítottak át.**

A hajó indulásakor felrepült a királyi lobogó és eldördültek a díszlövések. A hajó fedélzetére elkísérte a királyi párt Erzsébet és Margit hercegnő.

A honvédelmi flotta hajói a csatorna végéig kísérték a királyi párt szállító hajót. Az útvonalon a repülőrajok tisztelgő köröket írtak le a hajó felett.

A királyi pár május 15-én érkezik meg hajón Kanadába. Az a csatahajó, melyet a királyi pár átszállítására szemeltek ki, valószínűleg csak a hazautazásnak áll majd a királyi pár rendelkezésére.

Bacsó rektor a magyar alkotmány jelentőségéről

A debreceni Tisza István tudományegyetemen szombaton délben ünnepélyes keretek között avatták *Legény Sándort* az orvostudományok, *Böszörményi Dezsőt* és dr *Nagy Lászlót* a jogtudományok, valamint *Barát Endre Győzőt* az államtudományok doktorává.

A felavatott új doktorokhoz dr. *Bacsó* Jenő rektor intézett komoly szép beszédet, mondván a következőket:

— A régi rómaiaknak első írott joga a XII. táblás törvény volt, melyet a patriciusok és plebejusok között létrejött kompromisszumnak tekintettek s talán ezért is volt, hogy a későbbi törvényhozás s a jogtudomány olyan mereven ragaszkodott ehhez a törvényhez, azt igyekezett mintegy önmagából tovább fejleszteni s bár így a jogfejlődés talán lassubb lett, de a római jog — ha hosszabb idő mulva is — világjoggá fejlődött, mely hatását még ma is érezteti, habár sehol sincsen már érvényben.

— Ha a rómaiak ennyire ragaszkodtak egy túlnyomó részben magánjogi törvényhez, nem csodálkozhatunk, ha *vannak nemzetek, melyek nagy tiszteletben tartják azokat a törvényeket, melyek az alkotmányra vonatkoznak*, olyan alkotmányra, mely nem oktrojált, hanem történelmi fejlődés eredménye.

— *Ilyen a magyar nemzet is, mely alkotmányát mindig szentnek tartotta s az utolsó csepp véréig védelmezte*, habár talán annak keretén kívül tett intézkedések egyébként üdvösek lettek volna is az állampolgárok szempontjából. *A magyar alkotmány tudvalevőleg történeti alkotmány, szemben az úgynevezett charta (pariros) alkotmánnyal.* Egyik kiváló tudósunk a kettő közötti különbséget abban adja, hogy *az előbbit a lelkükben, az utóbbit csak a zsebükben hordják a polgárok.*

— Azt, hogy *hazánk ezer év viszontagságai között még ma is meg van, hogy még így megcsonkított állapotban is a jog és a rend országa maradhatott, bizonyára a magyar nép alkotmányszeretetének köszönhetjük*, mert a magyar nép alkotmányáért minden időkben síkra szállott, törvénykönyvvel a kezében, de ha kellett, fegyverrel is.

— Olyan államokban, amelyeknek alkotmánya a történelmi fejlődés eredménye, a fejlődés kétségkívül lassúbb ütemű, mert az alkotmányhoz való ragaszkodás nem engedi az elhamarkodott, kellően át nem gondolt változásokat. *De azért a történelmi alkotmány* — bár mindig ugyanaz marad — *mégis változik s nem jelenti a megállást, mert a megkövesedés, a változó viszonyokhoz való nem alkalmazkodás éppen úgy a nemzet halálát okozhatja, mint a létező állapotok erőszakos felforgatása.*

— Sokszor halljuk, hogy szociális és egyéb belső reformokra van szükség. *Ennek igazságát kétségbe vonni nem lehet, de ne felejtsék, hogy ennek is az alkotmány szellemében s keresztyén erkölcsi alapon kell végbemennie, mert a nemzeti lét alapja a keresztyén erkölcs, az a »tiszta erkölcs, mely — mint a költő mondja —, ha megvész, Róma ledől s rabigába görbed«.*

— Arra kérem Önöket, hogy hazájukat úgy szeressék, annak sorsát mindig úgy viseljék szivükön, mint *ezeréves történelmünk annadicső magyarjai, kik nemzetük sorsán féltő gonddal őrködtek* s akkor is meggondoltan, óvatosan cselekedtek, ha a félreismerés, a népszerűtlenség keserű poharát kellett is emiatt kiüríteniök.

Apolja kezét! Manikűröztessen Reneznél, Kossuth u. 4. Városház épület.

Műselyem paplan fehér vattával P 20·—
Storfüggöny csipkeszövetből P 5·20 rojtos P 6·90
Grenadin duplaágyterítő P 14·90
Ballonkabát P 28·—
Függönyanyag, butorhuzat, szőnyeg, linoleum, gumikabát nagy választékban
Haas Lipót
Linóleum és Szőnyegház
Ferencz József-út 58. Megyeháza mellett.
Telefon 29—63.

A TÉBE körzeti közgyülése

Versényi Tibor örökös díszelnök, Harsányi Pál és Takaró Gyula társelnökök.

A TÉBE tiszántúli körzete tegnap délután a Kereskedelmi Kamara dísztermében *Hegedüs Lóránd* elnöklésével közgyűlést tartott. A közgyülésen rendkívül meleg ünneplésben részesitették *Versényi Tibort*, aki Debrecenből távozásának indokával lemondott elnöki tisztéről. *Hegedüs Lóránd* méltatta elévülhetetlen érdemeit és *a TÉBE hálája jeléül gyönyörű ezüstdobozt nyujtott át. A közgyülés Versényi Tibort egyhangúlag örökös díszelnökül választotta meg és melléje társelnökökül Harsányi Pál és Takaró Gyula vezérigazgatókat választották meg.*

Alelnökök lettek: *Fischer Jenő, Kárpáthi Elemér*, dr *Somlyai József* és *Jansen Ferenc* igazgatók. *Versényi Tibor* meleg szavakkal mondott köszönetet az elismerésért, az új tisztikar nevében pedig *Takaró Gyula* igazgató szólott. A közgyülésen több előadás hangzott el.

A debreceni vívó sport fejlődéséről tett bizonyságot a Békessy Club közgyűlése

A debreceni Békessy Béla Vívó Club, a helyi sportéletnek ez az elit egyesülete szombaton délután tartotta meg évi rendes közgyülését a tagok élénk érdeklődése mellett.

A közgyülést *Versényi Tibor* elnök lendületes beszédben nyitotta meg. Utána *Afonyi Zoltán* főtitkár olvasta fel nagy precizitással megszerkesztett titkári jelentését. A beszámolóból kivilaglott, hogy a vezetőség sikeresen dolgozik azon, hogy a tisztikart a sport jegyében és szeretetében összekapcsolja a polgári társadalommal. Anyagi vonatkozásban az egyesület nagymértékben megerősödött, ami a honvédelmi miniszter, a hadtestparancsnokság, valamint Debrecen sz. kir. város jelentős támogatásának köszönhető.

Beszámolt a titkári jelentés azokról a nagy sikerekről is, melyet a klub vívói értek el. Az elmúlt évben a szegedi hősök versenyén, az északkerületi versenyen, az országos epée-bajnokságban tüntek ki a klub vívói, míg az idén a szegedi hősök versenyét harmadszor nyerték meg, miáltal végleg az egyesület birtokába került a vándordíj. Ezek a tények élénken bizonyítják, hogy Debrecenben érdemes a vívósportért dolgozni.

Záhonyi Vilmos főpénztáros a pénztári jelentést, a költségvetést és zárszámadást ismertette, melyeket a közgyülés elfogadott és a tisztikarnak a felmentvényt megadta.

Ezután a tisztújítás következett. Az egyhangú választás eredménye a következő: Örökös díszelnökök: Bogáthy Albert ezredes, dr Kölcsey Sándor polgármester. Díszelnökök: eberswaldi Siegler Géza altábornagy, Lossonczy István főispán, Lám Dezső h. rendőrfőkapitány, Ibrányi Mihály alezredes, dr Láng Sándor egészségügyi főtanácsos. Elnök: Bogányi Károly ezredes. Alelnökök: Ary Lajos, vitéz Boskó Mihály, Szabó Gyula. Ügyvezető elnök: vitéz Battha Zoltán alezredes. Főtitkár: Afonyi Zoltán százados. Főpénztáros: Záhonyi Vilmos százados. Klubkapitány: dr Benedek Petur tanügyi fogalmazó. Ügyész: dr Des Combes László ügyvéd. Jegyző: dr Nyiri László ügyvéd. Orvos: dr Hadházy Levente főhadnagy-orvos. Háznagy: Pallaghy Gyula százados. Ellenőr: vitéz Bugarin Horváth Gyula őrnagy. Számvizsgálók: Medek István, dr Papp Endre és Doby Dénes. Választott ezenkívül még a közgyülés 12-tagú választmányt.

Ezután vitéz *Battha Zoltán* elnök gondolatokban gazdag beszédben emlékezett meg a távozó Versényi Tibor elnök érdemeiről és javasolta, hogy érdemeit jegyzőkönyvben örökítsék meg. Hasonlóképpen szép szavakkal emlékezett meg az elnök Laubner József eredményes munkásságáról, javasolva, hogy jegyzőkönyvi köszönetet mondjanak a leköszönt alelnöknek. Mindkét indítványt a közgyülés egyhangú lelkesedéssel tette magáévá.

Versényi Tibor szerény szavakkal köszönte meg az elismerést, hangoztatva, hogy az egyesületnek ezentúl is egyszerű, dolgos közkatonája akar maradni. Majd a közgyülést bezártnak nyilvánította.

Ballagás a piarista gimnáziumban

A piarista gimnázium nyolcadik osztályos növendékei tegnap tartották a hagyományos ballagást. Feketébe öltözött fiuk ajkán felhangzott a Valéta nóta örök visszatérő melódiája: „Ballag már a vén diák"... Mentek, ballagtak az ismert folyosókon, búcsúztak a megszokot osztályoktól. **„Alsó és felső tantermek örökre Isten veletek"** — hangzott a búcsúzó fiuk ajkán és kiérve az udvarra, elől a magyar zászlót vivő ballagó fiuk s ajkukon új magyar nóta csendült fel: **„Elment a madárka, üres a kalitka, azt üzente, vissza jö tavaszra"**, mely a magyar nép lelkéből fakadt.

Az udvaron **Bete** Gyula I. b. o. tanuló talpraesett beszédben búcsúzott a távozó, nyolcadikos nagy fiuktól. Majd **Nagybákay** Péter önképzőköri elnök, búcsúzó nyolcadikos vett búcsút az igazgatótól, a tanároktól, az ittmaradt elsősöktől és a többi nagyoktól. Beszédében a sok kedves emlék visszatérő fátyolán keresztül vetett pillantást az elmult évekre s köszönte meg azt a sok simogató cirógatást, melyet kaptak nevelőiktől. Büszkén, felemelt fejjel indulnak ki az életbe, erővel, kitartással, elszánt és törhetetlen akaraterővel.

Beszéde után a „Gadeamus igitur" nóta hangjai és a Ballag már a vén diák melódiája mellett ballagtak tovább...

BIZTOSITSA VETÉSÉT JÉGKÁRRA

Húsz év előtt darabolták szét Magyarországot

Jellemző adatok a trianoni békeszerződés kulisszatitkaiból

Most van éppen húsz éve, — hogy Magyarországot békeszerződés örve alatt szétdarabolták. Húsz évig sem birta az igazságtalan békemű, darabokra omlik szemünk láttára. Ma ez a rendelkezése válik semmivé, holnap amaz. Mindazonáltal nagyon érdekes és tanulságos visszaemlékezni azokra a sötét napokra, melyeken Magyarországot szétdarabolták.

Német Alfréd, kitünő közíró így adja vissza ezeknek a szomorú napoknak történetét:

*

— Nem kell sajnálni Magyarországot! — ezekkel a szavakkal nyitotta meg Tardieu, Clemenceau bizalmas munkatársa azt az albizottsági ülést, mely Magyarország új határait készült megállapítani. Ilyen elnöki biztatásra dolgozott azután ez az albizottság.

1919 május 8-án, a délutáni órákban pergett le ez a szégyenletes ülés, melyről Nicolson angol diplomata, a brit békeküldöttség szakértője — szem- és fültanu — feljegyzi naplójában, hogy „Balfour angol államtitkár el-elszunyadt, Pichon hatalmas karosszékében bagolymódra gubbasztva hunyorgatot, Lansing amerikai külügyi államtitkár idegesen firkált egy papirlapra, miközben döntés döntés után került jegyzőkönyvbe". Közömbösen, felelősségérzet nélkül, halálos unalom közepette daraboltak fel egy ezeréves országot.

Megelevenedik Carlyle borzalmasan élethü leirása, melyben elénk vetíti a konvent ülését, amikor XVI. Lajost halálra itélték.

„— — — A konvent tagjai szunyókálnak, — irja a nagy történetiró. Teremőrök keltik fel őket, hogy szavazzanak. Felemelkedik egy-egy alak. Halkan mormogja el a szavazatát, két szót csupán: La mort! (Halál.) A karzatokon ezenközben frissítőket szolgálnak fel, fagylaltot hordoznak körül."

Valami hasonló történt 1919 május 8-án is.

— Mialatt a nyitott ablakon át, a tavaszi napsugárban ki-beröpködnek a zümmögő legyek, elvész észak és kelet. „Azután teát szolgáltak fel mandulás süteménnyel" — jegyzi fel az angol diplomata.

Lansing Róbert, az Egyesült Államok külügyi államtitkára igy ir erről az ülésről „The peace-negotiations" című munkájában:

— Mindenki csak suttogva mert beszélni, mindent csak bizalmasan susogtak. A konferencia teljes ülésének lefolyását előre elrendezték. Ilyenképpen ez az ülés csak formai volt. A megállapodásokat és alkudozásokat már zárt ajtók mögött elintézték.

— Néhány inzultus után, mely mint a teniszlabda röpült ide-oda Tardieu és Lansing között, elvész a Délvidék! jegyzi fel Nicolson.

Danielou volt francia államtitkár — a béketárgyalások egy másik szem- és fültanuja — a következőket mondja a Lansing által említett konventikulumokról:

— A kisantant nap-nap után új követeléseket támasztott, napról-napra mélyebben furták az ollót Magyarország testébe. Az a határ, melyet eredetileg Masaryk akart, tisztán néprajzi határ volt. Pozsony, Léva, Ipolyság, Rimaszombat, Kassa, ezek a magyar városok a jövőben is megmaradtak volna magyarnak, éppen igy a Felvidék keleti része és a Ruthénföld is.

De Benes közbelépett.

Nicolson részletesen leirja a tárgyalásoknak ezt az érdekes fejezetét

— Prágai tartózkodásom alkalmával — irja az angol diplomata, — megkértem utitársamat, Smuts tábornokot, birja rá Masarykot, mondjon le a Csallóközről. Masaryk erre hajlandó is volt, ha a csehek Pozsonynál hidfőhöz jutnak.

De Benes közbelépett.

Kijelentette, hogy Smuts „félreértette" Masarykot, aki csak annyit mondott, hogy „talán egyesek ezt a megoldást helyesnek tartanák, de a cseh kormány rossz üzletnek vélné..." Attól tartok, — irja Nicolson —, hogy ez nem felelt meg a valóságnak.

*

Lansing elmondja, hogy Wilson mindenben House ezredes tanácsát követte. Amit House ezredes akart, azt akarta Wilson elnök is.

— Érdekes követni ezt a fonalat — irja Pozzi „Blackhand over Europe" című könyvében. House ezredes ugyanis alig tett valamit anélkül, hogy meg ne kérdezte volna Wickham Steed véleményét. Ezzel maga ez az elfoguit közíró büszkélkedik visszaemlékezéseiben és hozzáteszi, hogy ő viszont nem adott tanácsot az ezredesnek, mielőtt nem értekezett Masarykkal és Benessel.

Azok a francia és angol politikai irók, akik azokban a hónapokban a francia fővárosban figyelték az eseményeket, megállapitják, hogy Magyarország összeomlása oroszlánrészben Benes példátlan izgatásának következménye. 1917-ben jelent meg Párizsban Benes röpirata: „Pusztítsuk el Ausztria-Magyarországot!" címmel. Ennek a röpiratnak szellemét elég azzal jellemezni, hogy Tisza Istvánt tünteti fel a világháború megindítójának.

— Magam előtt látom Benest, — irja Pozzi — amint a Temps külpolitikai rovatvezetőjének, Roels Edgárnak szobájában felolvassa könyvének fontosabb részeit és bizonyitgatja értesüléseinek hitelességét.

Február 27-én Nicolson következőket jegyzi fel naplójában:

— Este együtt vacsoráztam Benessel és Kramarzal. A vacsora után a két cseh politikus nyomban az új határokra terelte a szót. Benes állandóan töméntelen térképvázlatot hord a zsebében, melyeket vagy a gyermekek, vagy a Tizek Tanácsa részére rajzoltatott. Kramarz meg azt magyarázta, hogy feltétlenül szükséges egy korridor Csehország és Jugoszlávia között. Végre is elveszitettem az uralmat az idegeim felett. Felpattantam:

— N'en parlez pas! C'est une bétise! (Ne beszéljen erről! Ez ostobaság!)

*

A béketárgyalások jellemző mozzanata, hogyan marakodtak a szerbek és a románok a Bánát gazdag koncán.

— Úgy Belgrád, mint Bukarest szilárdan eltökélte, hogy megszerzi a gazdag Bánátot. A konferencia ülésében a két ország megbizottai keményen összecsaptak. Az öreg Clemenceau végre is megunta a szócsatát s azt indítványozta, hogy népszavazás döntse el a Bánát sorsát. Népszavazás! Ennek a szónak puszta elhangzása elégséges volt abhoz, hogy a szerbek és a románok nyomban kibéküljenek. Hiszen feltétlenül bizonyos volt, hogy a Bánát lakossága Magyarország mellett szavaz.!

A szerbek és a románok valóban rövidesen kijelentették, hogy „újabb vizsgálat után" azt találják helyesnek, ha a Bánátot felosztják közöttük s nyomban meg is jelölték a határvonalat. A határt a konferencia elfogadta. Clemenceau tanácsadói „megmagyarázták" az aggastyánnak, hogy ez a vonal teljesen megfelel a néprajzi helyzetnek, holott a valóság az, hogy a szerbeknek 1.200,000 magyar és német jutott s a területen mindössze 400.000 szerb lakott. Nem diplomáciai munka volt ez, hanem rablás — mondja Pozzi.

*

1920 május hatodikán küldte el Millerand a magyar kormánynak a trianoni békeszerződés szövegét. A parancs-békével egyidejüleg levelet adott postára, az azóta hirhedtté vált „kísérő-levelet", amelyben megnyugtatja a magyarokat, hogy ha a helyszini vizsgálat szükségessé tenné a békeszerződésben megszabott határok módosítását s a határmegállapító bizottságok véleménye szerint a békeszerződések igazságtalan megállapításokat eszközöltek, úgy bármelyik érdekelt fél kérheti a határok igazságosabb megvonását

Azóta már kiderült, magának Millerandnak nyilatkozatából, hogy ezt a levelet maga a megfogalmazója sem vette komolyan. „A magyarok félremagyarázták az irásomat — mondotta Millerand egy magyar ujságirónak — mert mi csak egészen apró határkiigazitásra gondoltunk."

De ma már tudjuk azt is, hogy abban a pillanatban, amikor a Millerand-levelet Budapesten kézbesitették, a nagykövetek tanácsa is kapott egy irást. Ebben a másik levélben figyelmeztették a diplomatákat, hogy semmi változtatáshoz hozzá ne járuljanak, ami a legcsekélyebb mértékben is módositaná azokat a határokat, melyeket Trianonban „adatok és okmányok" alapján megállapitottak.

Ezekről az „adatokról és okmányokról" irja Lloyd George, a béketárgyalások angol miniszterelnöke (sajnos 10 évvel később) 1928-ban:

— Be kell ismernem, hogy a béketárgyalások során, bizonyos oldalról hamis adatokkal láttak el bennünket és hogy fajokról és határokról ezeknek a valótlan adatoknak alapján döntöttünk, melyek teljesen hamis színben tüntették fel az európai helyzetet.

De Monzie volt francia közoktatásügyi miniszter birálata még élesebb:

— Lélektanilag sohasem fogják tudni megmagyarázni, hogy azok a férfiak, akik beletrombitálták a világba a fajok és nemzetiségek önrendelkezési jogát, milyen eltévelyedésben dobtak oda nagy városokat, melyeknek minden polgára magyarul beszélt és magyar volt a származása, a szive és a kultúrája. Milyen pokoli gondolat volt például a cseheknek adni olyan földet, mely alatt bányákat tartotta üzemben, holott a bányák kiaknázási jogát a magyaroknak hagyták!

*

Clemenceau, aki híressé vált a goromba kiszólásairól, a diplomaták egy nagyobb társaságában néhány országról szólván, megvetőleg legyintett:

— Les chacals de notre victoire! (A mi győzelmünk sakáljai!)

Tavaszi szövetujdonságok raktárra érkeztek!!
Mikó László
posztóüzletében
Piac utca 4.

Debreceni úriasszony 20.000 pengős házat ajándékozott a Szeretetszövetségnek árvaház létesítésére

Még az ősszel megnyitják az árvaházat

A Református Szeretetszövetség debreceni csoportja tegnap tartotta összejövetelét dr. Makkai Sándor egyetemi tanár elnöklésével. Az összejövetelen megjelent dr. Makkai Sándorné, özv. dr. Boér Károlyné, dr. Révész Imre püspök, az Országos Szeretetszövetség társelnöke, Uray Sándor püspökhelyettes, dr. Soós Béla egyetemi m. tanár, Nagy István lelkipásztor, a Diakonissza Intézet igazgatója, dr. Herpay Gábor vármegyei főlevéltárnok, Dienes János és mások.

A Szeretetszövetség összejövetelén nagyjelentőségű bejelentés történt arról, hogy **egy debreceni uriasszony, aki nem akarja hogy nevét nyilvánosságra hozzák, 20.000 pengőt érő Teleki uteai házát a Szeretetszövetségnek adományozta** még életében, azonnali hatállyal és azzal a kikötéssel, hogy a Szeretetszövetség ott egy éven belül református árvaházat létesitsen.

A Szeretetszövetség a nemeslelkü adományt hálás szívvel fogadta és elhatározták, hogy még az ősz folyamán megnyitják a református árvaházat. Fontos lenne, ha e terv a debreceni közönség körében megértésre és szeretetteljes tmogatásra találna.

E célból foglalkozott az intézőbizottság ülésén egy úgynevezett boritékrendszerü gyüjtés megindításával. Hasonló gyüjtést rendezett a szövetség a mult évben s a boritékgyüjtés 9000 pengő eredménnyel zárult, melyet a szegény árvák támogatására fordítottak. Ezévben ismét minden református adófizetőt felkeresnek a boritékokkal s e gyüjtés eredményeként bizonyosra vehető, hogy szeptemberben megnyilik az árvaház, melyet a debreceni úriasszony nemeslelkü adománya indított el a megvalósulás útján. Az árvaház létesítésének munkájába a debreceni theológusok is bekapcsolódtak s abban nemcsak munkájukkal, hanem szerény anyagi helyzetükhöz mérten áldozatkészségükkel is részt kívánnak venni.

Próbálja meg, ültessen a kertjében egy félhordóba vagy kis medencébe egy tó, folyton virágzó TAVI TÜNDÉRRÓZSÁT és tegyen bele néhány aranyhalat. Tavasztól őszig gyönyörködni fog benne. Bővebb felvilágositást ináresi FARKAS LÁSZLÓ Dr árjegyzéke nyujt, kérje levelező lapon. Cim: JÁSZKARAJENŐ (Pest vm.)

A polgármester hirdetménye a zsidók választójogosultságáról

A zsidók közéleti és gazdasági térfoglalásának korlátozásáról szóló 1939 IV. t. c. 4. paragrafusában meghatározott **országgyülési képviselőválasztójogi rendelkezések végrehajtása tárgyában kiadott 4800/1939 M. E. számú rendeletben foglalt utasításokkal kapcsolatban** a következőkről értesítem az érdekelteket:

A törvény 4 paragrafusának 4-ik bekezdésében előírt bejelentési kötelezettségnek azok, akik a választói névjegyzékbe fel vannak véve és a törvény értelmében zsidónak tekintendők a hivatkozott számú rendelet kihirdetését, vagyis május hó 5-ikét követő **8 nap alatt eleget tenni kötelesek.**

A bejelentés szóval, vagy írásban tehető. Az írásban tett bejelentést a város polgármesterének kell címezni, szóban pedig a városházán, földszint 18. számú szobában kell eszközölni.

Ugy az írásban tett bejelentésnek, illetőleg a szóval tett bejelentésről készített jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell a bejelentő családi és utónevét, (névváltoztatás esetében megelőző nevét is), férjezett nőnél ezenfelül leánynevét is, továbbá születésének helyét s évét, foglalkozását (állását), lakóhelyét (kerület, ucca, házszám), ha az 1938 évi június hó 19. napja óta lakást változtatott, mindazoknak a lakóhelyeknek a megjelölését, ahol ezután az időpont után lakott, végül szüleinek családi és utónevét.

Az 1939 IV. t. c. 4 paragrafusának 5-ik bekezdése értelmében, a törvény kihirdetését követő 4 hónap alatt tartott választásnál — tehát a **folyó évi május hó 28. napjára kiírt választásnál — a törvény értelmében zsidónak tekintendő személy választójogosultságához annak igazolása szükséges, hogy mind saját maga, mind szülői, illetőleg nagyszülői Magyarország területén születtek.** A választójogosultság megállapítását — írásban, vagy szóval — a város polgármesterétől külön kell kérni. A kérelemhez mellékelni kell a törvény 4 paragrafusának 5-ik bekezdésében megkívánt kellékek igazolására szolgáló okírati bizonyítékokat, eredeti és ezenfelül egyszerű másolati példányban. Ha az anyakönyvi kivonatok beszerzése leküzdhetetlen akadályokba ütközik, az igazolás olyan közokiratokkal is történhetik, amelyekből a születési év és hely és a származási kapcsolat megállapítható.

A törvény értelmében zsidónak tekintendő személyek választójogosultságának igazolásával kapcsolatos teendők ellátására az alább írt tisztviselőket rendelem ki:

Az 1, 2, 3, 4, 5, 13 és 21 szavazókörökben dr Orosz Árpád tb. tanácsnok, I. fokú közig. hatóság, rendőrségi épület, földszint 36. sz. szoba.

A 6, 7, 8, 9, 10, 14 és 23 szavazókörökben vitéz dr Kiss József tb. tanácsnok, városháza, gazdasági ügyosztály, félemelet, 16. sz. szoba.

A 11, 12, 15, 22, 24, 25 és 26 szavazókörökben dr Nagy Zsolt tb. fogalmazó, városháza, h.-polgármesteri hivatal, emelet, 37. sz. szoba.

A 16, 17, 27, 28, 29, 31 és 44 szavazókörökben dr Szücs Lajos tb. fogalmazó, városháza, főjegyzői hivatal, emelet, 32. sz. szoba.

A 18, 19, 20, 30, 32, 33, 34, 36 és 43 szavazókörökben dr Szabó Lajos tb. aljegyző, városháza, adóhivatal, 19. sz. szoba.

A 35, 37, 38, 39, 40, 41 és 42 szavazókörökben dr Dobray Endre fogalmazó, gazdasági ügyosztály, félemelet 15. sz. szoba.

A fent felsorolt, általam kijelölt tisztviselők, ha a kérelmező választójogosultságát igazoltnak találja, a **be**mutatott okíratok alapján —, erről az érdekelt részére igazolványt állítanak ki.

Abban az esetben, ha az általam kijelölt tisztviselők az előbb említett igazolvány kiállítását megtagadnák, az érdekelt a Központi Választmány elnökétől kérheti az igazolvány kiadását. A központi választmány elnöke, ha a törvény által előírt feltételt igazoltnak találja, az igazolványt kiállítja és azt az érdekeltnek haladéktalanul kézbesíti.

A választójogosultság igazolása céljából a kérelmeket úgy írásban, mint szóbelileg a fent felsorolt tisztviselőknél kell előterjeszteni, akik hétköznapokon délelőtt 9—1 óra között állanak az érdekeltek rendelkezésére.

Az, aki az előírt bejelentési kötelezettségnek nem tesz eleget, az 1939. IV. t. c. 25. paragrafus 1. bekezdésének 1. pontja értelmében, aki ennek a bejelentési kötelezettségnek a hatóság figyelmeztetése ellenére sem tesz eleget, úgyszintén aki a hatóságot fondorlattal megtéveszti, vagy megtéveszteni törekszik, a törvény 26. paragrafus 1-sö bekezdésének 1. és 3. pontja értelmében, végül aki az igazolvány kiállítása céljából hamis okiratot készít, vagy készíttet, tudva hamis vallomást tesz, tudva hamis felvilágosítást ad, tudva más hamis bizonyítékot vagy adatot szolgáltat, valódi okiratot meghamisít, vagy hamisíttat, a hatóság előtt tudva hamis, vagy hamisított okiratot vagy más ilyen bizonyítékot, vagy adatot használ fel és aki a felsorolt valamelyik cselekmény elkövetésére mást rábírni törekszik, az az 1938. XIX. t. c. 172. paragrafusa értelmében büntetésben részesül.

Debrecen, 1939. május hó 6.

Polgármester.

Ujabb rendelet a zsidók választójogának igazolásáról

A hivatalos lap május 7-i száma a belügyminiszter újabb rendeletét közli a zsidók országgyűlési képviselőválasztói jogának igazolásáról. A rendelet a választói névjegyzéktervezet ellen irányuló felszólalással kapcsolatban aként rendelkezik, hogy annak, aki felszólalást akar előterjeszteni, minden hatóság, közhivatal, közhivatalnok, lelkész, nyilvános jellegű intézmény, egyesület és alapítvány köteles haladéktalanul rendelkezésre bocsátani mindazokat az adatokat, amelyek a felszólalásban felhozottak bizonyításához szükségesek.

HIRDETMÉNY. Értesítem a lóvásárló közönséget, hogy a május hó 9-én tartandó baromvásártéri lóvásáron az erdőigazgatóság a tulajdonát képező 5 drb. selejt kocsi lovat nyilvános árverésen eladja. Felkérem a venni szándékozókat, hogy az árverésen megjelenni szíveskedjenek. Debrecen, 1939. május hó 6. *Polgármester.*

Női ruhát, kosztümöt
Vágó-tól
Férfi ruhát
Vágó-tól
Piac és Széchényi-u. sarok.

A debreceni választók figyelmébe

Dr *Kölcsey* Sándor polgármester a következő felhívást bocsátotta ki:

Értesítem a város közönségét, hogy az 1938. évi XIX. t. c. 81. paragrafus (1) bekezdése értelmében a képviselőválasztásokat megelőző ajánlás csak akkor érvényes, ha *az ajánlók aláírását kir. közjegyző, vagy kir. járásbíróság, vagy választási biztos, illetőleg annak helyettese, vagy a polgármester által megbízott tisztviselő hitelesítette.*

A törvény vonatkozó rendelkezése értelmében az országgyülési képviselőválasztásokat megelőző ajánlások során az ajánlók aláírásának hitelesítésére az alábbi tisztviselőket rendelem ki:

Az 1, 2, 3, 4, 5 és 6 szavazókörökben: dr Való Antal tb. tanácsnok, I. fokú közigazgatási hatóság. Rendőrségi épület, földszint 40. sz. szoba.

A 7, 8, 9, 10, 11 és 12 szavazókörökben: Csobán Endre főlevéltáros, — Városháza, fsz. Történelmi levéltár.

A 21, 22, 23, 24 és 26 szavazókörökben: dr Lengyel József tb. aljegyző. Anyakönyvi hivatal. Baltazár Dezső u. 4., 4. sz. szoba.

A 25, 27, 28, 29, 30, 31 és 32 szavazókörökben: dr Cs. Nagy Béla tb. aljegyző, Városi árvaszék, Simonffy u. 1. szám.

A 33, 34, 35, 36, 37 és 39 szavazókörökben: dr Illyés Gábor tb. fogalmazó, Városháza, emelet 31.

A 38, 40, 41, 42, 43 és 44 szavazókörökben: dr Joó István tb. tanácsnok, Városháza, félemelet 13. sz. szoba.

A 13, 14, 19 és 20 szavazókörökben: dr Orosz István tb. tanácsnok, Városháza, emelet 32.

A 15, 16, 17 és 18 szavazókörökben: dr Csorba Antal tb. főügyész, városi árvaszék, Simonffy u. 1.

A hitelesítés a kir. közjegyző előtt illetékmentes, a kir. járásbíróság, a választási biztos és a polgármester által megbízott tisztviselő előtt díj- és illetékmentes.

Az ajánlók aláírásának hitelesítését a fent felsorolt tisztviselők az ajánlások benyújtásának végső határidejéig hétköznpokon délelőtt 9—1 és 5—7 órák között végzik.

Az ajánlók aláírásának hitelesítésére jogosultak az aláírásokat az ajánlási íveken csak abban az esetben hitelesíthetik, ha az ajánlót személyesen ismerik, vagy személyazonosságáról általuk ismert két tanu útján, vagy egyéb teljesen hitelt érdemlő adatok alapján meggyőződést szereztek és ha az ajánló az ívet előttük személyesen írta alá, vagy az ajánlási íven már rajta levő aláírását előttük sajátkezü aláírásának ismerte el.

Az 1938. XIX. t. c. 38. paragrafusa értelmében minden választó csak egy ajánlásban vehet részt, több alánlási ív aláírása büntetés alá esik.

Debrecen, 1939. május hó 6.

Polgármester.

Prága, május 6. Az éjszaka folyamán Prága központjának egyik palotájában merénylet történt. A felvonóban bombát helyeztek el, amely szétrombolta a portás fülkéjét és lakását. A merénylet tettesei egyelőre ismeretlenek.

— **Túlságosan vérmes embereknél** kiváltkép akiknél az igen nagy nedvdússág mindenféle kellemetlen tünete, mint gyors elfáradás, elbágyadás, a teltség érzete, gyakran jelentkezik, kitünő hatással szokott járni, ha néhány hétig naponta reggel, éhgyomorra egy pohár természetes **Ferenc József** keserüvizet isznak. Kérdezze meg orvosát.

Minőség márkás csillárt kerékpárt legolcsóbban részletre is
Gulyás rádió szaküzletéből
vásárolja.
PIAC U. 59. TELEFON 22-19.

Hurcolkodás alkalmából különféle szőnyeget, futót, függönyt, paplant, takarót stb. dús választékban a legolcsóbban ajánlja
Horn Rezső
szőnyegkereskedő
Debrecen, Kossuth-utca 19

Tóth Aurél ny. kúriai bíró szenzációs részleteket adott át nyilvánosságnak a skizma-perről

A debreceni bíróság 25 esztendővel ezelőtt tárgyalta a magyar föld egyik legnagyobb politikai perét — Kárpátaljai kérdések a nagy per tükrében

Most van 25. esztendeje annak, hogy az egész világ figyelme a skizma perre terelődött, melyet a máramarosi törvényszéken tárgyaltak. A tárgyalás anyagát 17 külföldi ujságíró jegyezte és küldtek hírt a ruténföldi izgatásról, mint nemrégen küldték a hírt diadalmas honvédeink bevonulásáról a Kárpátok hágóira.

Az ezeréves magyar haza határait jelentő bérceken újra lobogtatja a szél a nemzetiszín zászlókat és feléledtek újra a harcok, küzdelmek emlékei, melyek ezen a területen folytak, ezekhez a hegyekhez fűződnek. *Rákóczi* hűséges, hős rutén kurucai, élükön a dolhai kékdolmányosokkal, innen indultak harcba a szabadságért. Erre a vidékre tette át azonban a hódító orosz imperializmus is működési területét a világháborút megelőző években, amikor Galiciában és a Ruténföldön hirdették, hogy a föld az oroszoké és igyekeztek felizgatni a népet. Gurult a rubel és dolgoztak az agitátorok. A vallás köpönyege alatt idegen hódító célokat szolgálva, egy pap vezetése alatt — ahogy történt ez napjainkban is — készültek elszakítani az ezeréves haza egy szépséges darabját.

Ezeknek az izgalmas, a világháborút megelőző hónapokban történt eseményeknek legalaposabb ismerője Tóth Aurél ny. kúriai bíró, aki a skizma per főtárgyalási elnöke volt.

Felkerestem, kértem, hogy a magyar politikai élet egyik legnagyobb peréről adjon emlékezést, mondjon el részleteket, hiszen az, ami *Volosin* uralma alatt és az ukrán párti lelkészek irányításával most történt a Kárpátalján, az folytatása a skizma-per vádlottai által megkezdett munkának; megcsonkítani az ezeréves magyar haza földjét.

Három lépés a világháború felé

A világháború felé az első lépésnek kell tekinteni a skizma-pert, — mondotta Tóth Aurél — melyben kiderült, hogy az orosz külügyminiszter szobájáig vezetnek a szálak. A második lépés volt a debreceni bombamerénylet a görög kath. püspökség ellen. A harmadik lépés volt a szarajevói merénylet a trónörökös ellen és ezzel kezdetét vette a világháború.

— *Rakovszky* izai lelkész kezdte meg először a propagandát és kezdték a vallásos rutén népet a görög katolikus vallásról a pravoszláv, görög keletire áttéríteni. A kormány tudott ezekről az akciókról, de csak

1910-ben gróf Tisza István nyult erélyesen bele a kérdésbe, mikor már nagy hullámokat vert az ügy.

A bünügyi nyomozás 1912-ben indult meg. Részt vett abban *Ferenczy* Béla rendőrfőtanácsos, aki akkor a határrendőrségnél szolgált és *Nagy* József rendőrfőtanácsos. Az előkészítő nyomozás befejezése után 1913 nyarán az ügyészség

vádiratot adott ki 52 rutén ellen izgatás és lázítás címén és kérte, hogy a tárgyalásra idézzenek meg 279 tanut.

Kérte az ügyészség azt is, hogy 10 láda lefoglalt orosz nyomtatványt is fordítsanak le.

— Mikor kezdődik a per?

— A per kezdete 1913 december 29. volt és az ünnepi megszakításokkal tartott 1914 március 4-ig. A tárgyalást a debreceni bíróság, mint delegált bíróság tartotta meg elnökletem alatt. A bíróság 32 vádlott bünösségét állapította meg és elítélték őket összesen 50 évi államfogházra.

A tanács tagjai voltak: Dr *Jeney* György, dr *Jeney* Sándornak, a debreceni törvényszék elnökének öccse, dr *Jeney* Gábor debreceni főügyészhelyettesnek a bátyja. Szavazóbíró volt *Ujfalussy* József. A közvádló dr *Illés* Andor volt. A jegyzőkönyvet dr *Mező* Sándor törvényszéki jegyző vezette a debreceni ügyészség jelenlegi elnöke. Jellemző a bíróság nagy munkájára, hogy

a tárgyalási jegyzőkönyv több mint ezer oldalas és maga az ítélet 47 nagy nyomtatott oldal terjedelmü.

Szó volt arról, hogy Debrecenben esküdtbíróság előtt tárgyalják a pert, mert hiszen lényegében a vádlottak tevékenysége arra irányult, hogy a magyar földből kiszakítsanak egy darabot, orosz impérium alá. Ebben a kérdésben tárgyaltak is gróf Tisza István elnökletével és a döntés az volt, hogy szakbíróságnak kell tárgyalni az ügyet.

— Emlékszem rá, hogy tárgyalás közben a minisztériumban gróf Tjsza István megkérdezte tőlem:

— Kit tart a bíró úr jó főtárgyalási elnöknek?

— Azonnal válaszoltam:

— Jó főtárgyalási elnöknek azt tartom, aki egyéniségével és tudásával uralkodik a peranyagon, feleken és jogszabályokon.

Mikor a per vezetésére megkaptam a megbízást, gróf Tisza István azzal bocsátott el:

Az igazságszolgáltatás menetére a kormány nem gyakorolhat befolyást, de nem is akar, azonban jegyezze meg bíró úr, hogy december 29-én Európa szeme Máramarosszigeten van.

Ennek a kifejezésnek a teljes súlyát átéreztem az iratok áttanulmányozása során.

Virágmagvak helyett propaganda iratok

A hazai és külföldi irányítók céljairól nem is tudtak a szegény félrevezetett rutének, ők csak a vallási kérdést látták, másról nem tudtak. A védelem és vádlottak is azzal védekeztek, hogy a mozgalom csak vallási jellegű tehát jogos, mert Magyarországon vallásszabadság van. A levelek és más adatok azonban bizonyították a távolabbi célt is az orosz imperializmus szolgálatában.

— Az volt a cél, hogy elszakítsák a híveket Rómától, hogy az orosz cár, mint egyházfejedelem uralma alá tereljék és hogy azután később »politikailag is kezet nyujtsanak egymásnak«, mint azt *Kabalyuk* Sándor, a magyarországi legfőbb irányító mondotta.

A külföldiek sorában a legfőbb irányító volt gróf *Bobrinszky* Vladimir, a szentpétervári Népjóléti Szövetség elnöke. Jöttek magyar területre a virág- és vetőmagvak jelzésü csomagok, melyekben azonban propaganda könyvek, ujságok, röplapok voltak. Ezeket osztották és olvasták a búcsúkon, vásárokon. A legnagyobb tevékenységet a kőrösmezői születésü Kabalyuk Sándor erdei famunkás fejtette ki, aki a 6. tüzérezrednél szolgálta ki a katonaságot, majd nyilván külföldi pénzen, bejárta az egész világot.

Járt Amerikában, Ázsiában, Afrikában és a görögországi Athos hegyi kolostorban szerzetes lett.

Volt orosz keleti papokkal hosszabb ideig és külföldi útjáról érdekes templomi felszereléssel érkezett vissza és keleti szertartású istentiszteleteket tartott. Kabalyuk a Gerovszky fivérekkel tartotta az összeköttetést, ők küldték a propaganda iratokat is részére. Találtak egy levelet is Bobrinszky Vladimir gróftól, melyben kéri segítségét »a hatalmas szláv sas« terjeszkedéséhez.

Kabalyuk Sándort négy évi és hat hónapi államfogházra ítélték. Társaival együtt államfogházban is volt, de a háború kitörésekor a köhidai fegyházba vitték őket. Kabalyuk onnan is szabadult ki és visszakerült a Kárpátaljára. Volosinnal is tárgyalt és a sajtónak Huszton nyilatkozatot is adott.

A grófi titkár mint kém

— Méltóságos uram szerint, melyik jelenete volt a pernek a legizgalmasabb?

— Kétségtelen, hogy gróf Bobrinszky Vladimirnak és Duliskovics Arnoldnak a szembesítése. Drámai volt,

a gróf véresre harapta a száját.

Akkor tudta meg a gróf, hogy

Duliskovics, aki személyi titkárja volt és meghizottja, az tulajdonképpen a bécsi külügyminisztérium megbizásából volt mellette és minden dolgát megjegyezte, minden iratát lefényképezte. A bizonyítékokat Oroszországból magával is hozta a főtárgyalásra és a vádlottakat mentő, mindent tagadó gróf elé tárta a szembesítéskor.

Bobrinszkyt nem lehetett vád alá fogni, mert orosz állampolgár volt, akinek mint a Romanov-családhoz vérszerint tartozónak, külön biztosítékot is adtak, hogy nem lesz bántódása, ezért jött el vallomást tenni, mint tanu.

A tárgyaláson megjelent két orosz ujságíró is, akik valahogyan megtudták, hogy Duliskovicsnak milyen szerepe van az ügyben. Rejtett szövegü táviratot akartak küldeni Oroszországhogy Duliskovicsot ott lefogják, mert ő tovább végezte megbizatását és

javában folyt a per, még mindig ott volt a gróf mellett, mint megfigyelő.

A táviratot nem továbbították, ellenben gyors utasítást kapott Bécsből Duliskovics, hogy azonnal térjen haza. A két orosz ujságíró, mikor látta, hogy nem tudnak célt érni, autón elhagyták a máramarosszigeti főtárgyalást.

Átrobogtak orosz területre és ott jelentették fel Duliskovicsot, de az már akkor átlépte a határt, nem tudták elfogni.

— Hogy kerülhetett a gróf bizalmába a magyar állampolgár Duliskovics?

— Duliskovics egy máramarosszigeti tanítónak a fia és ismerte egy itteni pánszláv vezető és annak a levele segítette a gróf bizalmába. Igy vált lehetővé, hogy

a bécsi külügyminisztérium idejében „első kézből" kapta az információkat a pánszláv szervezkedésről.

A skizma per előzményéről és lefolyásáról ennyit mondott el Tóth Aurél ny. kuriai bíró, aki a debreceni bírósággal 25 esztendővel ezelőtt úgy irányította a hatalmas politikai pert, hogy a tárgyalásvezetéséről külön vezércikket irt Surányi Miklós a Máramaros 1914 március elsején megjelenő számában.

Beneze Mihály.

Sikkasztási per 160 liter bor miatt

Sikkasztás vétségével vádolva állott a debreceni járásbíróságon dr. Janka Dezső büntetőbíró előtt Beregszászi Imre ny. rendőr, aki jelenleg Szegeden teljesít szolgálatot. A feljelentő Nyakas Gábor jómódú gazdálkodó. A feljelentés szerint Beregszászi Imre két évvel ezelőtt 162 liter bort vásárolt Nyakastól, azzal a megállapodással, hogy rövid időn belül a vételárat kifizeti. Azonban telt mult az idő és a bor ára még most sincs kifizetve.

A sikkasztással vádolt rendőr tagadta a vádat. Kijelentette, hogy **kiakarta a bor árát fizetni, de már akkor Nyakas nem fogadta el a pénzt, mert a bor ára felment.** Különben is a bort ketten vették Tóth Sándor fuvarossal. Vallomásában előadta, hogy hajlandó a legközelebbi időben megfizetni a bor árát.

A vádlott után Nyakas Gábort hallgatta ki a bíróság, aki az egész tárgyalás alatt igen ingerülten viselkedett, úgyhogy többször bírói figyelmeztetésben részesült. A vallomása végén, amely igen zavaros volt, annyira izgatott lett, hogy sértegetni kezdte a vádlottat és kiakart rohanni a teremből a következő szavak kíséretében.

„Élj boldogul a borommal, amit megittál, nem kell a pénzed."

A bíró erre a kijelentésre erélyesen rászólt a magából kikelt vádlottra, aki ezután megjuhászodott.

Tanuképpen kihallgatta a bíróság Tóth Sándor fuvarost is, aki kijelentette, hogy ő azért nem fizetett a közösen vásárolt borért, mert Beregszászi sem fizetett.

A bíróság minthogy fondorlatot nem látott fennforogni, mert közönséges hitelügyletről van szó és a vádlott határozott igéretet tett arra nézve, hogy a bor árát rövid idő alatt megfizeti, bizonyítékok hiányában felmentette a vádlottat.

KONCZ
napszívott ruhát divatszínre festi. Szárazon vegyileg tisztít. Gyapju holmiját garanciával molytalanítja.
Péterfia ucca 30. Szent Anna u. 2.

x Kifogástalanul fest, tisztit Weisz, Arany János u. 29. sz. Egy férfiruha tisztitás, vasalás 3 P.

Cserépkályhák
Krischnél
Ispotály-tér 1.
Telefon 12-18.

Eső ernyőt legjobbat legolcsóbban az
Ernyőszalonból
vehet Piac u. 77. Linoleummal szemben. Javitás áthuzás

A jövőlátó ember Debrecenben...

Csányi Sándor író már négy évvel ezelőtt megállapította Benes bukását és a Felvidék visszakerülését.

Debrecennek nem mindennapi vendége van néhány nap óta, Csányi Sándor, a külföldön is kitűnően ismert grafológus-iró látogatott el ezúttal először Debrecenbe, Csányi Sándorról csodálatos, érdekes dolgokat írtak a közelmultban a külföldi lapok, melyek mint a »jövőlátó ember«-ről emlékeznek meg róla... Ezek között számunkra talán a legérdekesebb, hogy már évekkel ezelőtt írásba adta Benes bukását és a Felvidék hazakerülését Magyarországhoz.

A Svetits palotában levő lakásán kerestük fel Csányi mestert. Előszobája zsúfolásig volt érdeklődőkkel. Csányi Sándort íróasztalánál, írásminták tanulmányozása közben találta munkatársunk, akinek rendkívül különösen és lenyűgözően érdekes dolgokat mond el a betük ismeretlen titkairól.

Megkérdeztük Csányi Sándort, beszéljen valamit érdekes jóslatairól.

Szines, lebilincselően érdekes esetek peregtek elő az elbeszélés fonalán, ahogy Csányi Sándor a felrajzó emlékek áradatát megnyitotta előttünk.

— Bécsben történt — mondotta többek között Csányi mester — Rotschild bárónőnek, a bécsi Rotschild család tagjának, akiről köztudomású volt, hogy Európa egyik leggazdagabb asszonya, készítettem analizist. Amikor elém tette írását, azt mondtam:

— Bárónő, ne érje meglepetésként, ha valami, abban a pillanatban még hihetetlenül furcsán hangzó dolgot mondok önnek. A családja rövidesen kellemetlen helyzetbe kerül..., ön elszegényedik.

A bárónő mosolyogva nézett rá s talszott tekintetéből, hogy nem hitt nekem. Aztán néhány hét mulva megindult a történelem szekere... bekövetkeztt az Anschluss és a Rotschildokat elérte jóslatom.

Szinesen, mint virágszirmok hullása, peregnek az emlékek Csányi mester elbeszélésében. Egymásután tárulnak fel a végzetszerű pontossággal beteljesedő jóslatok. Családi viszályok simultal el... emberéletek fonódtak össze szavára. Előre megmondta a kassai cseh polgármester bukását.

Egy indiai maharadzsa, aki mesés vagyonáról híres a mai napig is, szintén Csányi Sándorral készítette el levelei alapján jellemrajzát. Csányi olyan hűséges jellemképet alkotott róla, hogy a maharadzsa belepirult... a tökéletes valóságba. Azonban gavallérosan ezrekkel honorálta a magyar grafológus csodálatos képességét, döbbenetes jövőbelátását.

Ráterelték a szót a külföldön nagy port felvert jóslatára, mellyel már 1935-ben megjövendölte Benes bukását, Csehszlovákia összeomlását és a Felvidék hazakerülését Magyarországhoz.

— Pöstyénben — mondotta minden póz nélkül, magával ragadó közvetlenséggel Csányi Sándor, a neves iró, elém tették Benes írását. Akkor még külügyminiszter volt és nekem sejtelmem sem volt róla, hogy kié volt az elém nyujtott írás. Ahogy megvizsgáltam, nyomban megmondtam, hogy az illető magas állásban van, rövidesen még feljebb jut, de aztán még rövidebb időn belül eltűnik ebből a pozicióból. Benes csakugyan köztársasági elnök lett és ha marad, mint gondoltam, de később, mint kivántam — vetette közbe finom mosollyal — bevált a jóslatom.

Csányi Sándornak sok kellemetlenséget okoztak a csehek rémuralmuk idején. 1932-ig Budapesten élt, mint iró, aztán külföldre utazott, ahol csodálatba ejtette az embereket pontos és éles meglátásaival, főleg világszerte feltűnést keltett történelmi jóslataival. Aztán családi okok miatt hazament Felvidékre. A csehek magyarsága miatt letartóztatták és háromszor börtönözték be Losoncon, Besztercebányán, végül Kassán.

Ugyancsak érdekes, történelmi jóslatai közé tartozik s ezek között napjaink talán leghíresebb, legaktuálisabb az, amit a gömörmegyei Feleden adott Zsigmond József feledi malomtulajdonosnak. Irásba adta Zsigmondnak kérdésére, hogy a Felvidék nagyrésze 1938-ban visszakerül és Csehország eltűnik a föld színéről. A malomtulajdonos azt válaszolta, hogyha ez beteljesedik, aranykeretbe foglaltatja jóslatait.

— Azt nem tudom — mondja Csányi Sándor — hogy aranykeretben van-e már e megállapításom, hogy megtörtént, azt azonban bizonyítani tudom.

Egy vidéki városban a matura előtt álló teljes nyolcadik osztály keresett fel. Mindenkinek pontosan megmondta az érettségi eredményét, azt is, hogy ketten megbuknak. A megállapítás szóról-szóra beteljesedett.

Csányi Sándor rendkívüli grafológiai képessége mellett kitűnő iró is. Novelláit, regényeit a fővárosi lapok rendszeresen közlik. Tudományos könyve is jelent meg a grafológiáról.

Búcsúzunk Csányi mestertől és a Svetits palotában levő lakás előszobájában türelmetlen emberek sora várja, hogy Csányi Sándor megállapitsa írásukból, hogy mit hoz számukra a titokzatos jövő.

Hogyan muzsikálták össze az ötletes vámospércsi cigányok a menyasszony kelengyéjét és az ujszülött purdé babaruháját

Testi épség elleni kihágás lett a muzsikálásból

Testiépség elleni kihágási perből származott az a humoros lefolyásu tárgyalás, melyet a debreceni járásbíróságon tartott dr. Gyöngyössy József járásbíró.

A pert **Erdős** Béla vámospércsi MÁV előljáró indította el feljelentésével, melyet április 2-án tett a vámospércsi csendőrőrsnél. Feljelentésében a MÁV előljáró előadta, hogy április 2-án mintegy 50—60 főnyi jókedvű legényekből és fiatal leányokból álló csoport igyekezett át a vámospércsi állomás előtti sineken, ahol pedig tilos az átjárás, mert a vonatok állandóan közlekednek, miáltal kitették magukat az elgázolás veszélyének. Igazolásra szólította fel őket, majd felírta a tilos úton áthaladókat.

Igy kerültek a járásbíróság elé **Tarjány** Sándor, **Kovács** Irén, **Csuth** Ilona, **Horváth** András, **Tömöri** Bálint, **Kiss** Gábor, **Böde** Sándor, **Hunyadi** Imre, **Ungvári** József, **Szücs** Elek, **Tóth** István és ifj. **Szabó** Zsigmond.

A tárgyaláson a megszeppent vádlottak töredelmes vallomást tettek. Beismerték bűnösségüket és kijelentették, hogy mindig ott kelnek át, mert a rendes úton nagy kerülővel lehet járni.

— Hová mentek ilyen sokan — kérdezte, Gyöngyössy bíró

— Cigánylakodalomba mentünk — volt az egyöntetü válasz.

— Miért mennek maguk cigánylakodalomba?

— Mert megvoltunk „híva".

Elmondották ezután a vádlottak, hogy ha Vámospércsen cigánylakodalom van, vagy egy purdé születik, a **falu táncolni szerető ifjuságát meghívják a cigányok.** Visznek magukkal ennivalót, bort és ott reggelig táncolnak. A cigányoknak is jut az enniinnivalóból és így kitűnően mulatnak reggelig. A muzsikálásért a legények fizetnek s így az összetányérozott pénzből tekintélyes összeg gyül össze, **amelyből kitelik a „cigánymenyasszony" kelengyéje, vagy pedig a cigánygyerek babaruhája.** Igy mindenki jól jár, a fiatalság, amikor már elmúlik a báli szezon táncolhat, a cigánycsalád pedig anyagilag találja meg a számítását.

— Ez már nálunk Vámospércsen bevezetett szokás, hogy **a cigányesküvőn és cigánykeresztelőn megjelenünk.** Igy van ez már évek óta és mindig a sineken járunk át, hogy minél hamarabb a cigányputriknál legyünk.

A bíróság a nemvárt vallomás után meghozta az ítéletet, amely szerint valamennyi vádlottat testiépség elleni kihágásban mondotta ki bűnösnek és fejenként 2 pengő pénzbüntetésre ítélte őket.

— Na, most aztán meggondolják, hogy mégegyszer átmenjenek a sineken, ahol nincs átjáró, — mondotta a bíró.

A vádlottak valamennyien megígérték, hogy ugyan a cigánylakodalmakon és a keresztelőkön ott lesznek továbbra is, de inkább kerülnek egy kicsit és ott mennek át, ahol nem tilos az átjárás.

Megérkeztek a DKW uj typusai!

Manapság az autóskörök egyedüli szenzációja az Auto-Union DKW typusain eszközölt sorozatos müszaki változások.

Éveken át híven szolgálják gazdáikat sok tizezerkilométeren át a tökéletességével tért hódított közkedvelt DKW kocsik. Ma, a haladással lépést tartva, az Autó-Union gyár ismét újításokat alkalmazott kocsijaival. — Az eddigi megoldás helyett erős szilárd, torzító mentes keretalvázzal találkozunk. A külön kormányzású kerekek egy új fogrudas kormányművet kaptak, amely ez eddiginél sokkal könnyebben működik és kisebb körbeni fordulást enged. Gumijai ballonosak, tehát jó útfekvést nyujtanak. Gumiba ágyazott motorral vannak ellátva, s így a vibrációt a hajtóműnek és a karosszériának nem adják át. — Kuplungja tökéletesebb, a közbeiktatott acél huzallal elasztikusabb. Ajtójai nagyobbak, tehát kényelmesebb ki- és beszállást nyujtanak. És végül szerelékfala dúsabban felszerelt.

Ezekkel a lényeges újításokkal jelentek meg a DKW 1939. évi typusai, amelyek mindenkor megtekinthetők

Szoboszlay István
körzetképviseleténél,
Széchenyi u. 24.

7 sláger cikk.

Gyapju georgette 70 cm. széles, szép szinekben **3·20**
Imprimé crepe de chine csodaszép mintákban **1·78**
Divatvászon valódi Goldberger, imprimé mintákban **1·30**
Flocon gyürhetetlen ruhaanyag, szép mintákban **1·18**
1 db kötött ing, jó minőség, minden szinben **1·70**
1 db vistra műselyem kombiné pastell szinben **1·90**
1 pár erős szálu **finom műselyem harisnya** **1·48**

CSILLAG TESTVÉREK
Piac- és Simonffy-utca sarok

Magyar és keleti perzsák, toronfali szőnyegek legolcsóbban
Izsáknál, Piac u. 40.
Kedvező fizetési feltételek
Szőnyegek megőrzését garancha mellett vállalom.

Bérmaajándékok,
modern ékszerek, órák nagy választékban
Pintér Gusztávnál
Ferenc József ut 18.

Dauer vegyi úton! Gép és villany mellőzésével. Készíti a legujabb divat szerint **Ádám.** Renz üzlet, Kossuth u. 4. sz. Városház épület.

KRAYER Festékgyár fióküzlete
Csapó u. 5.
Telefon 21-60. Telefon 21-60.

A film világából

A *Hunnia* igazgatósága elhatározta, hogy mindennemű műteremhitelt beszüntet. Ennek következtében nincsenek vállalkozók filmgyártására és az összes tervek megvalósítása abbamaradt. Miután előzőleg a Filmiroda kötelezte magát a Hunniával szemben, hogy évente csak hét filmet gyárt és ebből már négy lefutott, ott is csak három tovább film készülhet el. Ha gyors segítség nem jön, — amit gyártó körök az államtól várnak — úgy az új szezonban nagyon kevés film lesz, ami elsősorban a mozgószínházakat fogja súlyosan érinteni, mert hiszen különösen a vidéki közönség nagyon ragaszkodik az anyanyelvén beszélő filmekhez. Emellett még változatlanul fennáll az a lehetőség, hogy az amerikai filmvállalatok fiókjai kivonulnak az országból és a Nemzeti Bank nem fog korlátlanul devizát kiutalni a francia filmek számára. Igaz,hogy rendelkezésre állnak a német filmek, de ezek, bármennyire fejlődtek is az utóbbi időben, még sem fogják teljesen kielégíthetni a közönség igényeit. Remélhető azonban, hogy a kormány hóna alá nyul a filmgyártásnak és legalább is felhatalmazza a Hunnia igazgatóságát, hogy az eddigi kedvezményekkel továbbra is rendelkezésére álljon a gyártásnak. Ha ugyanis a gyártás megszünik: rengeteg ember marad kenyér nélkül.

*

Épen a fenti körülmények folytán kétségessé vált a Magyar Cavalcade szép tervének megvalósítása is. A filmmel kapcsolatban egyébként is úgy alakult a helyzet, hogy a filmből kikapcsolják a műkedvelőket, mert a végleges szöveg szerint nincs szükség tömegstatisztériára.

*

Ugy látszik, szériában csak a Dianna Durbin filmek sikerülnek. Ennek a fiatal új sztárnak egyik filmje nagyobb üzlet, mint a másik. A Metro, amely az Orgonavirágzás sikerére akart rádaplázni a Szerelmesek című Nelson Eddy — Jeanette Macdonald filmmel, már nem tudott megfelelő sikert elérni. Lehet, hogy külföldön, ahol a film az Orgonavirágzás nagy slágerének, a Sweethaertnek, a címét viselte, nagyobb vonzóerőnek bizonyult.

*

Az új Mickey Rooney sorozatnak eredetileg Hardy fiú volt a címe. A magyar cenzura azonban indokolás nélkül betiltotta ezt a címet. A gyár nem értette, hogy mi kifogásolni való lehet a filmek címén, míg végül rájöttek arra, hogy a cenzura ezt tapintatból tette egy hasonnevű magas állású magyar köztisztviselőre való tekintettel. A cenzurának e tényleg nagyfokú körültekintése rendkívül díceséretreméltó annak dacára, hogy e filmekben tulajdonképen semmi bántó nincs. Végeredményben azonban nem mindenkinek lehet kellemes, ha moziplakátokon olvassa a nevét. Ezért változott e filmnek címe Heardyra.

*

Május második felében országos filmhét lesz Lillafüreden. A filmérdekképviseletek erre az összejövetelükre nemcsak a szakmabeli érdekeltségeket is meghívják, akik a Palota-szállóban felépésükkel is szórakoztatják majd, nemcsak az egybegyűlt szakközönséget, hanem a Palota-szálló vendégeit is. Az összejövetelnek ugyanis jórészben az a célja, hogy ezt a gyönyörű, de hanyatló helyet kissé divatbahozzák.

—o—

Vizsga a Testvérképző Intézetben

Tegnap délelőtt tartotta évzáró vizsgáját a testvérképző és védőnő tanfolyam második évfolyama. A vizsga az intézet tantermében folyt le. A vizsgázó védnökök tudásuk legjavát adták. A vizsgán megjelentek dr *Fornet Béla* egyetemi tanár, igazgató, dr *Kreiker Aladár* egyetemi tanár, orvoskari dékán, dr *Jeney Endre* egyetemi tanár, *Gaál* egészségügyi főtanácsos, dr *Gärtner István* tiszti főorvos, dr *Réthy Aladár* egyetemi tanársegéd, előadó, *Beretvásné Semsey Karola* intézeti főnöknő, dr *Jáki Gyuláné*, *Joó Istvánné* előadó testvérek és még nagyon sok érdeklődő.

Az évzárót három teoretikus tantárgy vizsgája vezette be, melyen a védőnők az elméleti tudosukról tettek nagy tanubizonyságot. Majd a gyakorlati rész következett, amikor a demonstrációs ápolást kellett bemutatniuk. Mind a húsz vizsgázó fiatal, tetterős védőnő megállta helyét és megmutatták, hogy teljesen felkészülve indulnak majd széjjel az országban, hogy minden kis faluba elvigyék tudásukat. A vizsgát a fiatal védőnők eskületétele követte, melyben megfogadták, hogy mindenkor hivatásuknak fognak élni és a reájuk bízott fgeladatot szívvel-lélekkel és tudásuk legjavával fogják ellátni, hogy hazájuknak és nemzetüknek hasznos polgárai lehessenek.

A jól sikerült vizsga után *Fornet Béla* egyetemi tanár, igazgató mondott nagyhatású beszédet. A vizsgát a központi konyha épületében nagy közebéd követte, melyen résztvettek a vizsgán megjelent egyetemi tanárok, az előadó testvérek és a növendékek.

A Testvérképzősök vizsgájáról.

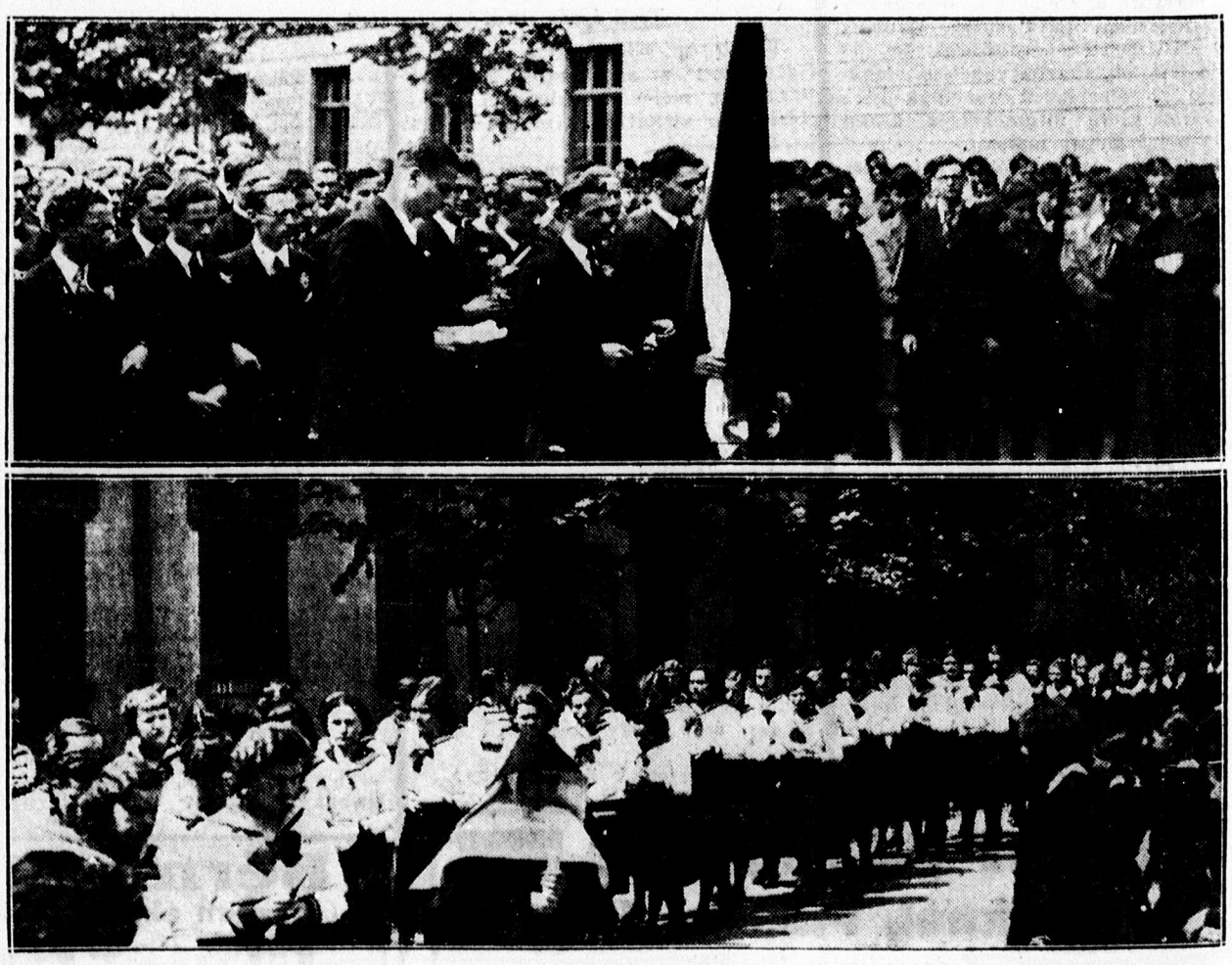

FENT: Nagybákay Antal VIII. osztályos búcsúzik az intézettől a piarista ballagáson.
LENT: Svetits lyceum ballagása.

A színházi iroda jelenti:

Vasárnap délután és vasárnap este bérletszünet, rendes helyárakkal,

hétfőn este bérletszünet, rendes helyárakkal,

szerda este bérletszünet, rendes helyárakkal

Az utóbbi évek legszebb daljátéka! Huszka Jenő gyönyörű operettje!

SIVÓ MÁRIA

a budapesti Magyar Színház és

BALÁZS JÁNOS

a budapesti Podium Kabaré tagjai felléptével

Erzsébet

A szezon legnagyobb operettsikere.

Kedden este

Szabó Ernő búcsújátéka

KETTEN EGY JEGGYEL

Artatlan Don Juan

könnyekig nevettető vígjáték.

Csütörtökön, május 11-én este 8 órakor

Levente díszelőadás

12-én, pénteken

TIMÁR ILA

és

TANAY EMIL

felléptével

Lehár legszebb operettje.

Repülés

Vitorlázó repülés

Wizer Fáy Aladár előadása

A vitorlázó illetve motornélküli repülőgépek ez idő szerint háromféle típusban készülnek. 1. siklógépek vagy iskolagépek, 2. középteljesítményű vagy gyakorló vitorlázó gépek, 3. nagyteljesítményű vagy röviden: vitorlázógépek.

Ezen géptípusok közül csak a vitorlázógépek, vagy esetleg a gyakorlógépek azok, amelyekkel az előbb elmondottak szerint tényleg vitorlázni is lehet. A siklógépekkel termik repüléseket végezni nem lehet. Ezek az utóbbi gépek csak azt a célt szolgálják, hogy a növendék 150—200 méter magasságot elérve és 2—3 percet a levegőben töltve megtanuljon repülni.

A siklógépek jellegzetes tulajdonsága a teljesen nyitott törzsrész, a rácsos farokszerkezet és a széles, aránylag rövid szárny. A legáltalánosabban használt tipus a „Zögling", vagy az ezeknél jobban sikerült tipus, a magyar gyártmányú és Rubik Ernő gépészmérnök által tervezett „Tücsök" tipus.

A középteljesítményű gyakorló vitorlázó gépek átmenetet képeznek az iskolagépek és a nagyteljesítményű vitorlázó gépek között. Jellemző tulajdonságai a burkolt törzsrész, nyitott rácsos farokrész és a hosszabb és keskenyebb szárnyak. Ezeknek a gépeknek legsikerültebb konstrukciója ugyancsak a Rubik Ernő által forgalomba hozott „Vöcsök" tipus.

A nagyteljesítményű vitorlázó gép a motornélküli repülésben korlátlan lehetőségeket jelent. Ezekkel a gépekkel hosszú órákig lehet vitorlázni, ezer méteres magasságot könnyen ellehet érni, sőt többszáz kilométeres távolságot is ellehet érni. Jellemző sajátsága a teljesen burkolt törzs és a szárnyak kiváló aerodinamikai kiképzése. E nagyteljesítményű gépek legkiválóbb teljesítményei a magyar konstrukciók, Rotter Lajos tervezései a „Karakán" és a „Nemere". Ugyancsak magyar konstrukció a kiváló és Rubik Ernő által szerkesztett „Szittya".

Szép eredményt mutat a repülőbélyeg akció

A repülőbélyeg akció eddigi eredményének leszámolása folyamatban van. Az eddigiek szerint az akció másfél hónap alatt 3500 pengőt eredményezett, ami páratlanul szép eredmény s melyet a kereskedőtársadalom megértése és a vásárlóközönség lelkes támogatása tett lehetővé. Örvendetes eredmény ez, mely azt mutatja, hogy Debrecenben, a legmagyarabb városban kellően átérzik a repülés-ügy nagy nemzeti jelentőségét.

A TAKARÉKOSSÁG RT. ADOMÁNYA

A Takarékosság RT. 250 pengő adományt ajánlott fel a repülő klub céljára.

D. K. W.
motorkerékpárok
Debrecenben
Szoboszlay István
közletképviselőnél
Széchenyi-utca 24.

Megérkeztek a várva-várt világhírű
DKW - motorkerékpárok
1939 évi modelljei.
Legujabban csökkentett árak:

RT 3 HP	Luxus 3 sebességváltós modell	P 780.–
KS 200 cm³	Tura modell	P 1200.–
NZ 250 cm³	LUXUS Tura modell	P 1400.–
NZ 350 cm³	Tura modell	P 1650.–
SB 500 cm³	NORMAL Tura modell	P 1950.–
SB 500 cm³	LUXUS önindítós modell	P 2100.–

Kedvező fizetési feltételek.
Szállíthatók raktárról mérsékelt számban.
Vezérképviselet:
MAJLÁTH Budapest, VI., Lehel-utca 2.

Vasárnapi tükör

Irja: Hegyaljai Kiss Géza

Téma

A szíves olvasó már tudja: mi a téma. Ha tanárosan akarnám megmagyarázni, azt mondanám: théma görög szó, azt jelenti: tétel, az a feladat, amit meg kell fejteni, az a tárgy, amiről műalkotásnak kell készülni. Ha a társalgás nyelvén akarom meghatározni: mi a téma? Akkor egyszerűen azt mondom: **Téma az, amiről szó lesz.** Azt mondják a legnehezebb a témát megtalálni. Magam részéről alig ismerem ezt a nehézséget. Annyi témám van, hogy nem győzöm megírni. Mindig van témája a szónoki beszédei számára is annak, aki vérbeli szónok. A téma megtalálása mégis nehézséget jelent. Sokszor adva van a téma. Például karácsonykor a téma: a karácsony, húsvétkor a húsvét, hősök napján a hősök napja, egyébkor is a mindennapi élet. Az, aki hivatásból szónok, az, aki hivatásból író, rendesen egy hatalmas gondolatrendszert lát maga előtt és annak a részenkint való kifejtése megadja a témát is. Az igazi igehirdető legalább egy évre látni szokta, hogy mikor milyen tárgyakról fog beszélni. Az író is többé-kevésbé így van vele. Mikor a Debreczen szerkesztősége felkért arra, hogy minden vasárnapra írjak egy cikket (ingyen és bérmentve), akkor leírtam magamnak egy papirra az esztendő vasárnapjait. És a dátumok nagyobb része után mindjárt oda is jegyeztem, hogy melyik vasárnapra miről fogok írni. Én éppen azért vállaltam el ezt a megbízást, mert annyi mondanivalóm van a debreceni kedves magyar emberek számára, hogy a minden vasárnapi szószéki beszédben, az én rövid, húszperces fellángolásaimban, nem tudom mind azt elmondani, amit szeretnék. Többen kérdik azután azt, hogy az író hogy tud mindig annyi mindenről írni? Ebben már az írói munkának igen nagy megbecsülését látom. Aki ilyet kérdez, az már tudja, hogy az író olyan ember, mint mi vagyunk, de valami magasabb megbizatása van. Az, hogy minél gyakrabban közölje megbízatásait mások számára. Ebben a kérdezésben már benne van az a felelet is, hogy könnyű annak írni, akinek felülről adják, hogy mit mondjon. A másik felfogás éppen az ellenkezője ennek. Azt hiszi sok ember, hogy írni mindenki tud, csak nincs hozzá mindenkinek kedve. Mikor Arany János megírta a Toldiját, elolvassa valaki és azt mondja: Ezt én is megtudtam volna írni. Mikor Faustot, Goethe remekművét felújították a színpadon, megszólal egy kereskedő és azt mondja: Mennyi idő kell arra, hogy az ember ilyesmit összehozzon? Nem tudta szegény, hogy Goethe ifjú korától Fausttal vívódott és egy élet kellett hozzá, hogy a világ második legnagyobb költője egy Faustot összehozzon. Nálunk Harsányi Zsoltot csodálják legjobban, mint aki leggyorsabban írja a legjobb műveket. És minden héten két olyan apróságot ír, amit olvasni az olvasó legkedvesebb percei közé tartozik. Jó barátom Zsolt és én kacagunk, mikor az ilyesmit elmondom neki. Akárhányszor keresem Zsoltot a szerkesztőségben, sohasem találom. De a szerkesztő íróasztalán pontos időben ott a kézirat, amit csütörtökön és vasárnap vár az olvasó. Nem boszorkányság ez, hanem tehetség. Nálam az okozza a legnagyobb nehézséget, hogy én mindig olyanról szeretnék írni, amiről nem írt még senki. És úgy írni, hogy ne felejtse el, aki egyszer elolvasta. Ez már aztán az igazi művészi és írói feladat. Csak azzal ne áltassa magát senki, hogy talál olyan témát, amiről még nem írtak. A multkor, mikor betegen feküdtem, felcsillanó szemmel megírtam egy cikket. Na, gondolom magamban, erről még igazán nem írt senki. A cikkemnek ez a címe: Keresztszülők. Soha életemben még semmit nem olvastam, hogy valaki erről mondta volna el a gondolatait. Mikor megírom a cikket, hozza a postás az amerikai ujságot és benne találom egy ottani barátom írását, címe: A keresztszülei tiszt. Most már mit csináljak? Összetépjem a magam írását? Elolvasom az amerikai barátom írását és látom, hogy ez ugyanarról a témáról egészen más elmefuttatás, mint amit én írtam. Mennyi mindent lehetne még most is írni erről az egy szóról: Téma. Dehát hagyjunk belőle a nyájas olvasónak máskorra is!

Férfi felöltő és öltöny szövetek, hozzávalók, férfi ingek, nyakkendők.
Női kabát, kosztüm és ruhaszövetek.
Ruhaselymek.
Női és férfi gyermekharisnyák
olcsón
az előnyösen ismert Petrik Károly
Női és férfi divatüzletében
Szent Anna- u .5.

Sorozatos hajnali ablakbeverések

A szombatra virradó éjjel a város több helyén történtek ablakbetörések. Igy dr. Dusa Istvánné Domb utca 2. alatti ügyvéd felesége jelentette, hogy a Burgundia uccára nyiló ablaktábláit éjjel egy óra tájban kővel beverték. A kő az alvók ágya felett repült a szobába. Ugy látszik, a tettes megsebesült közben a lehulló ablakcserepektől, mert véres üvegdarabokat találtak a helyszinen.

A Széchenyi uteáról két ablakbetörést is jelentettek. Schwarcz Emil idős magánzó Széchenyi utca 16. alatti ablakát ütötték be. Ez a szoba egy fiatalembernek van kiadva albérletbe. A fiatalember kinézett az ablakon és suhancokat látott futni, majd egy újabb ablakcsörömpölést hallott. Kitünt, hogy a 20. alatt az „Alföldi" tejüzem szövetkezet ablakát is beverték. Mivel a Széchenyi utcai betörések hajnali 4 órakor történtek, a lakók a falragaszosokat gyanusítják, mert azok jártak abban az időben arrafelé.

Felvidéki költő

A napokban egy verskötet jelent meg „Selmecbányai Emlékkoszorú" címen. A verses kötet 45 oldalán sorakoznak a versek, fájdalmasak, vagy vídámak, de szépek. A szerzője Benyó József, aki nem tudja elfelejteni, hogy felvidéki és versbiben visszasirja a szép Selmecbánya tájat, ahol nevelkedett, ahol édesanyja sírja domborul.

Benyó József halkan pengeti líráját, melyet átfűt a mély nemzeti érzés. A bort is nagy mértékben kedveli — mint a költők általában — és így érthető, hogy így ír: Ne átkozd a szőlővesszőt. Nem hibás, ki ültette. Hanem, aki szomjuságtól orvosságnak rendelte.

Előszót is irt Benyó József a kötethez, amelyben bejelenti, hogy verseit édesanyja emlékére adta ki. Fényképét is közli az édesanyjának, aki 1930-ban halt meg Selmecbányán. Néhány őszinte hang megkapja az olvasót már az előszóban, melyben ilyeneket ír: Megtanultuk, hogy a vak gyűlölet a posvány fertőjébe taszít...

A verskötetet érdemes elolvasni.

IRÓGÉP eladás-csere **HURAY,** Iparkamara T: 17-93

Képek az Erzsébet című operettből

Hamvay Lucy és Márkus Lajos duettje.

„Egy szál rózsát". Sugár Misi és Pogány Margit.

A bécsi vigözvegy éshuszárok. (Hamvay Lucy, Erőss, Kondor F. stb.)

SZÍNHÁZ

Erzsébet

Huszka—Szilágyi operettjének bemutatója a Csokonai-színházban

Történelmi milliőben játszódik le az »Erzsébet« meséje, mely ha nem is emelkedik jelentősen felül az átlagos operettlibrettó nívón, színes romantikájával, humoros jeleneteivel, kitűnő figuráival végig ébren tartja a nézőtér érdeklődését. A darab főértéke Huszka Jenő zenéje, még akkor is, ha a kitűnő zeneszerző nem egy számát a darabnak szinte teljes egészében kölcsönvette régi darabjaiból. A finom, dús melódiájú, patakzó hangulatú számokban gyakran ismerős részletek ütik meg a néző fülét, ez azonban egyáltalán nem ront a hangulaton, mert egyrészt ezek a számok valóban olyan szépek, hogy megérdemelték a felfrissitést, másrészt a nézőtér pszichéjéhez tartozik az is, hogy szívesen tanulja meg azt, amit már egyszer elfelejtett. Viszont tudunk olyan zeneszerzőt is, aki *nemcsak* önmagától vett kölcsön néhány melódiát. Van aztán a darabban egész sereg új szám, melyek valóban a legjobb Huszka Jenőt revelálják a kitűnő zeneszerző hosszú hallgatása után is.

A Csokonai-színház operettegyüttese a szó szoros értelmében »nagy« előadást produkált az Erzsébet bemutatóján. *Szabó Ernő* rendezése szint, mozgalmasságot, hangulatot visz a jelenetekbe. Sokoldalú és minden részletében művészi teljesítmény rendezői munkája, a nagy tömegjeleneteket éppoly kitűnően oldja meg, mint az intimhatású duetteket. Szabó Ernő mint színész is kiveszi részét a sikerből Kitszelmáyer remekbeszabott figurájával.

Sivó Mária királynője bensőséges, szép művészi alakítás. Játéka finoman kidolgozott, hangja, gesztusa méltóságteljes. Őszinte örömmel láttuk viszont a kiváló művésznőt a debreceni színpadon, melyen ezúttal ismét gyarapította forró sikereinek számát.

A másik vendégszereplő, *Balázs János* egy öreg kasznár kis szerepében remekelt. Ösztönös, kitűnő tehetség ez a fiatal színész, ebben a szerepkörben ma szinte versenytárs nélkül áll a magyar színpadon. Semmi álnépiesség nincs játékában és ez kivételes érték ma, amikor színjátszásunkban hemzseg a műparasztott játszó színész.

Hamvay Lucy igazi tehetséggel, egyéni bájjal, minden szerepén átragyogó kedvességgel játszotta a forróvérű bécsi vigözvegy szerepét. Remek temperamentuma, ügyes táncai, kedvesen zengő hangja nagy sikert aratott.

Pogány Margit a királynő magyar udvarhölgyének szerepében szép, melegszívű alakítást nyujtott. Megkapó játékkészsége, sikerült énekszámai sok tapsot kaptak.

Márkus Lajos férfias, kitűnő játéka, csengő hangja az előadás egyik legjobb alakításává tette Neszmélyi Kálmán szerepét. Komoly, szép színészmunka *Kamarás Gyula* megkapó színekkel formált Andrássyja.

Somlay Julia kiforrott művészete, nagyszerű tehetsége ezúttal is őszinte tetszést váltott ki. *Sugár Mihály* játékban, táncban egyaránt elsőrangút nyújt. Ízes, egyéni humora beragyogja Flórián figuráját. Erőteljes, pompás alakítás *Mányai Lajosé*, akinek rokonszenves tehetsége minden szerepet jelentékennyé emel. Méltó partnere *Halassy Mariska*, aki hétről hétre remek, izig-vérig művészi alakításokkal ajándékozza meg a közönséget s a legjelentéktelenebb mondat is súlyt és egyéni ízt nyer játékában. Karakterisztikus figurát csinál szerepéből a kitűnő *Bálint György* s könnyed, józsemre valló *Erős Pál* és *Kondor Tibor* tehetséges alakítása. *Haraszti Irén*, *Sepréngyi Lajos*, *Puskás Ferenc* és *Rátkai Kató* egy-egy sikerült figurával járulnak a sikerhez. *Besse*, *Kovács*, *Kun* és *Sebestyén* jól egészítik ki az együttest.

Csanak Béla karnagy tökéletes művészettel, nagy felkészültséggel vezényelte a zenekart s kitűnő dirigálása a Huszka-muzsika minden szépségét kihozta.

A darabot a közönség rendkívül melegen fogadta és sokat tapsolt a kitűnő főszereplőknek, akiket többször a vasfüggöny elé is tapsolt.

*

Pogány Margit és Zádor Mária művésznőknek az *Erzsébet* bemutatóján nagy feltűnést keltett ruháit *Takács Gizella* szalonja, Péterfia utca 15. szám készitette.

Szines filmkockák

Timár Ila újabb vendégjátéka a hét színházi eseménye. A gyönyörű hangú primadonna, a debreceni közönség kedvence, a Kék mazur női főszerepét játsza el a május 12-iki, pénteki felújításon. A kristálytiszta hangú, művészien játszó kiváló primadonna fellépése elé nagy érdeklődéssel néz a debreceni publikum.

Megkezdődnek a jövő hét folyamán a nagysikerű Erzsébet c. operett sorozatos előadásai után a búcsújátékok és a Csokonai színház együttese május második felében Sátoraljaújhelyen kezdi meg szezonját.

Tolnay Klári, aki Debrecenből indult el és két forró sikerű estére tért vissza a mult héten abba a városba, ahol mint diáklányt ismerték, csütörtökön éjszaka már vissza is utazott autóján Budapestre. A legbájosabb magyar színésznő nagyokat sétált a debreceni utcákon, melyen öt évvel ezelőtt még mint diáklány, könyvcsomóval karján sietett az iskola felé... Elbeszélgetett a régi ismerősökkel, akik elmentek a színházba is, hogy lássák játszani Tolnay Klárit...

A legkedvesebb epizódja Tolnay Klári debreceni tartózkodásának egyik volt diáktársával való tartózkodása volt, aki az Arany Bika előtt megpillantotta Tolnay Klárit, odafutott hozzá, viharosan megölelte és lelkendezve kérdezte tőle:

— Hát te Rózsi hol voltál az elmult évek alatt, hogy semmit nem hallottam rólad?

Kiderült a beszélgetés folyamán, hogy az egykori tanulótárs érettségi után férjhez ment egy gazdatiszthez, kiköltöztek egy birtokra és azóta filmet sem látott. Ezért nem tudta, mi Történt Tolnay Klárival az elmult öt év alatt.

A legszellemesebb megjegyzést viszint Győri titkár tette Tolnay Klári itt tartózkodása alatt..., Mikor az ujságírók megkérdezék, hogy Tolnay Klári melyik darabban tünt fel, a fiatal művésznő azt válaszolta:

— A Három sárkányban...

— De nem a sárkányok egyikét játszotta, — jegyezte meg a szellemes Győri titkár...

Szabó Ernő, aki hármas „szerepben", mint színész, igazgatóhelyettes és főrendező lett a debreceni közönség kedvence s akinek alakításai a legtisztább művészetet revelálják, kedden búcsúzik az ARTATLAN DON JUAN-ban. Bizonyosra vehető, hogy a népszerű művész búcsújátékán zsúfolt nézőtér fog tapsolni.

Tanay Emil, a kitünő bonviván játsza a KÉK MAZUR férfi főszerepét. A kitünő bonviván, aki már a mult szezonban kedvence lett a közönségnek, egyik legjobb szerepében lép fel ezuttal. Timár Ila és Tanay Emil május 12-iki vendégjátékával a MANSz Leánykör tejakcióját támogatja s ezért kérik a MANSz és a többi társadalmi egyesület tagjait, hogy a nagy érdeklődésre tekintettel jegyigényeiket már most jelentsék be a MANSz Leánykör elnöknőjénél, Fehértói Dánielné úrasszonynál, vagy a Kónya trafikban (Kossuth u. 1.) és a szinházi pénztárnál.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

GYÓGYSZERTÁRAK SZOLGÁLATA. **Május hó 6-án reggel 8 órától, május hó 13-án reggel 8 óráig: „Arany angyal"**, Piac utca 50., telefon: 21-53. — **„Reménység"**, Csapó utca 2. sz., telefon: 34-21. — **„Boeskay"** Cegléd utca 22. sz., telefon: 29-14. **„Hungária"**, Vargakert, Szoboszlai út 4. f. sz. telefon: 28-25.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04. RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

Emlékezzünk

Debreceni honvédek hősiessége a gorlicei csatában.

1915 május 7. A győzelmes gorlicei csatát követő üldözésünk közben 20. honvédhadosztályunk ezen a napon a Mezőlaborctól északra fekvő Veretiszuv határgerincen jól kiépített állásokban szívós védelemre befészkelődött oroszokat támadta meg, amely támadás közben csapataink kiválóan bátor és eredményes vezetésével többek között kitüntették magukat: Barna Kornél volt budapesti 1. honvédgyalogezredbeli százados, aki zászlóaljának kiválóan elszánt lendületes és ügyes vezetésével lényegesen hozzájárult ahhoz, hogy a szívósan védekező oroszok állásait elfoglalhattuk. Továbbá Molnár József volt debreceni 3. honvédgyalogezredbeli százados, aki a tartalékban volt zászlóaljával saját kezdeményezéséből a legalkalmasabb pillanatban s így teljes sikerrel avatkozott a harcba, ami közben lelkesítő és vitéz személyes példaadásával magával ragadta rohamozó embereit. — Ugyanezen ezrednél: **Szécsi** Ferenc tartalékos hadapród, aki mint szakaszparancsnok kiválóan vitéz személyes példájával rántotta előre embereit, majd páratlan lendülettel tört az oroszok árkaiba, hol gyorsan és elszántan leküzdötte azokat, valamint Oláh Sándor őrmester, aki látván, hogy századparancsnoka sebesülten lemaradt, nyomban átvette a század feletti parancsnokságot, majd szintén kiváló személyes példájával serkentve embereit, az oroszok legélénkebb elhárító tüzében ruhamra vezette századát, amellyel az oroszokat súlyos kézitusa után tényleg vissza is vetette. Kiválóan bátor és hősi önfeláldozásukkal kitüntették még magukat a volt nagyváradi 4. honvéd gyalogezredben Kis Imre őrmester, valamint Nagy József és Nyisztor János tizedesek, akik az elsők sorában törtek be az oroszok árkaiba, ahol azonban vitézül vívott közitusában mindhárman hősi halált haltak. Végül kitüntette magát dinnyeberki Bozo Pál alezredes, aki mint a székesfehérvári 17/II. honvédzászlóalj parancsnoka a súlyos harcban volt hadosztály szárnyát és oldalát fenyegető veszélyt azáltal hárította el, hogy saját kezdeményezéséből az oroszok veszélyeztető csoportját megtámadta és lendületes harccal visszavetette s így a hadosztály győzelmi eredményének kivívását lényegesen előmozdította.

E felsorolt kiváló fegyvertények elismeréseképpen Bozo alezredes a tiszti arany vitézségi érmet, **Molnár** és **Barna** századosok a III. o. katonai érdemkeresztet, **Oláh** őrmester az arany, Kis őrmester, Nagy József és Nyisztor tizedesek a nagy ezüst, Szécsi hadapród pedig a kis ezüst vitézségi érmet kapták.

— **Gyermekek nyári szabadtéri foglalkoztatása.** Német társalgás, torna, szórakoztató játék. Batthyányi u. 16. Német Gyermekotthon.

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a református templomokban:** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr Lencz Sándor, délután 5 órakor Szenes László. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor Uray Sándor, délelőtt 11 órakor dr Soós Béla, délután 5 órakor Márki Kálmán. — Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Nagy Dezső, délután 5 órakor dr Bartha Tibor. — Károli Gáspár-téri templomban délelőtt 9 órakor Nagy István, délután 4 órakor Szabó Gábor. — Ispotály templomban délelőtt 10 órakor Szabó Gábor, délután 5 órakor Kulcsár Dezső. — Árpád-téri templomban délelőtt 10 órakor Síposs Imre, délután 3 órakor dr Lencz Sándor. — Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Tömöri Lajos. — Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután 3 órakor Orosz János. Csapókerti templomban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 3 órakor dr Dancsházy Sándor. — Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Kulcsár Ferenc, délután 5 órakor Kulcsár Ferenc. — Nyulasi állami iskolában délelőtt 10 órakor Ács Mihály Téglaskerti állami iskolában délelőtt 10 órakor Birinyi János. — Egyeken délután 3 órakor Síposs Imre. — Wolaffka-telepi olvasókörben délután 3 órakor Szilágyi László. — Horthy közkórházban délelőtt 9 órakor Nagy Sándor. — **Tanyai istentiszteletek:** Pallagon délelőtt 9 órakor: vitéz Szabó Endre. — Dombostanya, délután 2 órakor: vitéz Szabó Endre. — Szepes délelőtt 9 óra: Papp Géza. — Hosszúpályi út délután 2 órakor: Papp Géza. — Nagyhegyes délelőtt fél 9 órakor: Rápolty Árpád. — Ondód I. Kádárdülő délelőtt fél 11 óra: Rápolty Árpád. — Bánk délelőtt fél 10 órakor: Biró Béla. — Diószegi út délelőtt 11 órakor: Biró Béla. — Hármashegy délelőtt 9 órakor: László L. Elek. — Lukaháza délután 2 óra: László L. Elek. — Pipóhegy délután 3 órakor: László L. Elek. — Ebes délelőtt 10 órakor: Kurucz József. — Levente istentiszteletek: Diószegi út délelőtt 12 órakor: Biró Béla. — Téglavetőben délután 3 órakor: Kováts Árpád.

— **Római katolikus miserend a Szent Anna uccai plébánia templomban és kápolnákban:** rendes vasárnapi miserend. Misekezdetek reggel 6, 7, 8, 9 órakor. Féltíz órakor nagymise, melyet tart Láng Pál pápai kamarás, szentbeszédet ugyancsak ő mond. — A további szentmisék kezdete 11, három negyedtizenkettő és félegy órakor. — Kertségekben és kápolnákban: Csapókertben: Kummergruber Emil püspöki tanácsos. — Homokkertben: Rassovszky Kálmán. — Szoboszlói úton: Szücs Ferenc. — Pallagon: dr Bátki Miklós. — Hajdúsámsonban: Novák Gyula. — Este 6 órakor májusi ájtatosság, szentbeszédet mond: Kiss László.

— **Istentisztelet az unitárius templomban.** Debrecenben a hatvanuccai unitárius templomban, május hó 7-én, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel rendes vasárnapi istentiszteletet tartanak. Ez alkalommal imádkozik és prédikál: **Józan Miklós** püspök vicárius.

— **Unitárius egyházi exhumálási szertartás a Köztemetőben.** Istentisztelet után azonnal, 11 órakor indulás a Csapó utca sarkáról külön villamos kocsival a Köztemetőbe **Szabó József**, Zsófia örökhagyók és családja, valamint **Lőfi Jenő** volt gondnok exhumálási szertartására. E szertartást is Józan Miklós püspöki vicárius végzi. — Mindenkit szeretettel várunk! — Exhumálást Gebauer temetkezési intézet rendezi

Legujabb modellek nagy választékban
Rónánál

Munkához, sporthoz és minden alkalomhoz DOXA órát vegyen!
Ügyeljen a „DOXA" ólomplombára!

Kapható nagy választékban Halásznál

— **Az evangelikus templomban:** vasárnap délelőtt 9 órakor középiskolai tanulók egyházi énekórája. — Utána exhortátiót tart: Labossa Lajos Délelőtt 10 órakor és este 5 órakor gyülekezeti istentisztelet igehirdetéssel Prédikál: Pass László.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos utcai imaházban vasárnap d. e. fél 9—fél 10-ig imaáhitat, fél 10—fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola, d. u. 6-tól 8-ig vallásos estély vegyeskar és zeneszámokkal. Szerdán este fél 8—fél 9-ig bibliaóra. Péntek este fél 8—fél 9-ig imaóra.

— **Debrecen város központi választmánya** szombaton délelőtt dr. Kölcsey Sándor polgármester elnöklésével ülést tartott, melyen a választásokkal kapcsolatos dolgok kerültek megbeszélésre.

— **Tanyai konferenciát rendez** a ref. egyház tanyai egyházrésze május hó 14-én a hármashegyi egyházrészi körzetben Debrecenből május 14-én 8 órakor lesz indulás a konferenciára az epreskerti kis városi vasut állomásától.

Jó és olcsó
a Darmol. Beválik, amit ígér. Nincs vele bajlódás, teafőzés, rossz íz. - Jóízű hashajtó a
Már 14 fillérért is gyógyszertárban. **DARMOL**

— **Az Árpádtéri Nőegylet kávédélutánja.** Az Árpád-téri Egyházrész Nőegylete május hó 9-én, kedden délután 5 órai kezdettel kávédélutánt rendez szép műsorral a Kassa ut 12. sz. alatti gyülekezeti teremben. Minden érdeklődőt szeretettel hív a nőegylet elnöksége ezuton is. Kávéjegy ára: 50 fillér. A bevétel szegénysegélyezés céljaira fordíttatik. Jegyek kaphatók majd a helyszinen is.

— **Marólugmérgezés történt Debrecenben** a Csillag utca 66. számú háznál, ahol Tóth Sándor 2 éves gyermek ivott marólugot, melyet olyan helyre tettek, ahol a gyermek elérhette. A kisgyermeket súlyos sérülésével kiszállították az egyetemre, ahol egy napig kezelték. Megmenteni nem tudták az életnek, mert a gyermek olyan nagyfokú roncsolódást szenvedett a maró folyadéktól, hogy minden orvosi beavatkozás hiábavaló volt. A klinika jelentést tett a marólugos halálesetről az ügyészségnek és az indítvány alapján Zsögöd Jenő vizsgálóbíró elrendelte a holttest felboncolását és a kihallgatásokat annak megállapítására, hogy a gyermek haláláért kit terhel a felelősség.

x Dr Rugonfalvi Kiss István fogorvos József kir. herceg-u. 7. sz. (I. em.) alá költözött. Rendelését ismét megkezdte.

— **Másodpercek alatt** omlik szét a vízben az Aszpirin-tabletta. Így gyorsabban és egyenletesebben oszlik el a szervezetben és fokozottabb hatást fejt ki.

x Dr Róth Miksa nőorvos rendelőjét áthelyezte József kir. herceg-u. 31. sz. alá.

— **Férfihullát találtak a Tiszaparton.** Vásárosnamény határában a Tiszaparton a tegnapi nap folyamán egy oszlásnak indult férfihullát találtak. A rendőrorvos megállapítása szerint a hulla 10 év körüli férfivel azonos, hetek óta lehetett a vízben, mert egyes részeit a halak kikezdték. Azt is megállapították, hogy valószinüleg öngyilkosság történt, mert a hullán külső erelmi nyomokat nem találtak. A személyazonosság megállapítására megindult a vizsgálat.

x Romantikus hangverseny a Zeneiskolában. A Városi Zeneiskola május hó 12-én, pénteken este 8 órakor rendezi akadémista növendékeivel Chopin, Schumann, Schubert, Brahms, Lalo, Ernst műveiből összeállított hangversenyét. Ingyenes jegyek igényelhetők a Zeneiskola titkári hivatalában naponta d. e. 9—1-ig és d. u. 3—6-ig. Vár-u. 1. (Telefon 33—96.)

— **Rendőrségi hirek.** Pál Andrásné sz. Balog Eszter 50 éves kókadi lakost lugmérgezéssel szállították a debreceni klinikára, ahol meghalt. A vizsgálat megindult. — B. Nagy Lajos, József kir. hg. utca 57. alatti lakos padlásáról a szárításra kitett fehérneműket ellopták.

Olaj, olajkrém pakolásos, villany és villany nélküli dauert garanciával készit **Ádám,** Rencz üzlet, Kossuth u. 4, Városház épület.

— **Építkezési engedélyt kértek:** Szegedi Mihály Bellegelő 87-b. lakóház. Tóth Ferenc Csillag u. 51. kemence. Varjassy Gyula Varga u. 8. W. C. Kiss László Bellegelő 95. lakóház, gazdasági épületek. Debreceni Első Takarékpénztár Ferenc József ut 22—24. átalakítás. Városi Takarék és Hitelintézet Böszörményi ut 8. kerítés. Szilágyi Ferencné Csokonai u. 31. W. C. Debreceni Ref. Egyház Hatvan u. 1. átalakítás. Boda János Madách u. 5. toldalék. Makai Antal Békéssy Béla u. 1. lakóház. Nagy Mihály és neje Salétrom u. 6. W C. és átalakítás. Andirkó József Kishegyesi ut 14. lakóház. Posta Altisztek Varga u. 42. kerítés. Egyesült Kefegyárak Szoboszlói u. 7. légoltalmi pince. Garami Fülöpné Keresztesi u. 3. kamara. Pongor József Andrássy ut 75. lakóház.

Abbázia Hotel Auguszt
Elsőrangu szálló és pensio. Kitünő magyar konyha és személyzet
Felvilágositást nyujt Auguszt cukrászda, Bpest, I. Krisztina tér 3. Délután 4—7 óráig.

Képek az Erzsébet című operettből

Hamvay Lucy és Márkus Lajos duettje.

„Egy szál rózsát". Sugár Misi és Pogány Margit.

A bécsi vigözvegy éshuszárok. (Hamvay Lucy, Erőss, Kondor F. stb.)

SZÍNHÁZ

Erzsébet

Huszka—Szilágyi operettjének bemutatója a Csokonai-színházban

Történelmi milliőben játszódik le az »Erzsébet« meséje, mely ha nem is emelkedik jelentősen felül az átlagos operettlibrettó nivón, színes romantikájával, humoros jeleneteivel, kitűnő figuráival végig ébren tartja a nézőtér érdeklődését. A darab főértéke Huszka Jenő zenéje, még akkor is, ha a kitűnő zeneszerző nem egy számát a darabnak szinte teljes egészében kölcsönvette régi darabjaiból. A finom, dús melódiájú, patakzó hangulatú számokban gyakran ismerős részletek ütik meg a néző fülét, ez azonban egyáltalán nem ront a hangulaton, mert egyrészt ezek a számok valóban olyan szépek, hogy megérdemelték a felfrissitést, másrészt a nézőtér pszichéjéhez tartozik az is, hogy szívesen tanulja meg azt, amit már egyszer elfelejtett. Viszont tudunk olyan zeneszerzőt is, aki *nemcsak* önmagától vett kölcsön néhány melódiát. Van aztán a darabban egész sereg új szám, melyek valóban a legjobb Huszka Jenőt revellálják a kitűnő zeneszerző hosszú hallgatása után is.

A Csokonai-színház operettegyüttese a szó szoros értelmében »nagy« előadást produkált az Erzsébet bemutatóján. *Szabó Ernő* rendezése színt, mozgalmasságot, hangulatot visz a jelenetekbe. Sokoldalú és minden részletében művészi teljesítmény rendezői munkája, a nagy tömegjeleneteket éppoly kitűnően oldja meg, mint az intimhatású duetteket. Szabó Ernő mint színész is kiveszi részét a sikerből Kitszelmáyer remekbeszabott figurájával.

Sivó Mária királynője bensőséges, szép művészi alakítás. Játéka finoman kidolgozott, hangja, gesztusa méltóságteljes. Őszinte örömmel láttuk viszont a kiváló művésznőt a debreceni színpadon, melyen ezúttal ismét gyarapította forró sikereinek számát.

A másik vendégszereplő, *Balázs János* egy öreg kasznár kis szerepében remekelt. Ösztönös, kitűnő tehetség ez a fiatal színész, ebben a szerepkörben ma szinte versenytárs nélkül áll a magyar színpadon. Semmi álnépiesség nincs játékában és ez kivételes érték ma, amikor színjátszásunkban hemzseg a műparasztott játszó színész.

Hamvay Lucy igazi tehetséggel, egyéni bájjal, minden szerepén átragyogó kedvességgel játszotta a forróvérű bécsi vígözvegy szerepét. Remek temperamentuma, ügyes táncai, kedvesen zengő hangja nagy sikert aratott.

Pogány Margit a királynő magyar udvarhölgyének szerepében szép, melegszívű alakitást nyujtott. Megkapó játékkészsége, sikerült énekszámai sok tapsot kaptak.

Márkus Lajos férfias, kitűnő játéka, csengő hangja az előadás egyik legjobb alakításává tette Neszmélyi Kálmán szerepét. Komoly, szép színészmunka *Kamarás Gyula* megkapó színekkel formált Andrássyja.

Somlay Julia kiforrott művészete, nagyszerű tehetsége ezúttal is őszinte tetszést váltott ki. *Sugár Mihály* játékban, táncban egyaránt elsőrangút nyújt. Ízes, egyéni humora beragyogja Flórián figuráját. Erőteljes, pompás alakítás *Mányai Lajosé*, akinek rokonszenves tehetsége minden szerepet jelentékennyé emel. Méltó partnere *Halassy Mariska*, aki hétről hétre remek, izig-vérig művészi alakításokkal ajándékozza meg a közönséget s a legjelentéktelenebb mondat is súlyt és egyéni ízt nyer játékában. Karakterisztikus figurát csinál szerepéből a kitűnő *Bálint György* s könnyed, józsemre valló *Erőss Pál* és *Kondor Tibor* tehetséges alakítása. *Haraszti Irén*, *Sepréngyi Lajos*, *Puskás Ferenc* és *Rátkai Kató* egy-egy sikerült figurával járulnak a sikerhez. *Besse*, *Korács*, *Kun* és *Sebestyén* jól egészitik ki az együttest.

Csanak Béla karnagy tökéletes művészettel, nagy felkészültséggel vezényelte a zenekart s kitűnő dirigálása a Huszka-muzsika minden szépségét kihozta.

A darabot a közönség rendkívül meleegn fogadta és sokat tapsolt a kitűnő főszereplőknek, akiket többször a vasfüggöny elé is tapsolt.

*

Pogány Margit és Zádor Mária művésznőknek az *Erzsébet* bemutatóján nagy feltűnést keltett ruháit *Takács Gizella* szalonja, Péterfia ucca 15. szám készítette.

Szines filmkockák

Timár Ila újabb vendégjátéka a hét színházi eseménye. A gyönyörű hangú primadonna, a debreceni közönség kedvence, a Kék mazur női főszerepét játsza el a május 12-iki, pénteki felújításon. A kristálytiszta hangú, művészien játszó kiváló primadonna fellépése elé nagy érdeklődéssel néz a debreceni publikum.

Megkezdődnek a jövő hét folyamán a nagysikerű Erzsébet c. operett sorozatos előadásai után a búcsújátékok és a Csokonai színház együttese május második felében Sátoraljaújhelyen kezdi meg szezonját.

Tolnay Klári, aki Debrecenből indult el és két forró sikerű estére tért vissza a mult héten abba a városba, ahol mint diáklányt ismerték, csütörtökön éjszaka már vissza is utazott autóján Budapestre. A legbájosabb magyar színésznő nagyokat sétált a debreceni utcákon, melyen öt évvel ezelőtt még mint diáklány, könyvcsomóval karján sietett az iskola felé... Elbeszélgetett a régi ismerősökkel, akik elmentek a színházba is, hogy lássák játszani Tolnay Klárit...

A legkedvesebb epizódja Tolnay Klári debreceni tartózkodásának egyik volt diáktársával való tartózkodása volt, aki az Arany Bika előtt megpillantotta Tolnay Klárit, odafutott hozzá, viharosan megölelte és lelkendezve kérdezte tőle:

— Hát te Rózsi hol voltál az elmult évek alatt, hogy semmit nem hallottam rólad?

Kiderült a beszélgetés folyamán, hogy az egykori tanulótárs érettségi után férjhez ment egy gazdatiszthez, kiköltöztek egy birtokra és azóta filmet sem látott. Ezért nem tudta, mi Történt Tolnay Klárival az elmult öt év alatt.

A legszellemesebb megjegyzést viszint Győri titkár tette Tolnay Klári itt tartózkodása alatt... Mikor az ujságirók megkérdezék, hogy Tolnay Klári melyik darabban tünt fel, a fiatal művésznő azt válaszolta:

— A Három sárkányban...

— De nem a sárkányok egyikét játszotta, — jegyezte meg a szellemes Győri titkár...

Szabó Ernő, aki hármas „szerepben", mint színész, igazgatóhelyettes és főrendező lett a debreceni közönség kedvence s akinek alakításai a legtisztább művészetet revellálják, kedden búcsúzik az ARTATLAN DON JUAN-ban. Bizonyosra vehető, hogy a népszerű művész búcsújátékán zsúfolt nézőtér fog tapsolni.

Tanay Emil, a kitünő bonviván játsza a KÉK MAZUR férfi főszerepét. A kitünő bonviván, aki már a mult szezonban kedvence lett a közönségnek, egyik legjobb szerepében lép fel ezuttal. Timár Ila és Tanay Emil május 12-iki vendégjátékával a MANSz Leánykör tejakcióját támogatja s ezért kérik a MANSz és a többi társadalmi egyesület tagjait, hogy a nagy érdeklődésre tekintettel jegyigényeiket már most jelentsék be a MANSz Leánykör elnöknőjénél, Fehértói Dánielné úrasszonynál, vagy a Kónya trafikban (Kossuth u. 1.) és a színházi pénztárnál.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

GYÓGYSZERTÁRAK SZOLGÁLATA. Május hó 6-án reggel 8 órától, május hó 13-án reggel 8 óráig: **„Arany angyal"**, Piac ucca 50., telefon: 24-53. — **„Reménység"**, Csapó ucca 2. sz., telefon: 34-21. — **„Boeskay"** Cegléd ucca 22. sz., telefon: 29-14. **„Hungária"**, Vargakert, Szoboszlai út 4. f. sz. telefon: 28-25.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04. RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

Emlékezzünk

Debreceni honvédek hősiessége a gorlicei csatában.

1915 május 7. A győzelmes gorlicei csatát követő üldözésünk közben 20. honvédhadosztályunk ezen a napon a Mezőlaborctól északra fekvő Veretiszuv határgerincen jól kiépített állásokban szívós védelemre befészkelődött oroszokat támadta meg, amely támadás közben csapataink kiválóan bátor és eredményes vezetésével többek között kitüntették magukat: Barna Kornél volt budapesti 1. honvédgyalogezredbeli százados, aki zászlóaljának kiválóan elszánt lendületes és ügyes vezetésével lényegesen hozzájárult ahhoz, hogy a szívósan védekező oroszok állásait elfoglalhattuk. Továbbá Molnár József volt debreceni 3. honvédgyalogezredbeli százados, aki a tartalékban volt zászlóaljával saját kezdeményezéséből a legalkalmasabb pillanatban s így teljes sikerrel avatkozott a harcba, ami közben lelkesítő és vitéz személyes példaadásával magával ragadta rohamozó embereit. — Ugyanezen ezrednél: **Szécsi** Ferenc tartalékos hadapród, aki mint szakaszparancsnok kiválóan vitéz személyes példájával rántotta előre embereit, majd páratlan lendülettel tört az oroszok árkaiba, hol gyorsan és elszántan leküzdötte azokat, valamint Oláh Sándor őrmester, aki látván, hogy századparancsnoka sebesülten lemaradt, nyomban átvette a század feletti parancsnokságot, majd szintén kiváló személyes példájával serkentve embereit, az oroszok legélénkebb elhárító tüzében ruhamra vezette századát, amellyel az oroszokat súlyos kézitusa után tényleg vissza is vetette. Kiválóan bátor és hősi önfeláldozásukkal kitüntették még magukat a volt nagyváradi 4. honvéd gyalogezredben Kis Imre őrmester, valamint Nagy József és Nyisztor János tizedesek, akik az elsők sorában törtek be az oroszok árkaiba, ahol azonban vitézül vívott kézitusában mindhárman hősi halált haltak. Végül kitüntette magát dinnyeberki Bozo Pál alezredes, aki mint a székesfehérvári 17/II. honvédzászlóalj parancsnoka a súlyos harcban volt hadosztály szárnyát és oldalát fenyegető veszélyt azáltal hárította el, hogy saját kezdeményezéséből az oroszok veszélyeztető csoportját megtámadta és lendületes harccal visszavetette s így a hadosztály győzelmi eredményének kivívását lényegesen előmozdította.

E felsorolt kiváló fegyvertények elismeréseképpen Bozo alezredes a tiszti arany vitézségi érmet, **Molnár** és **Barna** századosok a III. o. katonai érdemkeresztet, Oláh őrmester az arany, Kis őrmester, Nagy József és Nyisztor tizedesek a nagy ezüst, Szécsi hadapród pedig a kis ezüst vitézségi érmet kapták.

— **Gyermekek nyári szabadtéri foglalkoztatása.** Német társalgás, torna, szórakoztató játék. Batthyányi u. 16. Német Gyermekotthon.

—=—

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a református templomokban:** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr Lencz Sándor, délután 5 órakor Szenes László. — Kistemplomban délelőtt 9 órakor **Uray Sándor**, délelőtt 11 órakor dr Soós Béla, délután 5 órakor Márki Kálmán. — Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Nagy Dezső, délután 5 órakor dr Bartha Tibor. — Károli Gáspár-téri templomban délelőtt 9 órakor Nagy István, délután 4 órakor Szabó Gábor. — Ispotály templomban délelőtt 10 órakor Szabó Gábor, délután 5 órakor Kulcsár Dezső. — Árpád-téri templomban délelőtt 10 órakor Síposs Imre, délután 3 órakor dr Lencz Sándor. — Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Tömöri Lajos. — Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután 3 órakor Orosz János. Csapókerti templomban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután 3 órakor dr Dancsházy Sándor. — Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Kulcsár Ferenc, délután 5 órakor Kulcsár Ferenc. — Nyulasi állami iskolában délelőtt 10 órakor Ács Mihály Téglaskerti állami iskolában délelőtt 10 órakor Birinyi János. — Egyeken délután 3 órakor Síposs Imre. — Wolaffka-telepi olvasókörben délután 3 órakor Szilágyi László. — Horthy közkórházban délelőtt 9 órakor Nagy Sándor. — **Tanyai istentiszteletek:** Pallagon délelőtt 9 órakor: vitéz Szabó Endre. — Dombostanya, délután 2 órakor: vitéz Szabó Endre. — Szepes délelőtt 9 óra: Papp Géza. — Hosszúpályi út délután 2 órakor: Papp Géza. — Nagyhegyes délelőtt fél 9 órakor: Rápolty Árpád. — Ondód I. Kádárdülő délelőtt fél 11 óra: Rápolty Árpád. — Bánk délelőtt fél 10 órakor: Biró Béla. — Diószegi út délelőtt 11 órakor: Biró Béla. — Hármashegy délelőtt 9 órakor: László L. Elek. — Lukaháza délután 2 óra: László L. Elek. — Pipóhegy délután 3 órakor: László L. Elek. — Ebes délelőtt 10 órakor: Kurucz József. — Levente istentiszteletek: Diószegi út délelőtt 12 órakor: Biró Béla. — Téglavetőben délután 3 órakor: Kováts Árpád.

— **Római katolikus miserend a Szent Anna uccai plébánia templomban és kápolnákban:** rendes vasárnapi miserend. Misekezdetek reggel 6, 7, 8, 9 órakor. Féltíz órakor nagymise, melyet tart Láng Pál pápai kamarás, szentbeszédet ugyancsak ő mond. — A további szentmisék kezdete 11, három negyedtizenkettő és félegy órakor. — Kertségekben és kápolnákban: Csapókertben: Kummergruber Emil püspöki tanácsos. — Homokkertben: Rassovszky Kálmán. — Szoboszlói úton: Szücs Ferenc. — Pallagon: dr Bátki Miklós. — Hajdúsámsonban: Novák Gyula. — Este 6 órakor májusi ájtatosság, szentbeszédet mond: Kiss László.

— **Istentisztelet az unitárius templomban.** Debrecenben a hatvanuccai unitárius templomban, május hó 7-én, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel rendes vasárnapi istentiszteletet tartanak. Ez alkalommal imádkozik és prédikál: **Józan Miklós** püspök vicárius.

— **Unitárius egyházi exhumálási szertartás a Köztemetőben.** Istentisztelet után azonnal, 11 órakor indulás a Csapó ucca sarkáról külön villamos kocsival a Köztemetőbe **Szabó József**, Zsófia örökhagyók és családja, valamint **Lőfi Jenő** volt gondnok exhumálási szertartására. E szertartást is Józan Miklós püspöki vicárius végzi. — Mindenkit szeretettel várunk! — Exhumálást Gebauer temetkezési intézet rendezi

Legujabb modellek nagy választékban
Rónánál

Munkához, sporthoz és minden alkalomhoz DOXA órát vegyen!
Ügyeljen a „DOXA" ólomplombára!

Kapható nagy választékban Halásznál

— **Az evangelikus templomban:** vasárnap délelőtt 9 órakor középiskolai tanulók egyházi énekórája. — Utána exhortátiót tart: Labossa Lajos Délelőtt 10 órakor és este 5 órakor gyülekezeti istentisztelet igehirdetéssel Prédikál: Pass László.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos utcai imaházban vasárnap d. e. fél 9—fél 10-ig imaáhitat, fél 10—fél 11-ig prédikáció, 11—12-ig vasárnapi iskola, d. u. 6-tól 8-ig vallásos estély vegyeskar és zeneszámokkal. Szerdán este fél 8—fél 9-ig bibliaóra. Péntek este fél 8—fél 9-ig imaóra.

— **Debrecen város központi választmánya** szombaton délelőtt dr. Kölcsey Sándor polgármester elnöklésével ülést tartott, melyen a választásokkal kapcsolatos dolgok kerültek megbeszélésre.

— **Tanyai konferenciát rendez** a ref. egyház tanyai egyházrésze május hó 14-én a hármashegyi egyházrészi körzetben Debrecenből május 14-én 8 órakor lesz indulás a konferenciára az epreskerti kis városi vasut állomásától.

Jó és olcsó
a Darmol. Bevállja, amit ígér. Nincs vele bajlódás, teafőzés, rossz íz. - Jóízű hashajtó a
Már 14 fillérért is gyógyszertárban. **DARMOL**

— **Az Árpádtéri Nőegylet kávédélutánja.** Az Árpád-téri Egyházrész Nőegylete május hó 9-én, kedden délután 5 órai kezdettel kávédélutánt rendez szép műsorral a Kassa ut 12. sz. alatti gyülekezeti teremben. Minden érdeklődőt szeretettel hív a nőegylet elnöksége ezuton is. Kávéjegy ára: 50 fillér. A bevétel szegénysegélyezés céljaira fordíttatik. Jegyek kaphatók majd a helyszinen is.

— **Marólugmérgezés történt Debrecenben** a Csillag utca 66. számú háznál, ahol Tóth Sándor 2 éves gyermek ivott marólugot, melyet olyan helyre tettek, ahol a gyermek elérhette. A kisgyermeket súlyos sérülésével kiszállították az egyetemre, ahol egy napig kezelték. Megmenteni nem tudták az életnek, mert a gyermek olyan nagyfokú roncsolódást szenvedett a maró folyadéktól, hogy minden orvosi beavatkozás hiábavaló volt. A klinika jelentést tett a marólugos halálesetről az ügyészségnek és az indítvány alapján Zsögöd Jenő vizsgálóbíró elrendelte a holttest felboncolását és a kihallgatásokat annak megállapítására, hogy a gyermek haláláért kit terhel a felelősség.

x Dr Rugonfalvi Kiss István fogorvos József kir. herceg-u. 7. sz. (I. em.) alá költözött. Rendelését ismét megkezdte.

— **Másodpercek alatt** omlik szét a vízben az Aszpirin-tabletta. Igy gyorsabban és egyenletesebben oszlik el a szervezetben és fokozottabb hatást fejt ki.

x Dr Róth Miksa nőorvos rendelőjét áthelyezte József kir. herceg-u. 31. sz. alá.

— **Férfihullát találtak a Tiszaparton.** Vásárosnamény határában a Tiszaparton a tegnapi nap folyamán egy oszlásnak indult férfihullát találtak. A rendőrorvos megállapítása szerint a hulla 40 év körüli férfivel azonos, hetek óta lehetett a vízben, mert egyes részeit a halak kikezdték. Azt is megállapították, hogy valószinüleg öngyilkosság történt, mert a hullán külső erelmi nyomokat nem találtak. A személyazonosság megállapítására megindult a vizsgálat.

x Romantikus hangverseny a Zeneiskolában. A Városi Zeneiskola május hó 12-én, pénteken este 8 órakor rendezi akadémista növendékeivel Chopin, Schumann, Schubert, Brahms, Lalo, Ernst műveiből összeállított hangversenyét. Ingyenes jegyek igényelhetők a Zeneiskola titkári hivatalában naponta d. e. 9—1-ig és d. u. 3—6-ig. Vár-u. 1. (Telefon 33—96.)

— **Rendőrségi hirek.** Pál Andrásné sz. Balog Eszter 50 éves kókadi lakost lugmérgezéssel szállitották a debreceni klinikára, ahol meghalt. A vizsgálat megindult. — B. Nagy Lajos, József kir. hg. utca 57. alatti lakos padlásáról a szárításra kitett fehérnemüket ellopták.

Olaj, olajkrém pakolásos, villany és villany nélküli dauert garanciával készit **Ádám,** Rencz üzlet, Kossuth u. 4, Városház épület.

— **Épitkezési engedélyt kértek:** Szegedi Mihály Bellegelő 87-b. lakóház. Tóth Ferenc Csillag u. 51. kemence. Varjassy Gyula Varga u. 8. W. C. Kiss László Bellegelő 95. lakóház, gazdasági épületek. Debreceni Első Takarékpénztár Ferenc József ut 22—24. átalakítás. Városi Takarék és Hitelintézet Böszörményi ut 8. kerítés. Szilágyi Ferencné Csokonai u. 31. W. C. Debreceni Ref. Egyház Hatvan u. 1. átalakítás. Boda János Madách u. 5. toldalék. Makai Antal Békéssy Béla u. 1. lakóház. Nagy Mihály és neje Salétrom u. 6. W. C. és átalakítás. Andirkó József Kishegyesi ut 14. lakóház. Posta Altisztek Varga u. 42. kerítés. Egyesült Kefegyárak Szoboszlói u. 7. légoltalmi pince. Garami Fülöpné Keresztesi u. 3. kamara. Pongor József Andrássy ut 75. lakóház.

Abbázia Hotel Auguszt
Elsőrangu szálló és pensio. Kitünő magyar konyha és személyzet
Felvilágositást nyujt Auguszt cukrászda, Bpest, I. Krisztina tér 3. Délután 4—7 óráig.

Ha új lakásába
szőnyegre, függönyre, függönytartóra, paplanra, butorszövetre stb.
szüksége van, keresse fel bizalommal
Erdélyi Szőnyegház
(Piac ucca 34. sz. a. céget. Telefon 22-45)
ahol ezeket a legnagyobb választékban, a legolcsóbb áron vásárolhatja.
Erdeklődésre szivesen állunk rendelkezésre.

ANYAKÖNYVI HIREK

Születések: Szendőfi Pál adóhivatali tisztviselő Derecske, fiú Pál. Balogh Sándor lisztkiadó Dembinszky u. 22. fiú Csaba. Nagy István asztalossegéd, Rakovszky u. 17. fiú István. Silye Sándor timársegéd Miklós u. 18. leány Matild. Balogh István máv. altiszt Keresztesi u. 20. leány Irén. Balogh Károly mav. pályaőr 108. számú őrház fiú Attila. Blága Károly juhász, Elep 91 leány Erzsébet. Fedor László házmester Szent Anna u. 25. leány Mária. Ilyés József hadirokkant Böszörményi ut 85. fiú István. Dr. Rózsa Tibor városi fogalmazó Hatvan u. 1. sz. fiú Tibor. Kegyes József gazdálkodó Bánk 1. fiú Miklós és Zoltán, ikrek. Kovács Imre fm. Bihari u. 12. fiú Sandor.

Eljegyzések: Papp Ferenc fm.—Kovács Mária Timár u. 25. sz. Seprényi Gyula kocsis—Tiba Juliánna Ebes 14. Vadász Lajos OTI tisztviselő, Víkedvü M. u. 64.—Harsányi Jolán Eötvös u. 5. Kiss Zoltán tetőfedősegéd, György u. 6. Végh Róza József kir. herceg u. 25. Karsai Imre kertész—Kovács Lujza Homok u. 132. Oláh Imre fm. Kadarcs u. 6.—Novák Juliánna Tegez utca 44.

Házasságok: Kegyes Ferenc gazdálkodó Honvéd u. 73.—Faragó Katalin Csokonai u. 43. Bihari Jenő gazdálkodó Szárazi Ferenc u. 26.—Tóth Margit Balaton u. 70. Dankó Imre gyári raktárnok Koresolyás u. 47—Kiss Mária Nyíregyháza. Báji Imre erdőtelepítő Haláp 79—Sezegedi Zsuzsánna Szikigyakor. Pásztor Gyula ker. segéd—Ulovec Katalin Bethlen u. 50. Takács Lajos fm—Szabó Zsuzsánna Miklós u. 3. Magyar János cipész s. Huszár Gál u. 65—Kiss Ilona Kinizsi u. 99. Nemes Lajos kertészsegéd—Sári Margit Gazdasági Akadémia. Némethi Sándor kocsis Tompa u. 3—Leskó Margit Károly F. J. út 62. Devics Sándor vasöntő mester Szegényházsor 2.—Dári Juliánna Agárdi u. 20. Jávorszki József cukorkakészítő Teleki u. 57—Bóné Margit Károly F. J. út 56. Benecze János fm. Hargitta u. 1.—Szanka Margit Ferenc József út 10. Hatvani János gyári munkás—Szabó Margit Budai Ezsaiás u. 19—27. Kántor Béla kárpitosmester Kossuth u. 49—Suhajda Margit Rigó u. 12. Kengyeli Sándor máv. kocsifényező Monostorpályi út 16—Mátyus Mária Hajdúböszörmény. Kántor Antal vagongyári alkalmazott Eötvös u. 61—Horogh Margit Vendég u. 18. Potor Mihály községi jegyző. Szatmárököritó—Mocsáry Ilona Veress u. 13. Kovács József kútmester Homok u. 65—Bele Julianna Olajütő 39. Patai István városi tisztviselő Szabó Kálmán u. 16—Éles Terézia Óvoda u. 3. Tiba Miklós élőállatbizományos Gönczy u. 5—Kenyeres Juliánna Malvin u. 5.

Halálozások: Kiss Ernő ny. detektív ref. 57 éves Nyil u. 93. özv. Kovács Jánosné ref. 87 éves Nagy Sándor u. 11. Lőrinczi Erzsébet ref. 19 hónapos Bellegelő 468. Liener Izidor cipészmester izr. 83 éves, Hatvan u. 35. Rácskai Piroska nevelőnő ref. 20 éves Tegez u. 80. Nagy István kőmívesmester ref. 53 éves Ag u. 6. özv. Huszár Jánosné rk. 9 éves Kadarcs u. 14. Szücs János fodrász gk. 41 éves Késes u. 50. Tóth Sándor ref. 7 éves Csillag u. 66. Lévai Károly szerelősegéd ref. 25 éves Brüger u. 9. Simon Lidia ref. 30 éves Eötvös u. 20. Paál Andrásné ref. 50 éves Kokad.

Sebők Márta
bakfis-, gyermek- és fiúruha szalonját Rákosi Jenő u. 7. (félemelet) helyezte át.

— **Az egyetemi szimfónikus zenekar** f. hó 9-én, kedden d. u. az egyetem aulájában hangversenyt rendez, mely egyben a zenekar évzáró hangversenye lesz. A hangversenyen Szücs Ilonka zongoraművésznő működik közre, aki éppúgy, mint a zenekar, magyar szerzők müveit fogja játszani. A zenekart a katonazenekar tagjai egészítik ki és Kálmánchey Z. egyetemi karnagy vezeti. A hangverseny, melynek müsorán többek közt: Liszt: Les preludes c. hatalmas szimfónikus költeménye szerepel, komoly zenei eseménynek igérkezik. Jegyek elővételben a Csáthy könyvkereskedésben kaphatók: Ferenc József út 8. sz. (Tel.: 20—96.) 2, 1.50 és 1 P-s árban. Diákjegy 40 fillér.

— **A Mansz Reviziós Leányköre** hivatalos helyiségében Piac u. 36. sz. a. e hó 8-án, azaz hétfőn délután pontosan fél 5 órai kezdettel kávédélután keretében tartja meg második kulturdélutánját, mely alkalommal dr **Boér** Károlyné fog előadást tartani Papp-Váry Elemérnéről, Nemzeti Hiszekegyünk alkotójáról és egyik ifjúsági tagunk, Nagy Erzsébet okl. tanítónő, aki a munkatáborról fog beszélni. Előadás után Nagy Mária leányköri tag zongoraszámai fogja szórakoztatni a kulturdélután illusztris vendégeit.

— **Római egyetemi tanár előadása Debrecenben.** Baglioni Sylvester dr, a római egyetem olasz tanára hétfőn délután hat órakor a Debreceni Orvosegyesületben (Gyermekklinika tantermében) előadást tart „Az orvostudomány fiziológiai jövője" cimen. Az illusztris olasz professzor előadása iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

xHAJFESTÉS? TARTÓS HULLÁM ARCÁPOLÁS? bizalommal forduljon Debrecen legrégibb szaküzletéhez. Komáromné, Bikabérház, telefon: 19-56 szám. — „Ineető" lerakat.

— **A Kossuth uccai egyházrész leányköre** f. hó 8-án, hétfőn a szokott időben és helyen — a Dóczi polgári iskola rajztermében, 5 órakor — tartja összejövetelét, amelyen, tekintettel több fontos tárgyra (női konferencia, anyák-napjának megrendezése, kirándulás megbeszélése) minden tag megjelenésére feltétlenül számít a vezetőség.

— **A városi nyugdíjas tisztviselők egyesülete** ma délelőtt 11 órakor tartja évi rendes közgyülését a városháza kistanácstermében.

— **A Szent Erzsébet Egyesület kedden, május 9-én tartja hagyományos gyöngyvirágos vacsoráját** az Angol Királynőben, arra minden tagja és hozzátartozóját szeretettel elvárja. Elnökség.

— **Munkásotthon tánciskolája** ma este új vezetés alatt, összánccal megnyilik. Kitünő jazz.

— **A debreceni görög katolikus legényegylet,** ma este félnyolc órai kezdettel, tánccal egybekötött családias müsoros estet rendez, melyre a legényegylet tagjait és barátait szeretettel meghivja a vezetőség.

x **Schuller festőmester** lakását Hatvan ucca 42. alá helyezte át. Telefon: 22-27.

— **Méhészek figyelmébe.** A „Nektár" Méhészeti Egyesület május 7-én vasárnap délután gyakorlati bemutatást rendez Veress Jenő tiszthelyettes nyulasi méhészetében. Főtárgy az anya jelzése. Gyülekezés délután 3 órakor a DEAC sportpálya előtt.

— **Vámospéresen meghalt** Tasi Ferenc hathónapos gyermek. Az orvos megállapítása szerint a halált rángógörcs okozta. A debreceni ügyészség az orvosi vélemény alapján a temetési engedélyt megadta.

— **Ajánlatok a debreceni tejpiactér átalakítási munkáira.** Debrecen város mérnöki hivatala versenytárgyalást tartott a Simonffy utcai piactér átalakítási munkáira. Huszonnégy ajánlat érkezett be, amelyeket Bojtor Ernő mérnök ismertetett. Ajánlatot tettek: I. Asztalos lakatos munkára: Szatai József és Bors Kálmán 5990 P. Ábel László 13.610 P, Szálkay László 5920 P (elkésve érkezett). II. Bádogosmunkára: Weszely Antal és Fia 1461.60 P, Podlócz György 1533.70 P, Auspitz Simon 1434.40 P, Szücs András 1577 P, Both István 1694.50 P, Szatmáry Ferenc 1493 P. — III. Mázolómunkára: Csonka József 2198 P, Szathmáry András 2693 P, Brenner Pál 2958 P, Kovács János és Polgár Barna 2195.50 P, Szedlár Vilmos 2332 P, Tóth István 3205 P, Szekeres István 2644.50 P, Ruff Mihály 3218 P, Monoki Mihály 2538.50 P. — IVa. Burkolatozási munkára: Lukács Miklós 9754 P, Bartha István 9422.70 P, Csáky Imre 9673.80 pengő. — IVb. Csatornázási munkára: Bartha István 1813 P, Csáky Imre 1914 P, Podlócz György 2090 P, Debreceni víz- és gázvezetékszerelők közszállítási csoportja 1991.20 P, Jakab József 1836 P.

— **Őrségváltás és térzene az Országzászlónál.** F. hó 7-én d. e. 11 órától az Országzászlónál díszőrséget ad a Levente Egyesület díszszakasza. A fenti időpontban zenés őrségváltás, utána a leventezenekar ugyancsak az Országzászlónál térzenét ad 12 óráig.

Cserépkályhák Kandallók
nagy raktára
TÓTH LAJOS UTÓDA
Ifj. SZÉKELY SZÜCS SÁNDOR
kályhásmester
KÁROLY FERENC JÓZSEF UT 8.
Telefon: 26-70.

— **Kultur-vonat Máriapócsra.** A debreceni gör. kat. lelkészi hivatal dr Dudás Miklós hajdúdorogi püspök úr Önagyméltósága felszentelése és beiktatása alkalmából Máriapócsra kultur-vonatot indit; filléres gyorsvonatot kocsik hiánya miatt nem tudott kieszközölni. Indulás reggel fél 6 órakor a nagyállomásról, visszaérkezés este 9 óra körül. A vasúti jegy oda-visza 3 P 20 fillér. Már csak igen kevés jegy áll rendelkezésre.

FELHIVOM
k. vevőim figyelmét frissen érkezett áruimra. Dr RÉVÉSZ GÉZÁNÉ, Piac u. 40. Hangya udvarban.

x **Poloskát, svábot öl.** Szehtin rovarirtó, dobos 1 20. Kapható Jósa és Jóna utóda, Somogyi drogéria.

— **Istentiszteletek a gör. kat. templomban.** Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, d. e. 8 órakor diákmise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise, a szentbeszédet Papp Gyula szentszéki tanácsos mondja. Háromnegyed 12 órakor csendes szentmise. Délután fél 4 órakor rózsafüzér ájtatosság, 4 órakor vecsernye, utána májüsi ájtatosság szentbeszéddel, szentségimádással. Hétköznapokon a májusi ájtatosság este háromnegyed 7 órakor kezdődik, csütörtökön szentbeszéddel.

— **Az Olasz Kulturintézet** igazgatósága örömmel értesíti az intézet tagjait és az érdeklődőket, hogy dr. Wallisch Oszkár egyetemi lektor úr, akit a fasiszta olasz kormány, az olasz kultúra terjesztésében kifejtett fáradhatatlan úttörő munkássága elismeréséül az Olasz Koronarend lovagjává kinevezett, folyó hó 13-án, szombaton délután 6 órakor a Déri múzeum dísztermében vetítettképes előadást fog tartani „Magyarország az olasz művészetben" címmel. Az előadás elsőrangú művészi élvezetet ígér, nemcsak azért keltett máris nagy érdeklődést, mert eddig fel nem dolgozott anyagot ismertet, hanem azért is, mert a kiváló előadó évek hosszú során át a saját munkájával gyüjtötte össze és rendezte a vetítendő képeket. Ilyenformán nemcsak az elméleti rész ígérkezik eredetinek, hanem az anyag összeállítása is egészen újszerű és egyéni. Ez az előadás arra is hivatott lesz, hogy érzékeltesse az Olaszországban évszázadokon át kialakult magyar nemzetképet. Az előadáson résztvevők egyben arra is tájékoztatást fognak találni, hogy az olasz-magyar barátság, ami ma oly eleven és ható valóság, mennyiben rendelkezik történelmi gyökerekkel a világviszonylatban vezető olasz művészet multjában. Dr. Wallisch Oszkár előadásának így első publikáció-jellege is lesz. — Erre az olasz-magyar barátságot manifesztáló előadásra a belépés díjtalan. Az Olasz Kulturintézet meghivókat bocsátott ki, amelyeknek szétküldése hétfőn, 8-án délután fog megkezdődni. Tekintettel arra, hogy a meghivó egyben belépőjegyül is szolgál és minthogy meghivók csak korlátolt számban állnak rendelkezésre, az intézet igazgatósága készséggel ad tájékoztatást — telefonon is — úgy a meghivók igénylése, mint minden egyéb felvilágositás tárgyában. Telefon: 12-04.

Óriástestü
bronzpulykatojások 50 fillérért megrendelhetők Saád Gyuláné tenyészetéből.
Átadás Debrecenben.

Megérkeztek!

Gyönyörü női nyári ruhák
A legszebb nyári férfi öltönyök
A legujabb anyagokból nagyszerü kiállításban
csoda olcsó szabott áron

Magyar Ruhaipar

Debrecen, **Bika szálló épület**

GYÁSZ ROVAT

Kiss Ernő temetése. Kiss Ernőnek a debreceni rendőrség közismert kiváló tagjának temetését igen nagy részvét mellett rendezték meg. Ott volt a rokonok és barátok nagy seregén kivül a rendőrdiszszakasz, **Lám Dezső** főkapitányhelyettes vezetésével a rendőrtisztikar. Elkisérték utolsó útjára a volt 16-os huszárt, katonabajtársai és a volt 16-os huszártisztek küldöttsége. Kivonult a „Harmónia" Dalárda is. A református egyház szertartása szerinti gyászistentisztelet során **Márki Kálmán** lelkész mondott megható gyászimát. A ravatalozóból díszruhás rendőrök vitték a koporsót a sírhoz, ahol a volt 16-os huszárok nevében **Zoltán** százados mondott búcsúbeszédet. — A sírt teljesen elborították a koszorúk és csokrok.

Szűcs János fodrászmester életének 41. évében elhunyt. Temetése vasárnap délután 5 órakor lesz a Köztemető 2. a. ravatalozójából a görög katolikus egyház szertartása szerint. Lakás: Késes ucca 40. Fehértói vállalata rendezi.

Titz Mária 17 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután 3 órakor lesz a Köztemető IV. ravatalozójából. Dankó temetkezés.

Szűcs Gergelyné Szabó Julianna hentesmester neje életének 74-ik évében elhunyt. Temetése vasárnap délután fél három órakor lesz a Köztemető II. b. teréből református szertartással. Lakása: Galamb u. 6. **Pusztai** temetkezési intézet.

Simon Lidia 29 éves, ref. temetése vasárnap délután 4 órakor lesz a Köztemető III. teréből. Lakás: Eötvös u. 20. **Pusztai** temetkezési intézet.

Krempel-Májer János kádármester 84 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn délután 4 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozóteréből róm. kat. szertartással. Lakása: Anguszta szanatórium. **Pusztai** temetkezési intézet.

Nagy Józsefné Nagy Sarolta ref. tanitóképző igazgató özvegye 60. évében elhunyt. Temetése ma délután lesz a Köztemető II. a. számú ravatalozójából. — Lakás: Garai ucca 11. Temetését Bartha vállalata végzi.

Futó Mihály 19. évében elhunyt. Temetése ma délután 5 órakor lesz a Köztemető III. számú teréből. Lakás: Apafi ucca 49. Temetését Bartha vállalata végzi.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonainknak, barátainknak, ismerőseinknek, a világitási vállalat igazgatóságának, tisztviselőkarának, munkásainak, kik szeretett édesapánk, néhai Kádár Ferenc elhunytával nagy bánatunkban részvéttel voltak, ravatalára virágot, koszorút helyeztek, valamint a világitási vállalat dalárdájának a temetésen való közreműködésükért ezuton mondunk köszönetet. **Szerető gyermekei.**

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonainknak, barátainknak, ismerőseinknek, kik forrón szeretett feleségem elhunytával mérhetetlen nagy bánatomban részvéttel voltak, temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, virágot helyeztek, ezuton mondok köszönetet. — **Pere József.**

Köszönetnyilvánítás. Mindazon kedves jó rokonainknak, ismerőseinknek, kik szeretett édesanyám temetésén résztvettek, ravatalára koszorukat helyeztek, mely által mély fájdalmunkat enyhiteni igyekeztek, ezuton mondunk köszönetet. **Kiss Jenő és családja.**

Sirkövek

műkőből, faragott fa és deszka és minden más épitési anyag, mész, cement stb., stb. és ezenkívül használt lépcsők, mészsalak stb. kapható a

Debreceni Műkő-gyár R. T.

Fürdő ucca 3. szám alatti telepen.

HIRDETMÉNY. Értesitem az érdekelt állattulajdonosokat az előző évekhez hasonlóan a folyó évben is hajthatók ki magántulajdonban levő csikók a város hortobágyi csödörcsikó ménesébe. Legelteési idő 1939. évi május hó 8-tól 1939. évi november hó 15-ig tart. Pásztorbér darabonként 10 P, mely összeg a házipénztárban előre kifizetendő. Az együtes takarmányozás biztositása céljából kötelesek a jószág tulajdonosok legeltetési idényre jószágonként 420 kg. zabot a mátai raktárba előzetesen kiszállitani, s a szükséges széna árát pedig 20 P készpénzben a házipénztárba előre befizetni. Hajtócédula a számvevőség (Városháza I. em. 10. sz.) szobájában f. évi május hó 8-tól válthatók. Debrecen 1939. május hó 6. *Polgármester.*

x **A KOZÁKOKRÓL tart ismertető előadást dr Popoff Mihály, aki maga is a kozákföld szülöttje. Előadását a Ker. Nemzeti Liga rendezésében tartja május 8-án este 6 órakor József kir. herceg ucca 16. szám alatt. Az előadáson, amely teljesen díjtalan, vendégeket is szivesen lát a Ker. Nemzeti Liga.**

x **Schaff tánciskolájában,** Koronában minden csütörtökön és vasárnap össztánc. Különórák bármely időben.

— **A Szociális Missziótársulat** havi rendes gyűlését május 9-én (kedden) délután 4-kor tartja a kegyesrendi gimnázium tanácstermében. Az elnökség kéri a tagoknak, valamint a Leányclub, Leánykör és Asszonyszövetség képviseletének minél nagyobb számban való megjelenését.

— **Dr Csűry Bálint egy. tanár és borosjenői Kádár József őrnagy előadásai a Mansz Nemzetvédelmi Tanfolyamán.** A Mansz kulturszakosztályának Nemzetvédelmi Tanfolyama a befejezés felé közeledik. Már csak hétfőn és szerdán lesznek előadások, ez utóbbi is tulajdonképpen a záróünnepély. A legközelebbi előadás holnap, hétfőn d. u. 6 órakor kezdődik, szokott helyén a Megyeháza dísztermében. 6—7 óráig dr Csűry Bálint egy. tanár: „A magyar nő hivatása a magyar nyelv tisztaságának megőrzésében" cimen, utána 7—8 óráig borosjenői Kádár József őrnagy: „A nő katonai szolgálatának gyakorlati része" cimen tart előadást. Szives érdeklődésre számit és pontos megjelenést kér az Elnökség.

HIRDETMÉNY. Debrecen sz. kir. város erdőségeiben az 1939. évben házikezelésben gyüjtendő I. rendű leveles, por- és kocsánymentes zöldszínüre száradt, préseletlen csalánmennyiség értékesitésére f. évi május hó 8. napján d. e. 10 órakor Debrecenben a városháza kistanácstermében nyilvános szóbeli és irásbeli versenytárgyalást fogok tartani. Előreláthaló csalánmennyiség 300 q. Irásbeli ajánlatok »Ajánlat csalánlevél megvételére« felirattal 1939. évi május hó 8. napjának 9 óráig hozzám cimezve a közigazgatási iktatóhivatalba adandók be. Szóbeli árverés és irásbeli ajánlatok felbontása 1939. évi május hó 8. napjának 10 órája a városháza kistanácstermében. Az ajánlati feltételek a közigazgatási kiadóhivatalban megtekinthetők, esetleg a gazdasági ügyosztály érdeklődőknek díjtalanul megküldi. Debrecen, 1939. május hó 6. *Polgármester.*

15.776—1939. A. Tárgy: A gyalogjárdák tisztántartása. **Hirdetmény.** Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága, mint közegészségügyi hatóság értesiti a város lakosságát, hogy az 56—2031—1887. bkgy. sz. szabályrendelet 2. paragrafusa értelmében, minden háztulajdonos köteles a háza előtt elvonuló gyalogjárdát tisztántartani, azt naponta, reggel legkésőbben 7 óráig fellocsoltatni és lesepertetni. Felhívja ezért a hatóság az érdekelt háztulajdonosokat, hogy a fenti rendelkezésnek — 100 pengőig terjedhető pénzbüntetés terhe alatt — feltétlenül tegyenek eleget. Figyelmezteti végül a hatóság az érdekelteket, hogy a járdákat a porképződés megakadályozása céljából száraz időben locsolás nélkül seperni nem szabad. Debrecen, 1939 április hó 27-én. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.

Az arc igazi szépségét a szépen fésült haj emeli ki. Haját ápoltassa, fésültesse **Ádámmal.** Rencz üzlet, Kossuth u. 4. Városház épület.

13080—1939. C. HIRDETMÉNY. Értesiti a városi I-sö fokú közigazgatási hatóság a város érdekelt lakosságát, hogy a m. kir. Földmivelésügyi Miniszter úr a 75.497/1939. VIII/A. 1. számú rendeletével az 1939. évre a város egész területére elrendelte a legkisebb mezőgazdasági munkabér megállapitását. Ennek a rendeletnek az alapján ezidőszerint a következőképen van megállapitva a legkisebb munkabér: Saját élelmezés melletti alkalmazás esetén: Felnőtt férfimunkás részére 1.50 P, felnőtt nőmunkás részére 1.20 P, 16 éven aluli munkás részére 0.80 P. Munkaadó által nyujtott élelmezés melletti alkalmazás esetén: Felnőtt férfimunkás részére 1.00 P, Felnőtt nőmunkás részére 0.80 P, 16 éven aluli munkás részére 0.50 P. A munkabér megállapitó bizottság 1939 május hó 15-től kezdődőleg újból meg fogja állapitani a mezőgazdaságban fizetendő legkisebb munkabért. *Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.*

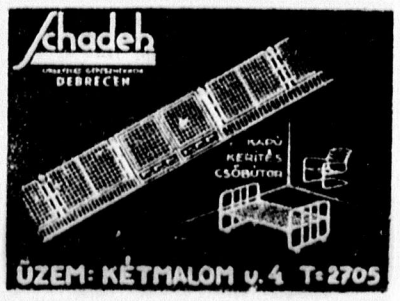

SPORT

A Bocskai keltős győzelme Kárpátalján

A Bocskai csütörtök óta a viszszacsatolt Kárpátalján túrázik. A debreceni csapat az első a felszabadítás óta, amelyik ott játszik.

Csütörtökön *Aknaszlatinán* az ottani bányászcsapat ellen játszott. Jól ment a Bocskainak és *7:1 (2:0) arányban győzött.* A gólokon így osztoztak: Kristóf 3, Sándor 3 és Palotás 1 gólt lőtt. A közönség melegen fogadta őket és sokat ünnepelte a jól játszó játékosokat.

Szombaton Huszton játszott a Bocskai. Ellenfele a Huszti Russj volt. A Bocskai győzött 2:1 (2:0) arányban. Góllövő: Horváth és Sándor. A szombati ellenfél igen jó volt és már küzdeni kellett a győzelemért. A Bocskainak szombaton már nem ment olyan jól a játék, 2:0 után lelassított és a mérkőzés végén az ellenfél rákapcsolt, gólt rugott és ekkor már izgalmas küzdelem alakult ki. A közönség itt is nagy szeretettel és lelkesedéssel fogadta a debreceni gárdát.

A Bocskai így állt fel: Kertes — Nádas, Janzsó — Elek, Pocsai, Veress — Markos, Kristóf, Sándor, Horváth, Sarkadi.

Sándor az első félidőben megsérült, kiállt és ekkor Palotás állt be a helyére.

A Bocskai vasárnap is Huszton játszik.

—=—

Sporthiradó

A »Debreczen« sporthírszolgálata jelenti:

Debrecenben vasárnap a DVSC pályán lát jó mérkőzéseket a közönség. Fél 3 órakor DVSC II.—Mátészalkai Vasutas TE bajnoki. A DVSC II. egyre jobban és szebben játszik és esélyesebbnek látszik a szalkai vasutasokkal szemben. Vezeti Horényi. — Fél 5 órakor *DVSC—Diósgyőri MAVAG* NBB mérkőzés, vezeti Takács Jenő. A DVSC így áll fel: Keskeny — Radics, Antal — Nagy II., Kántor, Papp — Kézi, Szabó, Bihari, Drab, Nagy I. (esetleg Farkas a jobbszélen). A Diósgyőri MÁVAG összeállítása: Horváth — Solt, Felföldi — Homorodi, Csonka, Kalocsai — vitéz Mészáros, Liptai, Fazekas, Barna, Magyar. A diósgyőri összeállítás érdekessége, hogy kimaradt Teleki, kimaradt Füzér, akik most Csapkay edző szerint ninesenek formában. A mérkőzés teljesen nyílt: erős, kemény ellenfél a DVTK és sokkal esélyesebbnek is látszik. A DVSC-nél az a kérdőjel, hogy játszik a csapat, úgy mint Debrecenben szokott újabban — gyengén, könnyelműen, vagy úgy, mint egy hete Pesten az FTC ellen — kitűnően. Reméljük az utóbbit és így jó játékot, nagy küzdelmet és esetleg debreceni pontszerzést is.

A Bocskai vasárnap is Huszton játszik, mivel bajnoki mérkőzését Kispest ellen már korábban lejátszotta.

A Nemzeti Ligában az esemény: a Ferencváros Szolnokon küzd a MÁV-val és nyílt a játék, de inkább a Fradi győzelem várható. A többi mérkőzés: Újpest—Phöbus, Nemzeti—Budafok, Zugló—Szürketaxi és Szegeden: Szeged FC—Elektromos.

A keleti amatőröknél a DEAC Nyíregyházán játszik a NyKISE ellen. A DEAC az idén most van az első nagy erőpróba előtt és bizonytalan, megtudja-e oldani. A másik nagy mérkőzés Nyíregyházán a NyTVE—MTK bajnoki mérkőzés. Nyíregyházán lesz a Nyíregyházi VSC—Kisvárdai KLE is. A DMTE Karcagon küzd a MOVE-val, a Püspökladányi MÁV a Báthori FC-vel Nyírbátorban.

A II. osztályban: Berettyóújfaluban B. Turul—Dohánygyári DSE, Hajdúböszörményben HTE MOVE—Derecskei MOVE, Balmazújvároson BSC—DMTE II. bajnoki lesz, a hazai csapat győzelme várható.

Az ifjúsági bajnokságban két mérkőzés lesz Debrecenben egy pályán, a téglaskerti pályán: 2 órakor Téglaskert—Kerekestelep, 4 órakor Vargakert—DVSC.

Hajdúböszörményben nagy sportnap lesz: kegyeleti stafétafutóverseny, kerékpárverseny, majd labdarugómérkőzés, este tornászünnepély és nagy sportbál. Délután atletikai viadal is lesz a DEAC atléták, dr Gábor, dr Boda, Ráthonyi, Szilágyi-Mailinger, Bánky, Futó, vitéz Hadházy, Balassa részvételével.

Debrecenben vasárnap délelőtt lesz a Debreceni Gazdasági Akadémia főiskolai jelvényszerző versenye és a gazdász atletikai bajnoki verseny második napja a DEAC pályán 9 órai kezdettel.

A DGASE atletikai bajnoki versenye. Szombaton délután rendezte meg az egyetemi sporttelepen a DGASE atletikai szakosztálya a gazdasági akadémia 1938—39. tanévi atletikai bajnoki versenyének első részét vitéz Hadházy Dezső akadémiai testnevelési tanár vezetésével az alábbi eredménnyel: *100 m-es síkfutás:* bajnok Winter György II. é. 11.7 mp. 2. Földváry Bertalan III. é. 11.9 mp. 3. Bornemisza János III. é. 12 mp. *800 m-es síkfutás:* bajnok Debreceni Lajos I. é. 2 p. 28 mp. *Súlylökés:* bajnok Földváry Bertalan III. é. 10.64 m. 2. Bornemisza János III. é. 9.90 m. 3. Winter György III. é. 9.01 m. 4. Horváth János II. é. *Távolugrás:* bajnok Winter György II. é. 5.94 m. 2. Bornemisza János III. é. 5.62 m. 3. Földváry Bertalan III. é. 5.22 m. 4. Kerekes Béla I. é. 5.12 m. *Magasugrás:* bajnok Kerekes Béla I. é. 1.56 m. 2. Vass Endre II. é. 1.51 m. 3. Bornemisza János III. é. 1.51 m. 4. Winter György II. éves 1.43 m. *Diszkoszvetés:* bajnok Földváry Bertalan III. é. 32.62 m. 2. Bornemisza János III. é. 29.70 m. 3. Winter György II. é. 22.00 m. 4. Debreceni Lajos I. é. 21.00 m.

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTŐZSDE.

Határidőpiac:

Rozs júniusra: 14.75, zárlat 14.75—14.76 P.

Tengeri júliusra: 17.78, 17.84, zárlat 17.83—17.84. Augusztusra: 18.08, 18.13, zárlat 18.13—18.15.

Készárúpiac:

A készárúpiacon a tengeri ára 10 fillérrel esett, ellenben a zab névleges jegyzését 10 fillérrel emelték. A többi terményárak árai változatlanok maradtak.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.30—20.80 78 kg 20.50—21.00 79 kg 20.70—21.20 80 kilós 20.80—21.30. — Felsőtiszai 77 kg 20.15—20.70 78 kg 20.35—20.90 79 kg 20.55—21.10 80 kg 20.65—21.20 rozs pestvidéki 14.60—14.75, rozs más 14.65—15.10, takarmányárpa elsőrendű 18.20—18.45, sörárpa kiváló 20.50—22.00, prima 19.25—19.75, zab elsőrendű 22.60—22.75, középminőségű 22.50—22.60, tengeri 16.95—17.05, korpa 14.00—14.10, 8-as liszt 16.30—16.50 pengő mázsánként.

SERTÉSVÁSÁR.

A szombaton tartott ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak összesen 340 darab sertést. A vásári állományból angol hússertésfelhajtás 28 darab. Az irányzat változatlan. Árak: szedett sertés I. 96—102 fillér, II. 88—95 fillér, III. 80—87 fillér, angol tőkesertés 94 fillér kilónként.

DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK

Búza mázsája 19.50—19.80 pengő, rozs 14.00—14.20 pengő, árpa 17.00—17.50 pengő, zab 21.00 pengő, tengeri 15.30—15.60, lucerna 8.30—9.00, széna 6.40—9.00 P, cukorrépa 2.80—3.90 takarmányrépa 2.40—2.50 P.

1701/1939. aü. **HIRDETMÉNY.** Felhívja a városi adóhivatal az érdekelt munkaadókat, hogy a gazdaságukban, gazdasági gépek mellett, a gazdaságukhoz tartozó ipari melléküzemben foglalkoztatott mezőgazdasági cselédeiket, gépmunkásaikat, idénymunkásaikat (u. m. sommás munkásokat, gazdasági nyári cselédeket) nemre és korra való tekintet nélkül az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézetnél az 1900:XVI. t.-c. 8. §-a alapján kötelező balesetbiztosítás végett, a cseléd-változást átírás végett — a cselédkönyv, illetve munkaszerződés bemutatása mellett — a munkavállaló szolgálatba lépésétől számított 15 nap alatt jelentsék be, a hozzájárulási díj azonnali befizetése mellett. Gazdasági cselédnek tekintendők nemre és korra való tekintet nélkül azok a cselédek, akik gazdasági munka végzésére szerződtek legalább egy hónapra, vagy egy hónapot meghaladó időre, személyes és folytonos szolgálat teljesítésére. A gépmunkásokat a géptulajdonos köteles biztosítani még akkor is, ha másnak a gazdaságában végeztet munkát és a gépmunkásokat a munkavállaltató gazdák fogadják fel. A gépmunkások biztosítása a próbaéséplés idejére is kötelező. Biztosítás kötelezettsége alá tartozik a munkabér nélkül dolgozó társcsépeltető, a segítő családtag is. A gépmunkások biztosítása átalányszerződés kötésével is eszközölhető. Az a munkaadó géptulajdonos, aki a balesetbiztosítási és díjfizetési kötelezettségét elmulasztja, úgy a gazdaságában, üzemében történő baleset esetén az 1902:XIV. t.-c. 24. §., illetve az 1912:VIII. t.-c. 5. és 12. §-ai alapján kártérítési felelősséggel tartozik. A hátralékos díj közadók módjára fog behajtatni, a mulasztás a kihágási eljárás jogkövetkezményét vonja maga után. Debrecen, 1939 február hó 1. Városi adóhivatal.

17000/1939. aü. **HIRDETMÉNY.** Felhívja a városi adóhivatal a város területén levő épületek tényleges birtokosait arra, hogy a házbérjövedelemben beállott változást május hó 20. napjáig — a jogkövetkezmények terhe mellett — jelentsék be. A bejelentés az erre a célra szolgáló nyomtatvány ürlapon történik, amelyet a városi adóhivatal kivetési osztályában, I. emelet 37. sz. szobában (feljárat a Sas utcai lépcsőházban) darabonként 6 filléres előállítási költség megtérítése mellett lehet beszerezni. A kiállított és a bérlővel aláíratott bejelentési ív május hó 20. napjáig ugyanide nyujtandó be. Bejelentés tárgyát képezi minden, rendszerint bérbeadás útján hasznosított és az év április havában üresen nem állott bérlettárgy, amelyek május havi, vagy évnegyedi bére a novemberi bevallásban bevallott bértől akár bérengedmény, akár béremelés, vagy új bérbeadás folytán eltért. Nem képezik bejelentés tárgyát az év április havában üresen állott és ilyennek bejelentett bérlettárgyak, valamint azok a helyiségek, amelyek nem bérbeadás útján hasznosíttattak, ideértve azt az esetet is, ha a háztulajdonos valamely eddig bérbeadott lakásba költözik.

Aki az évközi változás bejelentésére irányuló kötelezettségének május hó 20. napjáig nem tesz eleget, az előálló bércsökkenés folytán járó adótörléshez való igényét elveszti. Ha oly évközi változás bejelentését mulasztja el, mely a beállott jövedelem emelkedése folytán terhére előírást eredményezne, az a bejelentés elmulasztása miatt annyiszor 100 pengőig terjedhető pénzbírsággal fog súlytatni ahány bérlettárgynál a bejelentést elmulasztotta.

Amennyiben a változások közül csupán a bércsökkenések nyernek bejelentést és a házbirtokos a béremelkedés bejelentését elmulasztja, cselekménye adócsalásnak minősül. Debrecen, 1939 április hó 27. Városi adóhivatal.

BÉRBEADÁSI HIRDETMÉNY

A város tulajdonát képező Macsi folyó kaszáló elnevezésű 94 kat. hold 78 négyszögöl területű ingatlan 1939. évi október hó 1-től 1945. évi szeptember hó 30-ig terjedő hatévi időtartamra árverésen fog haszonbérbeadásra kerülni.

A bérbeadó árverés 1939. évi május hó 15-én délelőtt 9 órakor a városháza kistanácstermében lesz megtartva.

Árverelni szándékozók a kikiáltási ár 15 százalékát az árverés megkezdése előtt a házipénztárnál letétbe helyezni tartoznak és az erről szóló letéti jegyet az árverési bizottságnál bemutatni kötelesek.

Árverési feltételek a városi gazdasági ügyosztálynál (városháza félemelet) megtekinthetők és ugyanott nyerhető egyéb felvilágosítás is. *Polgármester.*

22869—1939. V. HIRDETMÉNY. Debrecen sz. kir. város házipénztára által kezelt útadóalap pénztár 1938. évről szerkesztett zárószámadását — az 1890. évi I. tc. 28. §-a alapján — a közigazgatási kiadóhivatalban (Városháza, földsz. 9. sz. ajtó) folyó évi május hó 6-tól kezdődőleg -5. napi közszemlére tettem ki. Erről a város közönségét azzal értesítem, hogy ezen zárószámadás ellen esetleges felszólamlásait hozám a fenti határidő alatt beadhatja. Debrecen, 1939. évi május hó 6-án. *Polgármester.*

21907, 21573/1939. A. Tárgy: Az 1939. évi himlő és diftéria oltások végrehajtása. **Hirdetmény.** Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága, mint közegészségügyi hatóság értesíti a város lakosságát, hogy f. évi himlő és diftéria oltások befejezést nyertek. Mindazok, akik az oltásokon a kibocsátott névre szóló idézők dacára bármi okból meg nem jelentek, a f. évi május hó 7-én, vasárnap délután 2 órakor a Dégenfeld tér 2. szám alatti központi rendelő intézetben tartandó pótoltáson oltásban részesülhetnek. Himlőoltásra kötelezett minden gyermek életének első évében, diftéria oltásra kötelezett minden gyermek életének második évében. Erre a pótoltási napra be kell hozni azokat az ilyen korú gyermekeket is, akik részére az idézés bármi okból nem nem volt kézbesíthető. Akik az oltásról igazolatlanul távol maradnak, azok ellen a hatóság kihágási úton fog eljárni, éppen ezért saját érdekében igyekezzék minden szülő és gondviselő ezen pótoltáson eddigi mulasztását pótolni. Debrecen, 1939. május hó 5-én. Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága, mint közegészségügyi hatóság.

Ahol közel tizezer ember szerzett enyhűlést a gyógyító kés hatalmából

„Nem tudom hány emberen segítettem, mert csak arra gondoltam mindig, hogy segíthessek" — A Horthy kórház értékes munkája Debrecen közegészségének életében

Az ember sokszor, nagyon sokszor elmegy a kórház előtt, aztán még figyelemre se méltatja. Tudja, hogy ott áll a város szélén, sejti, hogy szép munkát végezhetnek a falai között, de az egészséges embernek más gondja, baja van, mint a fehér ágyakon szenvedő, enyhületet váró betegek sorsával törődni. Igaz, hogy néha elmegy beteget látogatni, barát, ismerős után érdeklődni,

de a kórház életét, annak munkáját csak az látja meg igazán, aki maga is szenvedő „hőse" a fehér szobáknak, fehér ágyaknak . . .

Közel tíz esztendeje, hogy a debreceni Horthy-kórház csendben, halkan, hivatásához mért méltósággal teljesíti emberbaráti kötelességét.

Emlékszünk azokra az időkre, amikor a nagyszerűen felszerelt, kitűnően megteremtett klinikák megnyíltak a Nagyerdő árnyas fái alatt, nehány esztendőre elnémult a régi debreceni Közkórház és baglyok, patkányok tanyája lett a híres ispotály, mely az egyetem kezdeti korában klinikául is szolgált. Az új, pompás építmények, kitűnő felszerelések pillanatnyilag azt a helyzetet teremtették, hogy nincs szükség immár a közkórházi telepre.

Pár év mulva azonban rájöttek, hogy egy-egy magyar városban ma még nem lehet elég fehér ágy, nem lehet elég férő hely az enyhülést és gyógyulást váró betegek számára. Sőt, minél több kórház, enyhüléstadó gyógyító helye van az országnak, annál egészségesebb lesz a nemzet . . .

Ilyen gondolkodás teremtette meg azt a megoldást, hogy a különben nagyszerű közkórházi építményeket ismét hasznossá, a társadalom megmentésére kell átalakítani s a klinikák mellett folytassa azt a munkát, melyre építették az elődök: gyógyítsa a betegeket. Hosszú huzavona után, mely város és állam között fennállott, végre az 1930-as évek elején generális javítást végeztek a kórház épületein, javították, központi fűtést, vízvezetéket rendbehozták, az elvadult kert helyére gyönyörűen megalkotott virágos kertet teremtettek, korszerű felszereléseket hoztak és egy szép napon felvonták a kórház bejáratának elején álló árbocra a pirosfehérzöld zászlót, megnyíltak a kapuk a betegek számára és közel háromszáz fehér ágy, kitűnő orvosi kar várta a munkát.

Néhány hónap megmutatta, hogy milyen életbevágóan nagy szükség volt ennek az intézménynek megnyitására.

Betegek jöttek ide százával és egészségesek mentek innen százával. Az új néven, Horthy Miklós közkórház néven megnyílt intézmény méltó fiókja, kiegészítője lett az európai hírű egyetemi klinikáknak.

Klinikai orvosok, klinikai ellátás, klinikai ápoló személyzet és a sebészeti klinika egyik kitűnősége, Loessl János dr. egyetemi magántanár, az új intézmény igazgatója méltó keretet teremtettek a magyar egészségügy világhírnevének.

Ott, ahol eddig esténként baglyok huhogtak és férgek jöttek, mentek, betegek fölé hajlott az ápoló, oltást adott enyhületre az orvos és hófehér ágyban egészségről álmodott a beteg . . .

Nem csoda, hogy lassanként fogalom lett nemcsak Debrecenben, de a környéken is a Horthy-kórház. Minden esztendőre szebb és szebb lett külsőre, virágosabb a kertje, nemesebb hírű a neve és ma elmondhatjuk, hogy a Tiszántúl egyik legjelentősebb kórháza . . .

Már mondtuk, hogy az egészséges ember nem szívesen bibelődik a beteg emberek házával, bajával, de ha úgy hozza a sor, mint e sorok írójának hozta a sorsa s odakerül, látó szemmel néz körül és igyekszik a látottakat másnak is tudtára adni. Hála, vagy megbecsülés érzése diktálja ezt, mindegy:

a fontos az, hogy mások is tudják az adott jó körülményeket értékelni és ha úgy hozza a megpróbáltató sors, szívesen és örömmel keressenek bajukra, betegségükre enyhületet . . .

Mikor az ember belép a kórház kapuján, első látszatra csak a megújuló természet szépségét látja. Még a beteg is megáll egy pillanatra és kicsuszik a száján: beh' szép. Lehet, hogy ez a megállás, ez a pár pillanat csak arra jó, hogy az elközelgő minden körülmények között bekövetkező sorsát halasztgassa . . .

A mi utunk a sebészethez vezet.

Vasárnap reggel van, de ez csak kint, a fényes áprilisi napsütésen látszik. Különben a munka folyik rendületlenül, mintha nem az Úr napja, de a betegek napja volna.

Különben van-e itt szebb gondja a Jóistennek, mint az, amit az itt dolgozó ápolók és orvosok végeznek az irgalmasság testi cselekedetének gyakorlásában? Van annál szebb imádság, mint amikor az ember segít szenvedő embertársán, amikor enyhíti a betegnek fájdalmait?

A ragyogó ünnep tehát kint marad, de a fényes, lelki szépségekben gazdag ünnepi hangulat itt van a fehér köpenyes orvosok, fehér bóbitás ápoló nővérek keze munkájában . . .

A beteg tétova, szeretne túllenni valamin, maga se tudja, hogy min, de amikor Loessl János tanár rámosolyog, elfelejt mindent. Ugy van az ember az orvossal, lett légyen az sebész vagy belgyógyász, mint a fogorvossal. Ha az ember fogóval látja, menten elfelejt minden szenvedést . . .

Itt azonban késő az idegek csalóka játéka:

— No, semmi, fiam, rendbe hozunk. Holnap műtétet hajtunk végre rajtad, első leszel és pár nap mulva azt se tudod, hogy beteg voltál . . . — mondja Loessl tanár és te köszönsz valami bagyadt gonddal valamit, magad se tudod, hogy mit. Körülvesznek az orvosok, akik ismerősök, barátok, jó emberek: dr. Balogh Ádám, dr. Kéry Sándor és a többi, akiknek arcán látszik, hogy nem „eset" vagy, hanem beteg, akin segíteni akarnak . . .

A vizsgálat után bemész a nagy terembe. Megmondod, hogy ki vagy és a fehér ágyakról nyolc, tíz fáradt, hervadt arcú ember bólint feléd. Sorstársak, akik vagy innen, vagy túl vannak már a műtéten. Itt, ott egy barátságos szó, aztán ott, a sarokban az üres ágyra letelepszel. Vánkost hoznak, takarót és már ott fekszel, közben egy derüs, mosolygós fiatal testvér jégtömlőt rak reád. Mindegy, most már legyen, ami lesz, holnap ilyenkorra túl leszel mindenen.

Ismerősök, rokonok jönnek, te mosolyogsz, de valami szorongás inkább fanyar sírásra torzítja az arcod, mint mosolyra, de sírni nem lehet, kinőttél már abból, aztán a bajod amúgy is a hozzátartozóknak, tehát mosolyogni, mosolyogni . . .

Ismerősök, barátok jönnek, mindenki tud hasonló esetről, mely igen szerencsésen végződött. Mindent meghallgatsz, mindenre bólintasz, de már látod magad a fehér asztalon és hirtelen elsiklik előtted eddigi életed. Most már harmadik esetben fektetnek fehér asztalra s hajolnak feléd elbonyált arcú, meleg szavú orvosok. Ezelőtt közel közel húsz esztendővel, emlékszel? Nagyváradon,

amikor gyönge szívvel, a harctér utáni nehéz testi leromlással a koponyádon ütöttek léket féltő gonddal, míg akkor, ugyanúgy tavaszi időben menetelő román csapatok dübörgésétől volt hangos a nagyváradi Mizerick kórházának kórterme.

Akkor is készült valami, de abbamaradt . . . Aztán tíz év előtt, itt Debrecenben vágtak rajtad ismét szerencsés kézzel s most, most itt fekszel és holnap újra a gyógyító kés alá kerülsz.

Melletted beszélnek és te arra gondolsz, hogy mikor írsz újra, mikor állasz a tanítványaid elé, mikor nézed meg a magad ültette fákat és virágokat . . .

Eljön az este, külön szobába visznek, elkészítenek holnapra s valamit adnak, hogy ma még jól aludj, mert holnapra kell az erő. Nesztelen járású testvérek néznek rád éjjel sokszor a kékfényű lámpa világa mellett és csóválják a fejüket, hogy nem alszol. Hajnalban elnyom az álom, de csak pár percre és akkor felrettensz. Reggel lázmérés; semmi. Aztán újabb oltást kapsz, hogy ne kalimpáljon olyan bolondul a szíved.

Nem, félni nem félsz, de nagyon megviselt szervezeted nem akar hallgatni a jó szóra, elveszted föléje az uralmat, ez a megnyugtató tűszúrás rendbe hoz.

Balogh Ádám nem orvos most még, csak a barátod, akinek a szeme megnyugtat, aztán jönnek a „vizitt"-tel. Tanár, orvosok. Mosolyognak, mintha semmi se történne. De mosolyog a volt lakótársad is, aki most megy el szerencsés operáció után és édes gazsággal azt mondja a vizitelő orvosoknak: aztán nagy sebet vágjatok ám rajta. Ezen én is mosolygok, lehet, hogy a jótékony oltás is működik, mert zsong a fejem, ernyedt zsibbadás futkározik bennem. Majd jön a toló-ágy, felmászunk némi segítséggel, aztán hangtalanul gurul az ágy, te még széjjel nézel az idegen kórterem falain, sóhajtasz egyet, mire Pali, a műtős azt mondja: óh, semmi ez, doktor úr, tessék csak nyugodtan lenni, husz perc alatt „készen leszünk" . . . A sóhajt elnyomod, feldereng benned az egy szóból álló imádság szava: Istenem. És már ott vagy a „műtőben", ahol másik asztalra tesznek, barátságosan lekötnek:

— Tudod, csak azért, hogy se magad, se minket ne zavarj, ezt már így szoktuk, — mondja mosolyogva Loessl tanár. Mosakodás, öltözködés és megkezdődik az előkészítés. Ezt is, azt is hoznak, majd szemed eltakarják, milyen jó, nem fogsz látni semmit, de igen, ott a falon egy óra jár, ej, ez se jó, az idő lassan jár ilyenkor, de nem tudod levenni a szemed az óráról; mindegy, már munkába vettek, de közben beszélnek a doktorok, te is beszélsz, mert megnyugtatnak, hogy beszélni lehet, sőt . . .

— No, most egy kicsit fájni fog, — hallod a tanár szavát, valóban fáj, de korántse annyira, mint a hetek óta tartó kínzó görcsök kínoztak. Ez a fájás tudatosanérzett, tudod mitől, miért fáj. Szúrások, hogy később kevesebb fájdalmat érezz.

Baloldalon Balogh Ádám áll, jobb oldalon Loessl tanár, fejednél Kéry dr. Valahol távolabb orvoskisasszony jegyzőkönyvvel, két törékeny műtős testvér buzgólkodik csak a jó Isten tudja, hogy mivel.

Mindenki szól hozzád, te is beszélsz.

Állítólag igen jól viselkedem, de ezt én nem hiszem, mert néha kiszisszen belőlem valami gonosz fájásra emlékeztető hang s közben nézem az órát; már tíz perce vagyok itt, behunyom a szemem, ne lássam az órát, közben szólnak hozzám, beszélek. Valami csattog, olló, vagy mi, aztán „szolgálati" nyelven mond valamit Loessl tanár, érzem, hogy más valamit fog a kezébe, no, ez cudar volt, de én arra gondolok, hogy tegnap éjjel három óra hosszat kínzott szinte halálra egy roham, oda se neki. Megnézem az órát, még mindig tíz perce csupán, hogy itt vagyok, úgy látszik megállott az idő; most, újabb fogás, sóhaj, valaki megfogja a fejem, Pali, a műtős és azt mondja: „mindjárt megleszünk" s én arra gondolok, hogyha muzsika volna itt, talán jobban telne az idő, de belátom, hogy bolondság s közben megkérdem, hogy nem zavarja-e a doktorokat munkájukban a beszéd, megnyugtatnak, csak Balogh Ádám mondja, hogy most legyek egy keveset csendben. Önkénytelenül arra kell gondolnom, hogy ez az Ádám most se tudja elfelejteni, hogy a barátom, ő most se a „súlyos" esetet látja bennem, hanem azt, akit szeret. Loessl tanár hangja olyan, mint valamint gordonka, ha a legmélyebb hangot huzzák meg rajta: mindjárt megleszünk, Imriske, de most egy kicsit fáj, tudod, ezek a részek nem érzéstelenednek . . .

— Nem baj, csak meglegyen s jó legyen s bizonyára meg kellett rajtam csinálni mindazt, amit csináltak . . .

— Hát bizony, fiam, itt nagyon kellett, mert ebből igen, igen komoly baj lett volna, — mondja Loessl tanár, — még egy kicsit fáj, így ez a varrás, tudod jól táplált vagy s ilyenkor ti jobban szenvedtek, mint a sovány emberek...

Te nézed az órát, hm, harminc perce, no, most erős húzás, mintha csakugyan varrnának benned s Kéry dr. azt mondja: kész leszünk röglön, pár perc, persze nem tudják, hogy te az órát is nézed, majd Pali műtős simogatja meg a fejed, aztán valahonnan a kinti testvér jön a fejedhez és sugja mosolygósan: pár perc az egész, a felesége már várja, mindjárt ott lesz. Az orvoskisasszony is itt van a fejednél, aztán Sarkady dr. is oda mosolyog, milyen jó, most mindenki érted, veled foglalkozik. Loessl tanár azt mondja: csak ezek a kapcsok még Imriske, így ni; te olvasod egy, kettő, három, négy öt, — ő azt mondja, még két öltés, így, — haj, ez cudar volt, — azt elhiszem, hallod az elismerést, aztán leragasztanak valamit, kötést tesznek, tapaszt és ott állanak fölötted mosolygós arccal:

— Igy ni barátom, jól viselkedtél, vigyétek, — mire Pali ölbe kapja kilencven kilódat és úgy visz, mint egy gyermeket és már gurul veled az ágy, hogy síró, kacagó szemű családtagok nézzenek a csodára, a „megmentett" emberre. A vágásra homokzsákot raktak, a szelid arcú jó testvérek jól elfektetnek és te nézel a visszamentett életből a jövendő napsugaras, derüs délelőttjére . . .

Valahogy így történik ez mindenkivel.

Még két napig kutyául érzed ma-

gad, itt fáj, ott fáj, türelmetlen zsarnok leszel, de ezt az orvosok és ápolók, ezek a hallatlanul kedves és jó lelkű testvérek fel se veszik, pedig te hihetetlen és képtelen dolgok miatt idegeskedsz, türelmetlenkedsz, aztán lassan elmarad minden, pár nap és kiszedik a kapcsokat, a varrást és eleinte csak citromot nyalogatsz, majd levest eszel s egy jókedvű délelőtt Kéry doktor töltött káposztával biztat, de ez persze csak biztatás marad.

Az éjszakák eleinte elviselhetetlenek, aztán egy, két órát is alszol és megindulsz a gyógyulás útján a gyógyító kés, helyesebben a gyógyító kéz munkája nyomán...

És amint mozogni tudsz, azon jártatod az eszed, hogy ilyen riportot még senki se írt, hiszen most te magad vagy a „hőse" az eseménynek, melyen keresztül ment itt, ebben a kórházban sok, sok ezer ember,

hiszen átlag naponta minden esztendőben minden nap öt, hat beteget operálnak s lásd, ma vasárnap van, de délelőtt volt egy sürgős műtét és most este már ismét mosakszanak, mert operálnak... De van úgy, hogy éjfélkor vagy hajnalban veszik ezek a kitűnő orvosok kezükbe a gyógyító kést...

Próbálsz interjut csinálni velük, akik érted dolgoztak és közel tízezer emberért áldozták idegüket és erejüket ebben a kicsi, de pompás felszerelésű műtőben, ők azonban nem érnek rá interjura:

— Tudod, én nem tudom, hogy hány embert operáltam, — mondja Loessl tanár, — mindenesetre sokat, hiszen 1921 óta dolgozom a debreceni klinika sebészetén, de ez nem is fontos,

nekem az a fontos, hogy hogyan segítsek a szenvedő emberen. És mikor utána vagyok egy, egy nehezebb műtétnek, akkor azt mondom: no, hála Istennek, ez is sikerült és hidd el, legalább olyan boldog vagyok olyankor, mint az, akit megoperáltam. Ha aztán évek mulva találkozom vele, eszembe jut: ni, itt van s milyen jól néz ki hála Istennek, persze, ő volt ez, vagy az az „eset". Ennyi az egész. Én nem számolom az operációt, mi segíteni akarunk az embereken Isten segítségével...

Így mondja és hiába próbálok a gyógyuló ujságíró elszántságával tovább kísérletezni, ők nem beszélnek a „mesterségük", munkájukról, így kénytelen voltam elmondani helyettük én, a volt beteg, hogy mit végeznek, mit csinálnak a Horthy Miklós kórház falai között az ember megmentéséért. Mindenkivel ez történik kivétel nélkül. És ez a szép, ez a nemes és emberfeletti dicsérendő. Nincs kivétel, nincs különbség.

Az, amit az orvosok, ápoló testvérek tesznek, a legszebb nemzeti tett és mikor elmegy az ember szenvedő, megpróbáltatása és sorsának jórafordulása helyéről, bele nevet az áprilisi szép napsütésbe és azt mondja:

— Adjon a magyar Isten ezeknek a jó embereknek minél több erőt és türelmet minden betegnek gyógyítására, országunk javára s kicsit fájdalmasan, kicsit búcsúzkodó érzéssel hagyjuk az orvosokat, ápoló testvéreket, akiknek a gondja már nem a miénk, hiszen újabb és újabb komoly, súlyos esetek foglalkoztatják őket...

Szalacsy Rácz Imre.

METEOR MOZI MŰSORA

Ma utoljára: 3, 5, 7, 9 órakor: „CIFRA NYOMORUSÁG" (magyar film!) Szerdán: „HAJNALHASADÁS" és PÁNIK A CIRKUSZBAN" (színes film!)

Divatkrónika

Divat a himzés

Színes és egyszínű, pamut és selyem, csillogó arany-ezüst szállal — gyöngygyel, kövekkel kirakott himzéseket hoz a tavaszi-nyári divat. Annyira kedveltek, olyan előkelően, finoman dekoratívek voltak télen a himzett ruhák, himzett kosztümök, hogy diadalmaskodtak a tavaszi-nyári divatban is — modern és népies motívumok egyaránt. A modern szabású és anyagú ruhának minden tulajdonságát csak hatványozza az érdekes, jól elhelyezett, jól kiválasztott himzés. Népi himzésmintáink gazdag sora lehetővé teszi, hogy ruháinkat változatos, ízléses himzéssel díszítsük. A magyar népi himzés legkülönbözőbb fajtáit ott találjuk Páris legelegánsabb modelljein. Bemutatok egy pár népies himzésmotívumot: szövetruhához gyapjuszálat használjunk — vászonhoz és mosóselyemhez vastag, fényes pamutot. A színek ne élénk tarkaságot adjanak, hanem jól összehangolódó három tompa színt válasszunk. Pl.: vehetünk világoszöldet fehérrel és feketével. Frézt, fehérrel és barnával. Dohánybarna szövethez: csokoládébarna, csontszín és fekete gyapju. Szürkéhez: kék, fekete és fehér gyapju illik, színesen hat, s még sem kiabál. — A szoknya lehet rakott, vagy plisszérozott. Az újjas fehér grenadin vagy selyem. Vállán és közelöjén kalotaszegi himzés lehet, fényes fehér pamuttal.

*

Nagyon kell vigyáznunk arra, hogy milyen alkalommal milyen magyar ruhát viseljünk. A magyar viselet igyekszik pompát és ünnepélyességet kifejezni. De amennyire kívánatos a parádékon a díszmagyar, annyira nem volna helyénvaló ezt a pompát az uccára vinni. Ahogy a férfiak groteszk látványt nyujtanának bankokban, hivatalokban, villamoson és uccán egy prémes, ékszeres, kardos díszben, ugyanilyen bántó volna a hölgyek fejkötője, pártája, csipkés ingválla, hosszú köntye a mai élet fogatagában. Ez a tény azonban nem ok arra, hogy ellene legyünk a magyar viseletnek. Otthon, kertben, nyaralóban, a dirndli helyett berezetett egyszerű, magyaros szabású és díszítésű kartonruhát, ünnepélyes alkalmakra a díszmagyart és uccára, látogatóba, hivatalba a megmagyarosított modern uccai ruhát kell hordanunk.

*

Bútorhúzatnál, nagy megtakarítást jelent, ha a kitűnő és olcsó szőttes vászon, kendervászon felhasználásával magunk készítjük

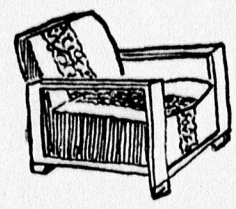

el. Miután pedig a nép művészete kimeríthetetlen kincsesbánya: bútorunk művészi díszítésénél is forduljunk oda anyagért.

*

Fekete selyem délutáni ruha, dús torockói himzésű ujjakkal, piros muszlin övvel. Világosszínű posztókabát, sötétebbszínű posztó rátétes díszítéssel.

Sárközi fehér himzések ruhára. *Mezőkövesdi színes ruhahimzés.*

Nyáron kertbe, szabadba legokosabb, ha mosó karton batiszt-ruhát viselünk. Ilyen kis egyszerű karton delénruhát mutatunk be mostani rajzunkon. Millió változata lehet a kedves ötletességnek, mely ezt a ruhadarabot derűssé és üdévé varázsolja.

*

Világos karton, kerti »parasztka«, fűzőszerű övvel, tarka kendővel.

*

Sárközi himzés.

Jean

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Különböző ócska leltári tárgyak, ócska hulladék vasak, vasalkatrészek és ócska telefonoszlopok árvereztetnek f. év május hó 9-én 9 órakor Debrecen Város Faraktárában (Vámospércsi uti sorompónál). Az árverezőknek a helyszinen 20 P bánatpénzt kell előzetesen letétbe helyezni.

Üzemvezetőség.

19.728—1939. C. HIRDETMÉNY. A városi elsőfokú közigazgatási hatóság értesíti a város érdekelt közönségét, hogy a III. állategészségügyi kerületben **közelebbről a Debrecen—füzesabonyi vasút, a Hajdúböszörmény—szoboszlói országút, a szoboszlói határ és a m. kir. Államvasutak Debrecen—budapesti vonala által határolt területen a 90 napi időtartamra elrendelt ebzárlatot a veszettség állati betegség megszünése folytán feloldotta.** *Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága.*

KÉPES VASÁRNAPJA

Hollandia is erősíti határait, különleges vasbeton anyagból acélpáncéllal borított elzáró készülékeket állítanak fel.

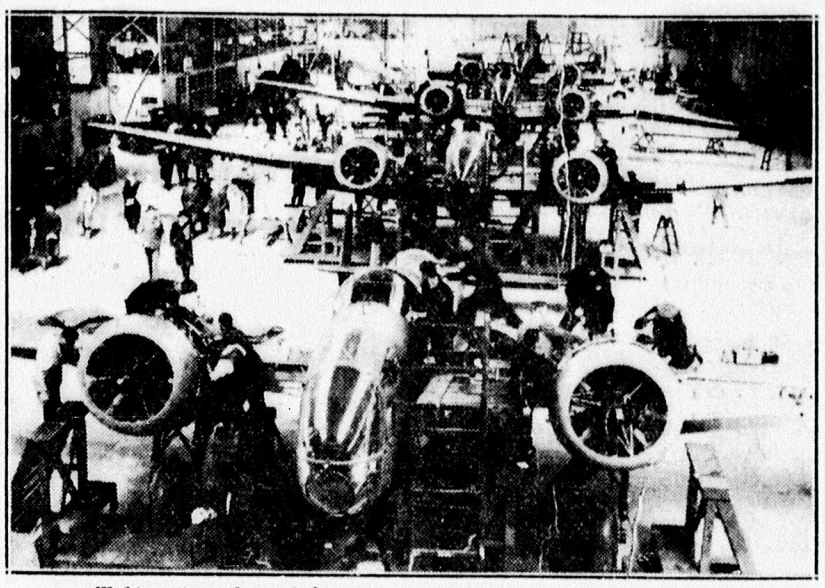

Teljes üzemben dolgoznak Anglia repülőgépgyárai.

Jegyzőkönyv

arról, hogy

ellenségünk

nekünk mindig fölösen volt, pedig mi soha se kerestük az ellentéteket és szinte hihetetlen, hogy mégis minket választottak ki igen sokan arra, hogy lehető és lehetetlen okok keresésében üssenek rajtunk. Egyetlen magyarázata van ennek, amit könnyen megfejthetünk, ha felütjük a világtörténelem lapjait és abban az utóbbi ezer esztendő történetét tüzetesen olvasgatjuk. Tulságosan sok nemzetnek voltunk hasznára addig, míg véreztünk, pusztultunk, fogytunk. Ezek a nemzetek nem tudják elfelejteni, hogy mi igen sokszor voltunk segítségükre, javukra s most azt a könnyebb megoldást választják, hogy elfelejtik a jót, mert ez kellemetlen érzés, s inkább gyülölködnek. Csak egy, két példát említsünk: a mai Románia sohasem lett volna az, amivé emelkedett, hogyha annak idején a berlini kongresszuson a magyar Andrássy Gyula gróf volt közös külügyminiszter sikra nem száll érte. Nyugatot háromszáz esztendeig védtük a törökök ellen, s most megállapíthatjuk, hogy túlságosan kár volt ez a nagy védelmezés, különösen akkor, amikor mi, mint keresztény állam a kereszténység védőbástyája címet kaptuk, de volt idő, amikor a szintén keresztény Franciaország szövetkezett a pogány törökkel romlásunkra, helyesebben a Habsburg hatalom megtörésére. Aztán itt vannak a tótok — tisztelet adassék a népnek, mert ez nem tehet arról, hogy vezetői között megkötyagosodott fellengősök agyarkodnak ellenünk, de kérdezzük ettől a vezetőségtől, hogy vajjon hányan nevelkedtek közülök, pl. Tisó úr is, magyar pénzen a szó legszorosabb értelmében. És vajjon hányan és hányan voltak az elmult évszázadokon keresztül, akik akár Magyarország második »közjogi méltóságát is elérhették, mint primások, érsekek, vagy püspökök? Mi bajuk volt, mit vétettünk ellenük, hogy most olyan áldáz és istentelen latorkodással fordulnak ellenünk és minden ellen, ami magyar! És olyan könnyen elfelejtették azt az életből merített közmondást, amelyet az osztrák időkben teremtettek meg: vakulj magyar, ne lass tót, amikor velük és ők velünk szenvedtek. Mit akarnak ezek a megkergült lelkü vezetők attól az országtól és néptől, melytől évszázadokon keresztül egyebet se kaptak, csak jót? Érdemes erről gondolkozni, kell az események felett töprengenünk már a jövő szempontjából is...

arról, hogy

a rangok

és címek eldorádójáról már irtunk, még pedig azzal a jószándékkal, mely minden igaz magyar embernek javát szolgálja. Nem a címek és rangok adják meg első sorban az ember értékét, de maga a ember. És a legegyszerűbb tekintetes úr volt ugyan Deák Ferenc, akinek a király, sőt a királyné se tudott ajándékot, vagy kitüntetést adni, mégis egy ország szemefénye volt és megteremtette az 1867-es kiegyezést. Tekintetes úr volt élete végéig, s nem volt nála nagyobb tekintély, mert még akkor is ő kormányozott, amikor egyszerű képviselő tagja volt csupán a magyar országgyülésnek. Nem adja meg senkinek a születés, vagy a cím tekintélyét, maga az ember teremti meg a tiszteletet értékes munkája után. Vagyunk egynéhányan, akik többre értékeljük az egyetemi tanári elhivatást, minden méltóságos címnél, s nagyobb ember az, aki a közért névtelenül cselekszik, mint akinek sereg szolgalkad muzsikálja naponta többször a méltóságos, vagy kegyelmes címeket. És ez még hagyjon, ha saját fizetett személyzete címezgeti és testussolja a címek és rangok korában a méltóságost, nagyságos, vagy kegyelmest, de az már sok, hogy tanult, müvelt, dolgozó korban és felkészültségben egyforma készültségü kortársaktól is elvárnák egyesek a hajbókoló címzéseket. Van annál szebb meghatározás, hogy miniszter úr, püspök úr, tábornok úr, államtitkár úr? A szegény kérvényezők hada törheti a fejét a kegyeskedjék, méltóztassék, kegyelmes uram és méltóságos uram feleslegesen kihangsúlyozott címek labirintusában, hogy valahogy jó magyarságú legyen a mondat is, de a címzett se érezze megsértettnek magát. Higyjék el illetékesek, hogy a magyar nép akkor is, sőt talán még inkább tekintély tisztelő volna, ha ezek a formaságok elmaradnának névjegyek díszéül és a természetes magyar beszéd édes zamatával úgy mondhatnánk, hogy:

Egy miami-i bár, a bárnak a tapétáját 600.000 dugóból készítették el.

Katonai lósorozás Svájcban. Nagy nézőközönsége van egyébként Svájcban eddig ismeretlen és ritka eseménynek.

egyetemi tanár úr — nem professzor —, miniszter úr, ilyen, vagy olyan tanácsos úr és így tovább. Ne csak mondanánk, de írnánk is a bélyegekkel felékesített kérvényekre, beadványokra. Persze, mindez óhaj, de olyan óhaj, mely ma már a magyar nép legnagyobb tömegéből sugárzik és nem utolsó helyen azoknak óhaja is, akik hivatásuk, foglalkozásuk, beosztásuk szerint valóban méltóságos, kegyelmes, vagy nagyságos állásokban dolgoznak a közért, mint a köz munkásai. Mivel ez így van, önként adódik hát a kérdés, miért nem oldjuk meg ezek szerint így ezt a bonyolult címzésekben gazdag kérdést, ami az általános tekintélytiszteletnek csak hasznára lenne és sok felesleges, elavult sallangtól mentené meg a közéletet és nyelvet...

arról, hogy

az ukránok

nem nyugszanak meg most se és igyekeznek hihető és hihetetlen híreket elterjeszteni külföldön, mely híreknek egyetlen célja van, az, hogy a magyarokat és hazánkat lehetetlen színben tüntesse fel. Jól ismerjük ezt az átkozott gonoszságot, hiszen elég ízelítőt kaptunk belőle a csehek kezdeményezésére, majd Volosin mesterék saját folytatására. Az, ami gazság, mint megnyilvánult itt. Annál nagyobb meglepetéssel és nem titkolható bosszúsággal olvassuk, hogy ezek a hírhedt alakok nem akarnak kevesebbet, mint visszatérni latorkodásuk színhelyére és itt bántatlanul folytatni ott a hóhér munkát, csak persze titokban, ahol abbahagyták. Sokszor elmondtuk, de a jelek szerint eleget nem hangoztattuk, hogy ezek a nemzetközi futóbetyárok a mi úri és becsületes viselkedésünket akarják kihasználni, sőt attól se tartózkodnak, hogy a becsületes viselkedést gyengeségnek minősítsék. A szemtelenségek és elvetemültségek olyan kultuszát teremtették meg ezek a kapcabetyárok, amire eléggé elítélő szavunk nincsen, de most már ideje, hogy ezeknek az aknamunkáknak és gazságoknak végetvessünk a leg keményebb eszközökkel. Az a föld, amelyért magyar honvédek, a mi véreink vérüket, életüket ontották, otthont és kenyeret nem adhat ezeknek a nemzetközi bandákból visszaszivárgó csavargóknak még akkor se, ha játsszák a megtért bárányt, mert kutyából, itt aztán igazán elmondhatjuk — szalonna nem lesz. Ne verjen újra gyökeret a lábuk, s ne legyen számukra nyugodt pillanat; ezeket a jöttment senkiket nem lehet gavallériával, úri elbánással elintézni. Nincs itt számukra hely, ez a föld magyar, a hazaárulók és latrok sürgősen távozzanak...

arról, hogy

Volosin

a jelek szerint visszajött, vagy legalább is vissza fog jönni. Semmi gusztusunk sincs ilyen emberrel vitába szállni, de azt megállapítjuk, hogy annak, aki papi ember létére olyan elvetemültséggel árulta el azt a földet, mely szülte és nevelte, annak itt keresnivalója nincsen. A mérték egy: az ő bűnére bocsánat se égen, se földön nem lehet. Mindent megbocsátunk, mindent jóvá lehet tenni, de a hazaárulás, ártatlan emberek kiontott vére az égre kiált és az, aki ezt tette, annak itt ne legyen nyugalma, ne legyen helye még a sírban se. Példát kell adni. Nem kegyetlenségben, de abban, hogy annak, aki nyiltan megtagadja hazáját, fajtáját, elárulta véreit, itt a föld ne teremjen kenyeret. Nem igaz az, hogy mindent el kell felejteni, mindent meg kell bocsátani. Volosint nem menti szörnyen korlátolt volta és tudatlansága, amire példa az, hogy ma, amikor a hegyi pásztor tájékozott a világ sorsáról, egy ország állítólagos vezére a több mint tíz éve halott Wilsonnak küldi táviratait. Ez nem mentő-körülmény, sötétsége és elvetemültsége olyan bűn a nemzet, a haza ellen, ami nem tűri meg a bocsánatot, nem tűri a szem hunyását. Menjen a barátaihoz, vagy álljon itthon bírái elé, akik méltó büntetést szabjanak reá, ami legalább könnyít elfakult lelkiismeretén. Ah; szót se érdemelne az ilyen alak, de végre is ne nyeljünk le mindent, kiáltsuk oda, hogy mindent számon tartunk, amit ellenünk, nemzetünk, hazánk ellen vétettek!...

Portré-festő, énekes és író-tehetség a debreceni leventék sorában

A „Debreczen" tehetségkutató riportsorozata.

A világ legtehetségesebb fajtája a magyar... Minden sovinizmus nélkül, bátran megtehető e kijelentés, melyet évszázadokra visszamenően adatokkal lehet alátámasztani.

Hogy azonban a magyar tehetségnek, zsenialitásnak igazi értékét megbecsülhessük, rá kell mutatnunk arra a szomorú tényre is, hogy talán sehol a föd kerekségén annyi érték, tehetség nem kallódik el, mint a magyar földön.

Sok kötelesség és munka vár e téren a magyar társadalomra. Fel kell kutatnunk, észre kell venünk a köztünk élő tehetségeket... Regisztrálni kell őket, számon tartani és azután megkezdenünk felszínre hozni, biztos fejlődési viszonyok közé helyezni tehetségeinket, megóvni az elkallódástól, elkedvetlenedéstől és elszürküléstől azokat.

Ez az elgondolás vezet bennünket, amikor megindítjuk **tehetségkutató riportsorozatunkat,** melyben igyekszünk rámutatni fiatal tehetségeinkre, számbavenni őket s felhívni rájuk a figyelmet. Fiatalságunk két oldalról is számba van véve: a **levente intézmény** és **tankötelezettség** szempontjából. Előbbiben 22 éves koráig minden magyar ifjú beletartozik s ezen az úton indultunk el. Sikerült nemcsak Debrecenre, hanem előre is már a Tiszántúlra biztosítanunk a leventeoktatók jóindulatát, közreműködését akciónkkal kapcsolatban. Ugyanerre igéretet kaptunk a másik nemzetnevelő nagy tényezőtől, a tanítóságtól és tanároktól is. Ez a két, büszkeségünket jelentő nemzetnevelő intézmény ismer minden magyar tehetséget, számontartja hajlamaikat, céljaikat.

Ezeken a hasábokon hétről-hétre számbavesszük a magyar élet fakadó reménységeit, bimbózó tehetségeit. Debrecenből és a Tiszántúlról, városokból és a legkisebb falvakból. Nincs más szempontunk, mint a tudás, a tehetség, az igazi érték. Eszerint vesszük számba őket hideg tárgyilagossággal, de jogos büszkeséggel.

Levente-tehetségeinkkel kezjük meg cikksorozatunkat.

KIRÁLY SÁNDOR levente

mint festőművész igéret egyike azoknak, akikre érdemes felfigyelni. Szegény, sokgyermekes családból származik, nem volt pénz a neveltetésre, korán oda kellett adni iparágra... Azért valami rajongó vággyal, olthatatlan szeretettel ragaszkodott a festéshez és ritka szabad órájában ahoz menekül. Friss, fantáziadús színei, különleges, egyéni elgondolása minden festményére rá nyomja a tehetség bélyegét. Különösen a portréfestésben árul el egészen eredeti tehetséget. Valami belső csillogása van képeinek, az embert, a karaktert oda tudja ecsetével varázsolni a színek, a vonalak mögé. Az élet dalol a vonalak, formák mögött a maga természetességében... Azok közzé a magyar fiatalok közé tartozik, akik megérdemelnék, hogy valaki kezébe vegye sorsukat. Az egyik levente ünnepélyen tünt fel, ahol Csomor Gyula leleplezett portréját festette meg, megkapó tökéletességgel.

VITÁNYI LÁSZLÓ

a debreceni leventék tenorista tehetsége. Végtelenül kellemes hangján csodálatos tisztasággal muzsikálnak fel a melódiák. Színes, mélyzengésű hang ez, mely úgy repül fel a próbákon, mint aranymadár, hogy ráüljön a lelkekre s megpihenjen rajta a dal csodálatos varázsával. Sándor Gyulának, a levente énekkar kitünő karmesterének vezetésével folyó énekpróbákon társai is gyönyörködve hallgatják ezt a zengő érces férfi hangot, melynek nagyon szép jövője lesz megfelelő képzés után.

KÁROLYI ISTVÁN

fiatal frótehetség... Érdekessége, tehetségének, hogy nem versírással foglalkozik, mint a fiatal írók általában... Filmszcenáriumot, hangjátékot és szabadtéri játékokat ír. Meg is mondja miért:

— A jövő irodalma ezeknek a szolgálatába áll. A művészet mindinkább kilép eddigi kereteiből. A vászon tág horizontján, az étherben, de legalábbis a szabadtér széles területén helyezkedik el. És a ma emberének érdeklődése is az olyan témák felé fordul, melyek ezt a környezetet követik...

Érdekes, egyéni hangú, merészen új mondanivalói vannak.

A veszedelmes ember című filmmeséje tragikomikus hőse egy zseniálisan tehetséges ember, aki éppen tehetsége miatt nem boldogul, félnek tőle, mint a leprástól, mindenki érzi fölényét és ezért nem adnak neki helyet sehol. »A halottak feltámadnak« c. filmszüzséje arról szól, hogy mi lenne, ha egy napon a halottak visszatérnének és elkeverednének az élők között. — »Az író és hősei« c. vígjáték egy író álma, melyben feltámadnak alakjai, akiket különböző művekben ő keltett életre és számon kérik létezésüket a művésztől. — »A föld lázadása« arról szól, hogy a világ fellázad az ember ellen, amelyik kiszipolyozta és bosszut áll. Hegyek szakadnak rá az emberekre, rengetegek dőlnek össze, orkán támad fel, vizek kiöntenek... — »A VIII. osztály« egy osztály 24 tagjának életét kíséri végig az 50 éves érettségi találkozó alkalmából. Sok érdekes témát dolgozott fel még.

Károlyi István, ki mint író tartozik a fiatal magyar tehetségek feltétlenül észrevételreérdemes raiba...

*

Egyelőre egy sorozat a magyar tehetségek galériájából, melyet sorozatosan mutatunk be... tehetségkutató riportjainkban boldog büszkeséggel s azzal az örömmel, amit a kincskereső érez, amikor nagyon dús és gazdag aranyforrásra bukkant...

És ennek az aranyforrásnak: magyar tehetségek a neve.

(kiss)

SAKK

E. Brunner. †
„Nationalzeitung." 1939.

Sötét: Kc8, Fé1, Hh5. Gyalogok: d3. d6 és é5. (6.)

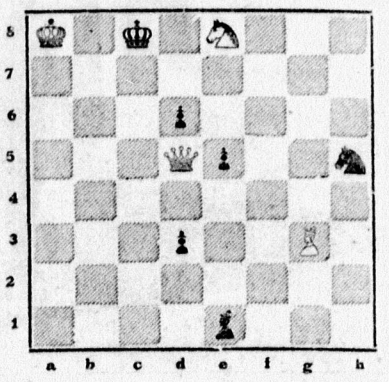

Világos: Ka8, Vd5, Hé8, Fg3. (4.)

Világos indul és a harmadik lépésben mattot ad.

Sziciliai támadás

Játszották az auszráliai Victoria és Uj-Wales közötti csapatversenyen távíratváltás útján 1939-ben.

Világos: **Koshnitzky.** (Orosz emigráns. Sötét: **Martin Green.**

1. c4, Hf6. 2. Hc3, g6. 3. é4, é5. 4. Hf3, Hc6. 5. d4, éxd4. 6. Hxd4, Fb4. 7. f3, 0—0, 8. Fg5, Bé8. 9. Fé2, d6. 10. Vd2, Fxc3. 11. bxc3, Kg7. 12. h4, h5. 13. 0—0—0, fé6. 14. Vf4, Hé5. 15. g4!, Fxe4. 16. Bdg1?? — Távüzeneti játszmában szinte példa nélkül álló sakkvakság. Világosnak a kézenfekvő 16. Fxc4, Hxc4. 17. Bhg1! után a 18. Hf5†! fenyegetéssel a játék nyerve van. A szöveglépés azonnal veszít. **— 16.... Fxé2.** — Világos feladta, mert 17. Hxe2?-re 17.... Hd3† jön és a vezér elveszett.

Ambrus Sándor.

SAKKHIREK

Magyar-német mérkőzés Karlsbadban. Április 15-én és 16-án folyt le Karlsbadban a magyar-német csapatmérkőzés. A húsz főből álló csapatok tagjai két játszmát váltottak. A mérkőzés a német csapat fölényes győzelmével végződött. A tartalékos és rosszul összeállított magyar együttes súlyos veresége nem meglepetés. Mindössze három játszmát nyertünk. (Dr. Balogh 2 játszmát, Sebestyén 1-et.) A részletes eredményt itt adjuk: 1. tábla: Barcza ½, Eliskases 1½, 2. tábla: Steiner E. 0, Bogoljubov 2, 3. tábla: Réthy 1, Kieninger 1, 4. tábla: dr. Vajda ½, Gilg 1½, 5. tábla: Szily ½, Michel 1½, 6. tábla: Tipary ½, Rellstab 1½, 7. tábla: Füstér 0, Richter 2, 8. tábla: Török ½, Heinicke 1½, 9. tábla: Baila 1, Kohler 1, 10. tábla: dr. Négyessy ½, Becker 1½, 11. tábla: dr. Balogh 2, Zollner 0, 12. tábla: Sárközy ½, Schmitt 1½, 13. tábla: dr. Gecsey ½, Lokvenz 1½, 14. tábla: Sebestyén 1½, Schlage ½, 15. tábla: Bakonyi 1, Blümich 1, 16. tábla: Soóky ½, Hahn 1½, 17. tábla: dr. László Cs. 1, Keller I. 1, 18. tábla: Sz. Tóth ½, Krassnig 1½, 19. tábla: dr. Vargha ½, Platt 1½, 20. tábla: Rög ½, Keller II. 1½. Összesen: A magyar csapatnak 13½, német csapatnak 26½ pont.

Egész heti kitünő szórakozást nyújt a Magyar Rejtvényujság, 20 oldal, ára 16 fillér, minden dohánytőzsdében kapható.

REJTVÉNYEK FEJTÖRŐK

Rovatvezető: Boross György.

A „Debreczen“ nyolchetes nagy rejtvényversenye!

100 remek jutalom, 600 pengő értékben!

„Déri-muzeum“ **(5. hét)**

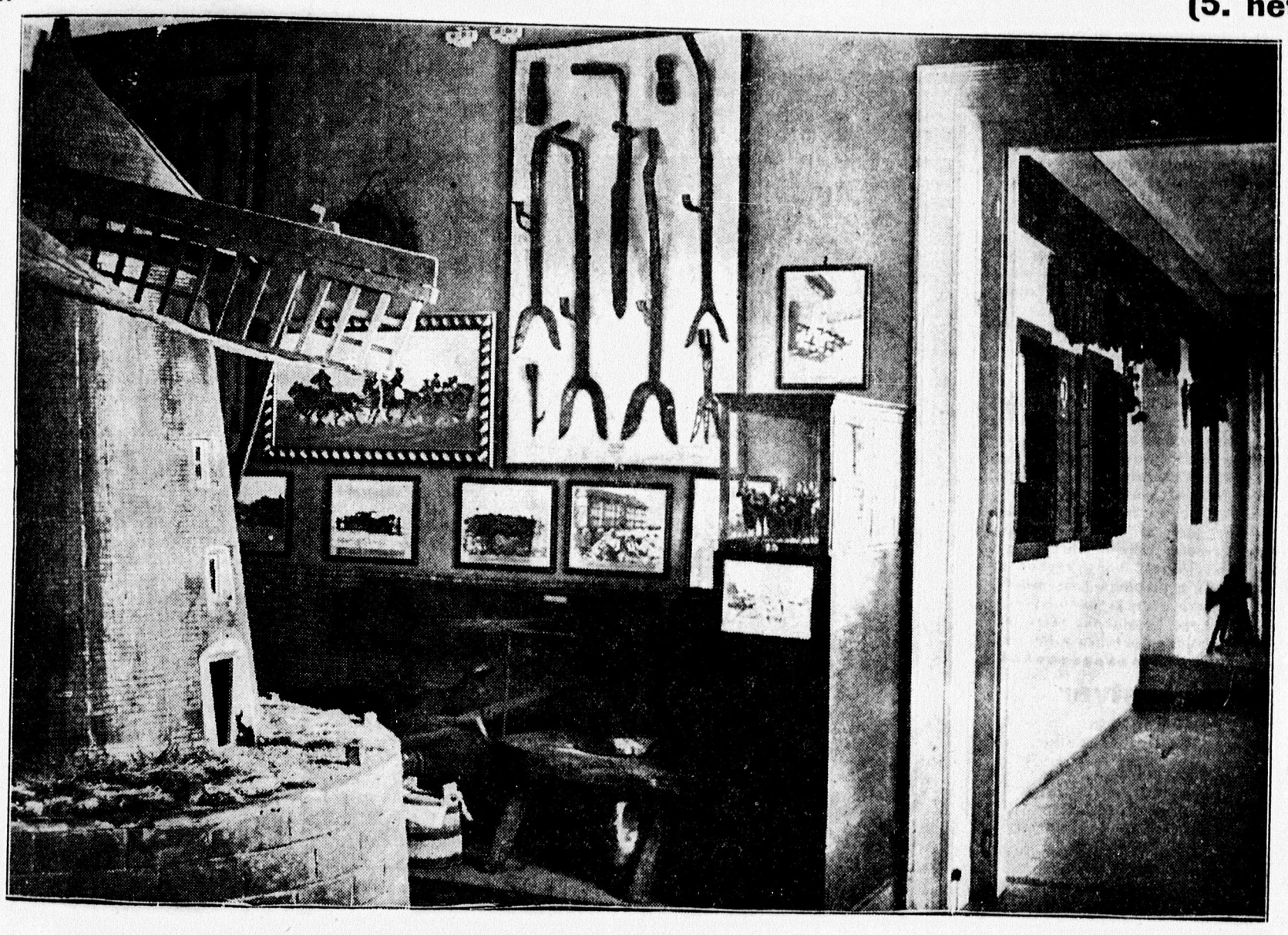

21. — NAV —; 22. — ÉKÉ —; 23. — LVIT —; 24. — ASUJ —; 25. — ESZA —.

Ötödik hete tart már a „DÉRI-MUZEUM“ című pályázatunk s a közönség nagy érdeklődése kíséri ezt a rejtvényversenyünket, melynek első díja: egy kerékpár.

A beküldési szabályok röviden a következők:

Mindenki résztvehet versenyünkön, aki 8 héten át a vasárnapi számban levő képen megtalál öt szót. Ugyanis a képen látható tárgyak nevei között mindig van öt olyan tárgy, amelyeknek neveiben a kép alatt található szótöredékek megvannak. (Például: — OBO — = szOBOr; — ZTE — = háZTEtő, stb.) A kereséséńél figyelemmel kell lenni arra, hogy egy tárgynak több jelentése is lehet. (Pl.: TENGERI, KUKORICA, TÖRÖKBUZA, stb.)

Figyelmeztetjük pályázóinkat, hogy ha a kép alatt levő szótöredékek alapján, a képen nem találnák meg a keresett tárgyat, úgy fáradjanak el a Déri-Muzeumba, egy kis „terepszemlére“. Keressék meg a lefényképezett részt s ott próbálják meg megállapitani a titokzatos tárgy „kilétét“. Hangsúlyozzuk, hogy csakis azokat a tárgyakat kell figyelembe venni a keresésnél, amelyek a képen — tisztán vagy homályosan — láthatók.

Hetenként tehát ezt az öt szót kell megkeresni, de kizárólag csak a verseny végén — pünkösd után — lehet hozzánk beküldeni együtt mind a 40 szót. Ez tehát azt jelenti, hogy a pályázók közé bármikor be lehet lépni, csupán a már megjelent lappéldányokat kell megszerezni és a problémát megoldani. Mellékelni kell a verseny tárgyát képező 8 darab képet, melyet a lapból vágunk ki. Ezek nélkül a beadott pályázatokat nem vesszük figyelembe!

Versenyünk lapunk pünkösdi számában ér véget s így a pályázatokat május 30-tól június 3-ig kell hozzánk beadni. Eredményhirdetés lapunk június 11-i számában lesz.

Sok szerencsét!

Értékes díjaink a következők:

1. díj: 1 darab férfi vagy női kerékpár, teljesen felszerelve.

2. díj: 1 öltöny nyári ruha mérték után.

(Ha hölgy lenne a szerencsés nyerő, akkor 1 nyári uccai ruhára való szövetanyag.)

3. díj: 1 férfi vagy női fürdődressz és 1 idényjegy a strandra.
4. díj: 1 pár férfi vagy női nyári cipő.
5. díj: 1 darab ezüst cigarettatárca, vagy 1 ezüst puderdoboz.
6—7—8. díj: 1—1 db szép női retikül, v. 1—1 db nagy férfi erszény.
9—10—11. díj: 1—1 darab női napernyő, vagy férfi esernyő.
12—22. díj: 3—3 pár női selyemharisnya, vagy férfi-zokni.
23—33. díj: 1—1 darab női, vagy férfi aprópénztárca.
34—36. díj: 1—1 hatszemélyes vizes- vagy boroskészlet.
37—47. díj: 1—1 doboz névvel nyomott levélpapír.
48—68. díj: 100—100 darab névjegy, borítékkal.
69—79. díj: 1—1 doboz finom csokoládébonbon, negyedkilós.
80—100. díj: 1—1 kötet szép regény.

GYERMEKEK DEBRECZENJE

Felkészülni

a jövendő harcára, van-e ennél nemesebb feladat magyar fiú, magyar leány számára. Ne bízd el magad a megnagyobbodott házában, mert országod kétharmada még mindig idegen járom alatt nyög, magyar testvéreid millióí még mindig megszállás alatt vonják rabszolgasorsú életük terhét . . .

A mi feladatunk nem zárult le a mult ősz és ennek az esztendőnek diadalmas felbuzdulásával. Mi még ezután jövünk Isten igazában, mert eljön az idő, amikor teljes dicsőségét termi a magyar bátorság és vitézség . . .

A feladatra tehát el kell készülni.

Erősebben, mint valaha.

Minden jó magyarra szükség van a magyar gátakon s van-e magyar ifjú, aki ebből a munkából nem akarja kivenni a részét.

Ma még két kezünk, tiszta fejünk munkájára van szükség, aztán jön a bátorság nagy erőpróbája, amikor vérünk hullásával is odaállunk bizonyságnak elhivatásunk és küldetésünk bizonyítására . . .

Éppen ezért készülni, tanulni, nagy feladatokra elkészülni.

Nem ötletszerüen, hanem tudatosan.

Katona-nemzet vagyunk és ennek az erénynek ápolása legfőbb feladatunk.

Mi szívesebben építenénk nagyot és az emberiség számára maradandót, de azért, hogy aztán más rombolja le, nem tesszük ki magunkat új veszedelmeknek. Nekünk most egyetlen építkezésünk van: az elvesztett ország ujjáépítése, melyért eleget áldozni, dolgozni, harcolni, soha se lehet. Fegyvereket kovácsolunk, hogy egykor a teljes hazában a tudománynak, művészetnek, emberiességnek palotáit építhessük fel. Erre készülünk, ezért állunk készen minden percben a harcra.

Két testvér

Irta és rajzolta:
Gyöngyössi Pethes Andor.

Egyszer volt, hol nem volt, még az Óperenciás-tengeren is túl, ahol már a fű is kéket virágzott, volt egy szegény favágó s annak két fia, akiket úgy hivtak, hogy Bence és Vince. Olyan nagy szegénységben éltek, hogy akár a templom egeréhez mehettek volna alamizsnát kérni. Szóval szörnyen szegények voltak.

Történt ám egyszer, hogy a favágó roppant beteg lett. Beteg ám, de olyan, hogy már járásnyi ereje sem igen volt.

Amint nyomorúságos ágyában hánykolódott és gondjain évődött, Bence, a nagyobbik fia egyszer csak így szólt:

— Ne búsulj, édesapám!

— Hát már hogyne búsulnék, édes fiam, mikor látod, most sincs kenyér a háznál.

— Tudja mit, édesapám, elmegyek szerencsét próbálni, s addig haza sem jövök, amig valamit nem szerzek.

— Jól van, fiam, hát csak menj Isten hirével.

Bence tehát nyakába akasztott egy tarisznyát, tett bele egy pár szem szegényes burgonyát, aztán elbúcsúzott édesapjától meg testvérétől. Eközben elővett egy kis kendőt, s odaadta az öcsének.

Ezt a kendőt Bence valami hires varázslótól örökölte s az volt a tulajdonsága, hogy ha a gazdája bajba került, a közepén egy nagy piros folt keletkezett.

— Ha e kendő közepén piros foltot látsz, jöjj a segítségemre — mondta Bence az öccsének, aztán nagy sietve útnak indult.

Ment, mendegélt, egyszer csak elért az elátkozott erdőbe. Öreg emberek azt beszélték, hogy holdvilágos tavaszi estéken tündérek táncolnak ebben az erdőben, sötét őszi éjeken pedig boszorkányok tartják benne összejövetelüket.

Bence fáradt is volt, éhes is volt, nem tétovázott tehát, hanem lefeküdt egy nagy fa tövében, majd tüzet rakott, hogy megsüsse

a hazulról hozott burgonyát. Hát amint javában sült a burgonya, a fáról hang ütötte meg a fülét. Valaki így szólt:

— Oh, de fázom! Oh, de fázom!

Feltekint a fára és látja, hogy az egyik ágon ott ül — no mit gondoltok, gyerekek, ki — egy rettenetes csúf, vén banya.

— Ha fázol, gyere le a fáról — mondta Bence a vén banyának — és melegedj meg a tűznél.

— Lemegyek, ha a tűzbe dobod ezt az illatos füvet — mondta a banya, mialatt ledobott egy marék füvet a földre.

A fiú felszedte a füvet és beleszórta a tűzbe. De ebben a pillanatban óriási füst keletkezett, a tűz kialudt s mélységes álom szállott a szemére.

Közben a banya — ki nem volt más, mint a boszorkányok generálisa — lejött a fáról s csak úgy zörgött a csontja, amikor kurjongatva körülugrálta az alvó fiút. Miután eljárta a boszorkánytáncot, egy perc alatt visszamászott a fa tetejére.

Ez alatt Vince éppen a bátyjától kapott kendőt nézegette odahaza. Amint így nézegeti, egyszer csak látja, hogy a közepén egy nagy piros folt keletkezik.

— Bajban van a bátyám — gondolta Vince és nem sokat teketóriázott, hanem fogta a vándorbotot és útnak indult, hogy megkeresse a testvérét.

Ment, mendegélt, áthaladt réteken, berkeken, folyókon, de Bence nem mutatkozott sehol. Ment tovább. Hosszú vándorlás után elért az elátkozott erdőbe. Valami azt sugta Vincének, hogy itt fogja megtalálni a bátyját.

Elkezdte hát keresni nagy igyekezettel. Ott feküdt az egyik fa alatt és úgy aludt, mint a tej. Vince lehajolt hozzá és elkezdte rázogatni. Bence azonban oda sem fütyült, annál jobban aludt.

Vince egy ideig tanácstalanul állt, nem tudta, mit csináljon, majd gondolt egyet és lefeküdett a fa alá, aztán tüzet rakott. Mikor a tűz javában lobogott, a vén banya így szólt a fa tetején:

— Oh, de fázom! Oh, de fázom!

Mikor Vince megpillantotta a gonoszarcú vén szipirtyót, így szólt:

— Ha fázol, gyere le a fáról és melegedj meg a tűznél.

A gonosz boszorkány mielőtt lejött volna a fáról, Vincének is adott a marék füvet és ráparancsolt, hogy dobja a tűzbe. Vince azonban sejtette, hogy a vén banya valami rosszban töri a fejét, s ezért nem dobta a füvet a tűzbe, hanem hirtelen zsebrevágta.

Mikor a banya lejött a fáról, Vince menten nyakonesipte és a tűzre tette.

Az istenfelen boszorkány nyomorultul elégett s átkozott lelke elszállt a pokolba. Ebben a pillanatban felébredt Bence. És egyszerre csak nagy zúgás, recsegés-ropogás támadt a levegőben s a következő pillanatban eltünt az elátkozott erdő s nem messze a két testvértől ott termett egy gyönyörű aranypalota.

Mondanom sem kell, hogy két fiú menten elfoglalta a tündérszép aranypalotát, amelyben száz szoba volt, tele csillogó bútorokkal és mesebeillő drágaságokkal.

A palota elfoglalása után a testvérek elmentek beteg édesapjuk után, s a legnagyobb pompával az arany palotába hozták. Itt aztán nemsokára meggyógyult a szegény favágó.

Kár oda még a szó is, hogy mekkora dáridót csaptak annak az örömére, hogy meggyógyult az édesapjuk.

Gyerekek! — hét álló nap, s hét álló éjszaka húzta a cigány a talp alá valót. Még a félholtnak is csárdásra billent a bokája.

Ettől az időtől kezdve aztán vége volt minden gondnak, s még ma is boldogan élnek, ha meg nem haltak.

A két kis motoros

Irta: **Wágner Nándor.**

Pista pajkos, de jó gyerek volt. Első gimnáziumba járt. Szeretett tanulni. Első dolga volt, amikor megebédelt, elővette a táskáját és tanult. Ha elvégezte a leckéjét, átment a szomszédban lakó Nagy Lacihoz. A Pista apukájának motorja volt. Pista az egyik nap ment át, Laci meg másnap ment át Pistához. Laci volt a soros. Át is ment Pistához. Amint játszanak, egyszer csak hazajön a Pista apukája a motorjával. Az apukájának sietős volt a dolga, ezért a motorját kint hagyta az utcán. Fiát kiküldte, hogy vigyázzon a motorjára. A két fiú, Pista, meg Laci, kiment és kedvük kerekedett felülni a motorra. Fel is ültek.

Pista előre, Laci meg hátulra ült fel. És úgy játszottak a motoron, mintha motoroznának. Majd egyszer Pista le akart szállni, de véletlenül a begyujtóra lépett. A motor meg be is gyulladt. Pista erre megijedt és elkezdett piszkálni minden fékhez. Azt hitte, hogy meg tudja akadályozni a begyujtást. Nem tudta, hogy mi micsoda.

Véletlenül az indítóhoz nyúlt. Ekkor a motor el kezdett menni. Majd ijedtében a sebességváltóhoz kapott és a leggyorsabbra kapcsolt.

Laci meglátta, hogy a motor gyorsabban megy és mondta Pistának, hogy húzza azt vissza. Pista vissza is húzta, a motor meg is lassított. A legutolsó piszkálással sikerült megállítani a motort.

Pista meg Laci örült, hogy sikerült megállítani a motort. Most újra begyujtották a motort és negyvenes sebességgel motoroztak vissza haza.

—=—

A két árva

Élt egyszer két testvér egy nagy erdő kellős közepében. Ez a két testvér árva volt. Se apjuk, se anyjuk nem volt, csak egy kis kutyájuk. Ha valaki megtámadta őket, a kutyus leszakította róluk még a ruhájukat is. Minden nap szedtek az erdőben virágot és abból éltek éveken át. Bevitték mindennap a városba eladni. Igy volt sokáig, de egy nap egy szál virágot sem tudtak eladni. Szomoruan tértek haza. Mikor elaludtak mindig csak arról álmodoztak, hogy senki sem veszi meg a virágot. De ők azért nem zúgolódtak, hanem bíztak abban, hogy Isten meg fogja őket segíteni. Ugy is történt. Isten nem is engedte, hogy tovább szenvedjenek, hanem megparancsolta az angyaloknak, hogy vigyenek ajándékokat nekik. Ezentúl nem mentek árulni, hanem otthon voltak és boldogan éltek.

Szilágyi Lenke.

Imre bácsinak

Legyen áldott ezüst hajad
minden egyes szála.
Ne hulljon rá az enyészet
hervadó virága.

A legszebb csillag az égről,
mindig Rád ragyogjon!
A te jóságos két szemed
mindig mosolyogjon!

Legyen olyan az életed,
mint a bűvös álom.
A jó Isten áldó szeme
mindig Rád vigyázzon!

Barcza Györgyike.

Annak emlékére írtam, hogy a repülőgépre, amelyik szerencsétlenül járt, nem ült fel Imre bácsi.

Tavasz

Elolvadt a hó, elmult a hideg,
Itt van újra a szép kikelet.
A nap melegére rügyes lett a faág,
Bimbóba borult most minden kicsi virág.
Köszönjük Istenünk, hogy a tavaszt adtad,
Béke hirdetője ez a magyaroknak.
És a kikelettel eljött a boldogság
Mert nagyobb lett újra a szép Magyarország.

Váczy Kató II. b. gimn.

Ima

Mennyei jó Atyám!
Hő imám száll hozzád.
Áldd meg a hazánkat,
Szép Magyarországot.
De kérünk, Istenünk,
Hogy tartsd meg azokat,
Kik harcolnak értünk,
A lelkes magyar katonákat.
S vitéz Horthy Miklós
Kormányzó urunkat.

Gyulavári Etelka.

Imre bácsi postájából

Kedves Imre bácsi!

Ne tessék haragudni, hogy olyan régen nem írtam, de azt hiszem, hogy Imre bácsi ezért nem haragszik rám. Imre bácsi kérem szépen én a multkor beküldtem egy kis hazafias verset, címe volt a „Magyar ima" és azt a verset nem tetszett közölni, ellenben a levelem közölni tetszett és még meg is tetszett dicsérni, hogy milyen jó hazafi vagyok. Azt azonban, hogy nem jó, azt nem tetszett közölni és kérem Imre Bácsit, írja meg nekem, hogy az a versem miért nem jelent meg kis lapunkban. Most is küldök egy kis versikét, melyet, ha jó, kérem Imre bácsit, szíveskedjék közölni.

Hű munkatársa:
Borbély Imre ref. gimn. II. a.

Üzenet: Jobb verset kérek, a küldöttek nem váltak be.

Kedves Imre bácsi!

Ne tessék haragudni, hogy oly régen nem írtam, de anyukámnak segíteni kellett. Nagyon szépen köszönöm a jutalomkönyvet. Most küldök egy verset, amelynek a címe „Fohász". Ha megfelelő, úgy tessék szíves lenni közölni. Tisztelettel

Tóth Rózsika III. el.

Kedves Imre bácsi!

Mostanában elmaradtam a versírással, de most itt küldök két verset és egy mesét s ha jó tessék szíves lenni közölni a legközelebbi számba. Tudniillik cserkész vagyok és az írásból külön próbálni akarok. Most már van időm s a versírásnak hűséges művelője leszek.

Maradok kiváló tisztelettel

Varga Márla.

Kedves Imre bácsi!

Nagyon szépen köszönöm Imre bácsinak, hogy a beküldött verseimet tetszett közölni. Már azt hittem, hogy nem felelnek meg és nagyon elszomorított ez engem. De nagyon megörültem, hogy az ünnepi számba megjelent nyomtatásban. A jutalomkönyvet nagyon szépen köszönöm és örömmel olvasom. Most ismét itt küldök két verset és egy mesét kedvenc kis lapom számára. A versek címe: „Lusta gyerek" és „Babavendégség." A mese címe: „A két árva". Ha jók, tessék szíves lenni közölni a Gyermekek Debreczenjében.

Hű munkatársa leszek és maradok Imre bácsinak

Szilágyi Lenke
Dóczi gimn. I. b.

Kedves Imre bácsi!

Nagyon szépen kérem, hogy az itt küldött mesét tessék szíves lenni közölni a Gyermekek Debreczenjében. Nagyon megörülnék, ha a mesémet viszont láthatnám kedvenc kis lapomban. A mese címe: „Husvéti mese." Kérem Imre bácsit, hogyha jó, tessék szíves lenni közölni. A helyesírási hibák iránt tessék elnéző lenni.

Maradok hű munkatársa Imre bácsinak. Tisztelettel

Pongrácz Katalin
Dóczi gimn. I. b.

Kedves Imre bácsi!

Nagy örömmel olvasom kis lapunkban, hogy mit tetszett üzenni. Es igéretem megtartom. Ezután is hű munkátársa leszek Imre bácsinak. Most is küldök egy verset s kérem Imre bácsit, ha megfelelő, tessék szíves lenni közölni lapunkban, hogy újra az az öröm lepje meg szívem, ami most meglepte. Maradok ezután is hű munkatársa lapunknak. Tisztelettel

Serfőző Ernő.

Üzenet: Rövidebb és jobb verset kérek, ezt a mostanit nem közölhetem, nem vált be.

E heti könyvjutalmat Gyulavári Etelka, Wágner Nándor, Dudás Zsuzsika kapták. Jutalomkönyvüket esütörtök délután 4—5 óra között átvehetik lapunk kiadóhivatalában.

LUDAS MATYI

Hajnalban.

— Halló! Mit csinálnak maguk itt?!

— No, mit gondol, öregem... találja ki gyorsan!...

Csak egy mosolyt

ÁLLATKERTBEN

— Ne menjen közel a tigrishez, mert harap.

— Ó, ő jól ismer engem. A sógora ügyelő nálam.

KINOS ESET

— I-i-itthon van m-m-művésznő?

— Itthon van, de meghagyta, hogy ha egy majomképű úr keresi, aki dadog, akkor mondjam, hogy elutazott.

SZERENCSE

— Soha ilyen szerencsés fickót nem láttam, mint ez a Schulz.

— Hogy-hogy?

— Képzelje: biztosította magát betörés ellen, erre másnap betörtek nála. Most biztosította magát baleset ellen, erre egy autó elgázolta és levágta a lábát. Most belépett egy temetkezési egyletbe, befizette az első részletét és másnap meghalt. Ugyszólván ingyen temetik.

Rövidlátók futballmérkőzése.

Az ellenállhatatlan hatás.

Régiségkereskedésben.

— Nem, asszonyom, az az oszlop nem eladó. Az tartja az egész boltot.

Startnál.

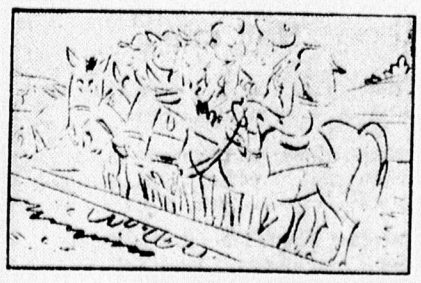

— Ez a dög olyan lassan ér a célba, hogy közben megéhezem... A feleségem most egy kis útravalót csomagolt...

Mentőötlet.

— János, ereszd le a bajuszodat! Hazajött a nagyságos asszony és pontosan félnyolcat kell mutatni az órának.

ASSZONYOK DEBRECZENJE

Magyar mártirok

sora kísér bennünket, Asszonyom az elmult esztendő óta és alig van nap, hogy újabb és újabb hősök emléke ne csatlakoznék a közel mult vértanuinak emlékéhez.

Úgy látszik, hogy a mi áldozatunk csak most kezdődik igazán.

Úgy látszik, hogy az az áldozat, melyre húsz esztendő óta felkészültünk, nagyobb lesz, mint hittük.

Áldozatból soha se volt elég ennek a nemzetnek életében.

Mindig tudtuk, hogy mi ingyen semmit se kaphatunk.

Még azt se, ami a miénk volt.

Szemben állottunk ezer esztendő óta mindig a veszedelmekkel és attól soha se tartottunk, ami elölről, szemtől szembe jött reánk. Mindig az bántott bennünket, ha orvul, hátulról, engesztelhetetlen gazsággal támadtak reánk. Úgy, amint mostanában egyre gyakrabban tapasztaljuk megkótyagosodott fiatal országok részéről. Olyan országok ezek, melyek még nem járhatták ki a tisztesség iskoláját, akiknek fogalmuk sincs a daliás idők véráldozatáról . . .

Helyesebben nem is országokkal van nekünk ügyünk, bajunk, hogyha támadás ér bennünket, hanem ezeknek a fiatal népeknek lelkileg kiskorú vezetői azok, akik mindig megfeledkeznek a nemzetközileg is tisztelt formáról . . .

Nagy baj a mi áldozatunk, Asszonyom, de elmondhatjuk, hogy annyi veszély és romlás után, ezt is kibirjuk. Van miből áldozni, hősi vérünkből jut és marad a jövendőre, de az bizonyos, hogy egyszer elfogy a mi türelmünk és közöttünk azoknak az orvul lázadozó senkiknek, akik becsületes türelmünket nagyon könnyen megalkuvásnak, sőt gyengeségnek minősítik. Mi tartjuk a nemzetközi formát, mi várjuk, hogy egyszer észretérnek a hatalomtól megszédültek, de aztán, ha már minden szakad, a magyar ököl ismét oda üt, ahol a megtébolyult, hatalomtól megszédült agy fészkel . . .

A filmváros diétikus professzorának étrendje

Alig van nő a világon, aki legalább egyszer ne irigyelte volna Greta Garbo karcsú alakját. Annak a néhány hölgynek is, akik termetüket a nagy filmszínésznővel egyenlőnek tartják, bizonyára megfordult a fejükben az a gondolat: mi módon őrzi meg Greta Garbo áramvonalait immár közel tizenöt esztendőn keresztül?

Bizony nemcsak Garbo, hanem a legkisebb hollywoodi statisztanők is a legféltékenyebb gonddal őrködnek, hogy fiatalságukat, rugalmasságukat, bőrük frissességét lehetőleg minél tovább biztosítsák.

Külső szépségük, frissességük egyet jelent karrierjükkel és jövedelmük biztosításával. Néha-néha kipattan féltve őrzött tikuk. Igy most a newyorki ujságírók megfejtették Greta Garbo örökifjúságának rejtélyét. Legalább is azt hiszik.

Erre a nagy leleplezésre az adott okot, hogy nemrég Hollywoodból Newyorkba érkezett dr. Hauser, Hollywood Amerikaszerte ismert diétikus professzora. Ő a nagy filmsztárok étkezésének mindenttudója. Hauser nem csinált titkot abból, hogy miképpen tartja rendben páciensei testi kondicióját. Mindössze annyit mondott, hogy rendszere emberenkint változik. Ami az egyiknek jó, az esetleg nem használ a másiknak.

A legérdekesebb azonban az, hogy olyan filmszínésznők is diétáznak, akikre egyébként nem is gyanakszik a világ. Például a kis Shirley Temple is. Őt is mindennap ellenőrzik az orvosok és szigorú étrendet kell tartania, nehogy lefogyjon, vagy hizzon. Vigyázni kell arra is — hiszen fejlődésben levő gyermekről van szó, — hogy a sok munka és az esetleges hiányos étkezés ne menjen egészsége rovására.

A szemfüles ujságírók azonban megállapították, hogy dr. Hauser diétája nagyjában minden páciensnél ugyanaz. Legföljebb a mennyiség változik.

Annyi bizonyos, hogy Greta Garbo a legjobban bizik a sárgarépa evésben, illetve a sárgarépa-lében. Dr. Hauser azt állítja, hogy a sárgarépa egyike a legegesodálatosabban konzerváló ételeknek. Például, akik állandóan élnek vele, azok szeme csillogó és a hajuk melegen fénylő lesz.

Egyébként nem csinálunk titkot belőle, itt adjuk a híres hollywoodi étrendet. Kétségtelenül nagyon egészséges és aki betartja, az meg is tudja őrizni testi kondicióját. Tehát, aki olyan karcsu akar lenni, mint Greta Garbo, vagy mint Madge Ewans, Alice Faye, vagy aki azt szeretné, hogy gyermeke olyan friss és üde legyen, mint Shirley Temple, az a következő étrendre figyelen:

Reggelire: Egy pohár narancslé, vagy más gyümölcs. Egy főtt tojás, nagyon kevés kétszersült és egy csésze kávé, vagy herbatea. (Lehetőleg cukor nélkül, vagy kevés cukorral.)

Ebédre: Gyümölcslé, nagy tál különböző nyers saláta, zöldségleves és gyümölcsdesszert.

Uzsonnára: Egy csésze herbatea.

Vacsorára: Egy csésze zöldségleves, egy szelet bárány vagy csirke, vagy halsült. Kétféle vízbefőtt zöldség, kevés vajjal leöntve, darabka sült paradicsom és sok gyümölcs.

Amint látjuk, ez az étkezési rend nagyon sok vitamindús gyümölcs és zöldségféléből áll. Húst egyetlen egyszer lehet enni naponta. Feltűnő, hogy a tésztafélék, a kenyér, a krumpli és a rizs hiányzik belőle. Cukrot csak természetes alakban esznek. Vagyis, ahogy a gyümölcsben előfordul. Gyárilag készített cukor, vagy főtt tészta egyáltalán nem található ebben a menüben.

Ez az étlap biztosítja a szükséges kalóriamennyiségeket, mindazonáltal nem ad alkalmat a testnek arra, hogy felesleges zsírmennyiséget elraktározzon.

Azt kell még megjegyezni: ha az ember kevésbé táplálót eszik, akkor az több pénzbe kerül, mintha amugy istenigazában a maga kedvére jóllakik.

Tavaszi borongás

Játszik velem a tavaszi borongás,
Szeretné elfeledtetni tépett lelkemmel,
Hogy mit végzett bennem a romlás . . .

Szakadt fellegek, szennyes rongyok
Takarják el fölöttem a kék eget,
Mert a tegnapi javulás ma összeomlott . . .

A bennem porrázuzott régi álmok
Felkeltik a multat örömével
S megesillogtatják az egészséges világot . . .

Bujkál a nap a fellegek fölött,
S régi virulás helyére titkon
A szivembe rut árnyék-had költözött . . .

Tegnap kacagtunk, ma titkon könnyet ejtünk,
Derüs mosolygás, ha akarod, ha nem,
Kinjainkban ma mindent elfelejtünk . . .

Kint borongás, friss tavaszi hangulat
És a pattanó rügyek mögött az élet
Keresi a virágbaboruló, megujuló utat . . .

S az ember lelkén fekete foltok égnek,
Borongása, borzongása, fekete játéka
Kisért a fenyegető friss, tavaszi éjnek . . .

Horthy-kórház, 1939 április 16.

SZALACSY RÁCZ IMRE.

Heti étlap

Hétfő. Ebéd: zöldségleves, Esterházirostélyos burgonyával, alma.

Kedd. Ebéd: rizsleves, borjupörkölt tarhonyával, cékla, császármorzsa. Vacsora: tojásrántotta, fejes saláta.

Szerda. Ebéd: lencseleves, töltött káposzta, palacsinta. Vacsora: füstölt nyelv tormával, alma.

Csütörtök. Ebéd: burgonyaleves, naturszelet, babfőzelék, sonkás-kocka. Vacsora: libamáj hidegen, tört burgonya.

Péntek. Ebéd: savanyútojásleves, aranygaluska, almakompót. Vacsora: töltött karfiol tejfellel.

Szombat. Ebéd: húslves, marhahus paradicsommártással, lekváros bukta. Vacsora: virsli mustárral, gyümölcs.

Vasárnap. Ebéd: gombaleves, sertéskaraj párolt káposztával, csokoládékrém tejszinhabbal. Vacsora: déli húsmaradék burgonyakrokettel, gyümölcs.

Receptek

Mogyorószeletek. Tizenegy tojásfehérjét habnak felverünk, bele adunk 28 deka mogyorót és félkiló porcukrot és a tüzön addig főzzük, míg meg nem hígul. Akkor levesszük a tűzről és egy evőkanál lisztet vegyítünk bele, akkor az egész keveréket ujjnyi vastagra elkenve a sütőbe kissé megszárítjuk, ha megszáradt kétfelé vágjuk és az egyik felét baracklekvárral összeragasztjuk, a tetejét meginit megkenjük lekvárral és hosszúkás, keskeny szeletekre vágjuk és bármilyen jéggel bevonjuk a tetejét. Ismét szárítani a sütőbe tesszük egy rövid időre.

Almás palacsinta. Körülbelül 20 darab palacsintát sütünk és a következő töltelékkel töltjük meg: öt darab almát megtisztítva, magházát eltávolítva szeletekre vágunk, tizenkét deka cukorral, kevés vízzel puhára főzzük, kiszedve az edényből, egy tálra, egy evőkanál baracklekvárral símára keverjük, ha egészen kihült, hozzáadunk még 10 deka finomra őrölt fehér mandulát, ha ezzel is elkevertük, a palacsintákat vele megtöltve felhengergetjük, két darabra vágba, tojásba és zsemlyemorzsába mártva zsírban kisütjük.

Esterházy-rostélyos. A szép és elég vastag rostélyosokat nem verjük ki, csak a széleit vagdaljuk be, nehogy összezsugorodjanak, azután besózzuk, kevés vízzel puhára pároljuk, ha már jó puha, 4—5 kanál jó tejfelt öntünk rá és ha felforr, burgonyapirével tálalhatjuk.

Mandulás-lepény. Huszonöt deka porcukorral hat tojás sárgáját keverünk. Azután hozzáadunk 25 deka tört mandulát, vagy diót, egy citrom héját és annak levét, két kanái száraz zsemlyemorzsát. Tepsibe öntjük és azután kisütjük.

Hasznos tudnivalók

Ablakgitt készítése. Jó ablakgittet kapunk, ha egy harmadrész teljesen száraz, iszapolt krétát, kétharmadrész alabástromgipszet lenolajjal vajkeménységűre átgyúrunk. Ha gyorsan száradó gittet akarunk, akkor lenolaj helyett lenkencét használunk.

Márványragasztás. Eltört egy kedvenc szobrunk vagy dísztárgyunk. Gyógyító eljárása a következő: egy súlyrész iszapolt krétát és 19 rész fehér kaolint (porcellánföldet) jól össze kell keverni és nátronvízüveggel vékony, tésztaszerű masszává gyúrni. Az előzetesen alaposan megtisztított és megmelegített tört márványrészeket a masszával jól be kell kenni és erősen összeszorítani.

Olajfestmények védelme. Az olajfestményeknél előforduló romlást megakadályozhatjuk, ha a hátukat egy rész mákolaj és egy rész kopaivabalzsam keverékével bedörzsöljük. A vászon így magába szívja a keveréket, amely megakadályozza, hogy nedvesség férjen hozzá. Igen jó hatással van a következő keverék használata: 5 rész francia terpentinolaj, 2 rész olvasztott vazelin, egy-egy rész szilárd paraffin és ceresin. Ezeket az anyagokat vízfürdőben együtt olvasztjuk és alaposan összekeverjük. Kihűlés után a masszával a kép hátlapját bekenjük. A képeket száraz, világos, lehetőleg egyforma hőmérsékű szobákba kell akasztani, hogy nap, kályha vagy fűtőtest melege ne érje őket.

A TISZÁNTÚLI KISIPAROS

Fokozni az érdeklődést

az ipari pálya iránt ma a legsürgősebb feladata a magyar gazdasági életnek, amint ezt már nem egy esetben méltattak ezen a helyen. A multheti cikkünkkel kapcsolatosan több hozzászólás érkezett, ami azt mutatja, hogy maga az iparostársadalom is igen élénken foglalkozik a felvetett kérdéssel, hiszen nyilvánvaló, hogy megfelelő utánpótlás hiján nem lehet beszélni a magyar kézmű- és kisipar jövendőjéről. És ez még fokozza ezeknek a hozzászólásoknak értékét, hogy kis, illetve kézműiparosok szólnak hozzá első sorban, ami szakszerűség szempontjából fontos.

Sorozatosan akarunk foglalkozni a kérdéssel, azért most a hozzászólások közül kiválasztjuk Biró István iparos barátunk igen érdekes levelének egy, egy részét. — Mindenek előtt helyesli a levél írója, hogy a munka megtanulására, illetve elsajátítására négy, öt esztendő vezettessék be — amit mi is hangoztattunk —, mert szerinte is ennyi idő a mai körülmények között is föltétlenül kell arra, hogy valaki valóban mestere lehessen mesterségének. Vagyis a régi céhbeli rendszert kell megvalósítani a tanoncnevelés terén. És ezt a négy, öt esztendőt minden előiskolázás mellett, meg kell követelni, mert más szellemi pályára felkészülni és ismét más egy mesterséget jól megtanulni. Itt szerintünk engedményt kell tenni, mert az, aki nyolc középiskolával megy ipari pályára, először is jobban meggondolja a dolgot, tehát valóságos pályaválasztási eredmény nála az ipari élet választása. Másodsorban, az ilyen előképzettségű fiúnak, vagy leánynak szellemi felkészültsége több, bizonyos tekintetben levente és más kötelezettsége jóval kevesebb, tehát többet foglalkozhat a mesterség elsajátításával. Iskolai felmentést is kaphat, mert sajnos, a tanonciskola mai anyaga aligha közelíti meg a középiskolák anyagát. Az így nyert idő mind nyeresége a nyolc középiskolás tanoncnak. Aztán egy másik gyakorlatai példa. Dánia is földmíves ország, Magyarország is, a különbség mégis ég és föld, mert a nyolc középiskolás dán paraszt és a hatelemis magyar paraszt munkája és munkája eredménye között ég és föld különbség van, amit föltétlen a tudás, szellemi felkészültség javára kell írni. Itt tehát föltétlen engedményt tennék az idő tekintetében. Komolyabb, tanultabb tanoncok rövidebb idő alatt sajátíthatják el a mesterségbeli tudást még rátermettség nélkül is, mint a kevésbé képzettek. Vagyis az volna az ideálisan jó helyzet, ha a magyar iparostársadalom jövendője a nyolc középiskolát jól elvégzett magyar fiatalságból verbuválódó seregből épülne fel. Akkor két, három esztendő már a mesterségbeli tökéletes kiképzést is biztosíthatná. Tessék csak elképzelni azt az iparos társadalmat, ahol az iparosság zöme szakmai kitűnő felkészültsége mellett szellemi tudása tárházával is felvonulhat a nagy magyar versenyben. Milyen felemelően nagy és szép jövendő kecsegtetne minket gazdasági és szellemi téren. Mindez gondolat azonban, mely gondolatot folytatnunk kell és folytatunk is a magyar iparos társadalom jobb jövendőjéért.

A kézműipar és a közterhek

A magyar életnek igen jelentős és komoly rétege a kézműiparosság, mert több, mint 200.000 önálló kisegzisztenciát, családtagokkal, alkalmazottakkal együtt egymillió dolgozó magyart jelent. Az adózási és teherviselési szempontból is számottevő a kisiparos réteg, mert az egyes adóknak közel 14 százalékát, a közvetett adóknak közel 17 %-át fizeti. Az összes közterheknek 15.82 százalékát, azaz a jövedelmének közel 20 százalékát fizeti a kézműiparosság.

A nemzetnek ez a fontos szerepet játszó rétege igen nagy nehézségekkel küzd, kevés a munkaalkalom, hitel nincs és jön ráadásul az árrombolás.

A kisipar vezetői most arra kérték a miniszterelnököt, hogy segítsék elő az építkezések megindulását. Maga az állam és a közületek járjanak elől jó példával, hogy ezrei és ezrei a kisiparosoknak az építkezések révén munkához jussanak. Az építőipar 32 iparágnak ad munkát, és nem szükséges rámutatni arra, hogy ezzel emeli a fogyasztást, növeli a forgalmat és adóban is több pénz gyűl a kincstári pénztárakba.

A rádiók javítását, kezelését nem szabad kontárokra bízni

Nagy nyugtalanságot váltott ki a villanyszerelő és műszerész iparosok körében az a hír, hogy átképző tanfolyamok után amatőröknek is adnak engedélyt rádió javításra, kezelésre. Ismeretes, hogy egy rendelet jelent meg 1927-ben, mely kimondja, hogy csakis iparengedéllyel rendelkező műszerész, villanyszerelők kezelhetnek, javíthatnak rádiót és engedélyt erre a célra a postától csakis ők kaphatnak. Érthető, hogy a rendelettel ellenkező híresztelés nagy izgalmat okozott szakkörökben. Döntés még nem történt az ügyben, mert a minisztérium a kérelmet az IPOK elé adta véleményezés céljából.

A kérdésről különben az IPOK lapja a következőket írja:

— A rendelet a legnagyobb technikai felkészültséggel és előképzettséggel bíró műszaki iparágak munkakörébe utalta a rádiók készítését, szerelését és javítását. Ennek eredménye volt a rádiókultúrának közismert kifejlődése hazánkban.

A villanyfelszerelő, műszerész és látszerésziparosok úgy Budapesten, mint vidéken sok szeretettel és hozzáértéssel foglalkoznak rádiószereléssel és javítással és tevékenységük minden oldalról csak elismeréssel találkozik.

Éppen ezért az érdekelt kézműipari társadalmat megdöbbentette az a hír, hogy az ipari előképzettséggel, szakbavágó gyakorlattal és természetesen iparigazolvánnyal sem bíró rádióamatőrök, tehát a dilettánsok azt kérik az iparügyi minisztertől, hogy egy átképző vizsga letétele esetén feljogosíttassanak rádiószerelési és javitási munkák elvégzésére. Kérik, továbbá azt is, hogy önálló rádióipar létesítésével e munkakör hasíttassék ki a villanyfelszerelő, műszerész és látszerésziparosok tevékenységi köréből.

Az iparügyi minisztérium a rádióamatőrök kérelmét javaslattétel véget leküldte az Ipartestületk Országos Központjának.

A Budapesti Villanyszerelők Ipartestülete már tiltakozó gyűlést tartott ebben a kérdésben és a többek között kimondotta:

— Amiként ellenezzük a rádióamatőröknek rádiószerelési és javítási jogokkal való felruházását, ugyanígy a leghatározottabban elleneznénk: a rádió vevőkészülékek és ezek lényeges alkotórészei iparszerű előállítása és javítása, valamint külső antennák építése és karbantartása, tehát az ú. n. rádiószerelési tevékenységnek önálló iparrá való nyilvánítását.

Száznyolc ipartestület kérelme a miniszterelnökhöz

Debrecen és Vidéke Ipartestület közgyűlésén *Galamb* Ferenc elnök beszámolt arról, hogy milyen nagy terhet jelent a székház a testületnek és többszörösét kell megfizetni a jelenlegi értékének. Ez a kérdés a székházépítés, vagy székházvásárlás nemcsak a debreceni testület súlyos kérdése, hanem az országban 108 ipartestületénél azonos a helyzet. A kézműiparosság legutóbb emlékiratot intézett a miniszterelnökhöz, melyben a székházterhekkel kapcsolatban a következőket írják:

Bár a magyar kormány a jobb időkben épített ipartestületi székházakat terhelő adósságokat konvertálta, s ezeknek az adósságoknak a kamatterhét fokozatosan magára vállalta, az ipartestületek jövedelme a kézműiparosság elszegényedésével arányosan olyan minimálisra csökkent, hogy a székháztartozásoknak immár csak 3 százalékra redukált annuitását sem képesek fizetni — vagy egyéb feladataiknak nem tudnak eleget tenni.

Ezért a székháztartozásokban részes 108 ipartestület azt kéri, vállalja el a m. kir. iparügyi miniszter az ipartestületi székházat terhelő tartozásokat saját tárcája terhére, s ezzel mentesítse az ipartestületeket az őket súlyos béklyóként megkötő tartozásoktól.«

Iparok forgalma

— **Uj iparok.** Rázs Rezső vendéglő és szálloda, Adorjányi Károly kocsma, Szentandrássi László kocsma, vitéz Fejér István vendéglő és kávéház, Tóth Gyula szatócs.

— **Megszűnt iparok.** Kecskés István ács, Juhász Sándor ács, Fábián János csizmadia, Miklós Károly csizmadia, Kurdics István csizmadia, Ungvári József hentes, Glüch Regina nőiszabó, Szabó Mihály hentes és mészáros, Erdődi Mihály hentes, Berényi Gusztáv asztalos, Libándi András mosoda, kelmefestő, vegytisztító, özv. Fazekas Károlyné mérleg kölcsönzés, Darabos Imre tűzifa, takarmány, termény és építkezési anyag kereskedő. Elek Mártonné Kocsma Kun József szatócs.

A segéd és mestervizsgálaton felmerült panaszok az IPOK előtt

A segéd és mestervizsgálatok megtartása lefolyása körül az ország egyes ipartestületeinél zavarok lehetnek, mert az IPOK hivatalos lapja ezzel kapcsolatban a következő hivatalos közleményt adta ki:

— Az utóbbi időben ismételten érkeztek panaszok a Központhoz, melyek a segéd-, illetve mestervizsgák jelenlegi rendszerét kifogásolták.

— Egyes kifogások szerint e vizsgálatok sokhelyütt a kellő alaposságot és egyöntetűséget nélkülözik, tömegvizsga jellegével bírnak, nem mindenütt tölti be az iparos érdekeltség az őt méltán megillető fontos szerepet a vizsgálatok megejtésénél.

— Felmerült panaszok összegyűjtése és kellő rendszerbefoglalása céljából felkérte a Központ az ipartestületeket, hogy külön e tárgyban előljárósági ülést hívjanak egybe s ott felmerült észrevételeket minden más ügytől különválasztva 30 napon belül közöljék az IPOK-kal.

A kereskedelmi segédmunkások legkisebb munkabéréről szóló rendelet kiegészítése

A kereskedelmi munkások legkisebb munkabérét folyó évi február hó 13-ától kezdve a 6632—1939. K. K. M. sz. r. állapította meg. A kereskedelmi segédmunkások körében a kifutók, raktári munkások, éjjeli őrök, napszámosok, kocsisok, kocsikísérők, telepőrök, árukihordók tartoznak.

Ez az új rendelet a régi rendeletben megállapított legkisebb munkabéreket változatlanul hagyja. Az alábbiakban azokat a rendelkezéseket ismertetjük, amelyek újak és ezek a következők:

»Élelmiszerüzletekben (beleértve a tej- és péksüteményárusító üzletet is) a napi kétórai foglalkoztatásra felvett segédmunkásnak a megállapított rendes hetibérek 30 százaléka fizetendő. Az ilyen alkalmazottaknak foglalkoztatási ideje csak a reggeli órákban eshetik és úgy a két órai, mint a négy órai foglalkoztatásnak egyhuzamban kell történnie.

Napi kétórai foglalkoztatásnál, amennyiben a foglalkoztatás két óránál tovább tart, de négy órát meg nem halad, az alkalmazottnak a négyórai foglalkoztatásra megállapított legkisebb munkabér fizetendő.

Ismételten hangsúlyozzuk, hogy a rendelet hatálya csak a kereskedés gyakorlására jogosító iparigazolvány, illetőleg iparengedély alapján folytatott üzlet, üzem, vagy vállalat keretében alkalmazott segédmunkásokra terjed ki.

TISZÁNTÚLI KISGAZDA

Amit a gazdáknak a vitaminokról tudni kell

Az állatok táplálásánál a vitaminoknak igen nagy szerepük van és erről szükséges, hogy a gazdák is tudjanak. A vitaminok fontosságát jól lehet bizonyítani azokkal a kisérletekkel, melyeket elvégeztek az állatokon. Ha két galambot kalickába tesznek és táplálnak, de úgy, hogy az egyik mindig csak hántolt rizst, vagy gabonát kapjon, akkor láthatjuk, hogy a hántolt rizst, vagy gabonát fogyasztó galamb megbetegszik és megdöglik, mig a másik, melyet hántolatlan rizzsel és gabonával tápláltak, egészséges marad. Ugyanezt az eredményt láthatjuk, ha borjakat táplálunk, csak lefölözött tejjel.

Nyilvánvaló tehát, hogy a táplálékból hiányzik valami, amire szüksége van az állatnak, mert elpusztul különben, akármennyit adjunk is neki a tápanyag egyrészétől megfosztott anyagból.

A tudósok kisérletek egész sorával állapították meg a vitaminok létezését. Betegségek gyógyítását fedezték fel a megfelelő vitaminok adagolásával, mert a betegség oka egyszerüen a vitamin hiány volt. A növendékállat takarmányozásánál is, ha a gazda nem ügyel az élettanilag minden tekintetben kielégitő takarmányozásra, akkor betegségek támadják meg az állatot. A baj megelőzése csak úgy történhet, ha a megfelelő vitaminokat az állat szervezetébe eljuttatjuk. A legfontosabb vitaminok a következők:

Az „A" vitamin, mely növekedésre van kihatással, a „D" vitamin, mely a mész és foszfor forgalom szabályozója s a csontozat kifejlődését szabályozza.

Az „A" vitamint megkapja az állat a zöld, friss takarmányban a legelőn, ezért van az, hogy a növendék állat, a kis malac is szebb fejlődésü, ha tavaszi, mintha téli születésü. Ha nincs zöld legelő, akkor adhatunk sárga, murok, csikórépát, mert a répában igen nagy mértékben van „A" vitamin. Az állat igen meghálálja a répa adagokat, különösen a sárgarépa-adagokat. Nem az a fontos tehát, hogy az állat teleszedje magát, hanem az, hogy olyan takarmányt kapjon, hogy hozzájuthasson az „A" vitaminhoz. A kukoricában is elegendő „A" vitamin van, tehát ha az állat tengerit kap, akkor már megkapja a szükséges vitamint a fejlődéséhez.

A „D" vitamin szerepe is fontos, mert ettől függ az állat csontozatának fejlődése. Az abraktakarmányokban van elegendő foszfor, de nem mindegyikben van elegendő mész is, hogy az állat csontváza erős és jól fejlődött legyen. Ha nincs elegendő mész a táplálékban, akkor angolkóros, nyomorodott lesz az állat. A foszfor és mész különösen a vemhes állatoknak kell, hogy jól fejlődjön az ivadék. Ha az abrak, vagy takarmány nem tartalmaz elég meszet, akkor adhatunk takarmánymeszet hozzá. Ha jó zöld takarmányt, pillangós szénát kapnak, akkor nem kell takarmánymészről gondoskodni.

A jó takarmány mellett a napfény a legfontosabb és a világos istálló.

A minőségi búza árelőnyben részesül

A búzaértékesítésről folyó tárgyalásokon az a vélemény alakult ki, hogy nincs szükség a búzamonopólium bevezetésére és az idei búzaértékesítésnél nem is foglalkoznak ezzel a kérdéssel. Nagyjából a tavalyi értékesítési konstrukció marad érvényben, lényeges módosítás csak az ármegállapításnál történik majd.

Az egységes búzaár sokak szerint azzal az eredménnyel fog járni, hogy a minőségi termelés csökken, ennek megakadályozására gondoskodni kívánnak arról, hogy a minőségi különbség megfelelő árelőnyben részesüljön. Tehát a jobb búzáért magasabb árat kapnak a termelők, mint a silány búzáért.

Foglalkoznak azzal is, hogy megváltoztatják az egységes búzaárat, mégpedig abban a formában, hogy ár változik egy beosztás szerint. Ezzel azt a célt érik majd el, hogy az, aki betakarítás után azonnal értékesíti búzáját, nem kap jobb árat azzal szemben, aki raktározási költségeket is fizet. Annyival emelkedik majd a búza ára, amennyit a raktározási költségek kitesznek.

Az alapárak kérdéséről még korai beszélni, mert az alapár attól függ, hogy mennyi lesz a termésfelesleg, milyen feltételekkel tudjuk értékesíteni a búzát vásárló államoknál.

Előreláthatólag nem változnak a világpiaci árak. A magyar búza területe örvendetesen növekedett a Felvidék és Ruszinföld visszacsatolásával nagyobb lesz a belső fogyasztás és ez csökkenti a kivitelre szánt búzamennyiséget. Nagy a valószínűsége annak, hogy a gabonára szoruló Szlovákia is magyar búzát fog vásárolni.

A búzaértékesítésre vonatkozó konkrét intézkedések csak késő tavasszal kerülnek nyilvánosságra, amikor már lehet számításba venni a világpiacárakat és a termést.

Itt az ideje a levéltetvek elleni védekezésnek

A levéltetvek már jelenkeznek a gyümölcsfákon és az alma, szilva, körte fák, valamint az őszibarackfák leveleinek alján már megjelentek a levéltetvek és a ribiszke bokrok alján is lapulnak már a tetvek. A cseresznyefákon pedig a fekete levéltetű működik, hogy szívásával összezsugorítsa a leveleket.

Védekezni most kell ellene, mert abban az esetben ha a levelek összezsugorodnak, már kevés sikerrel védekezhetünk, mert a permetlé nem jut az összezsugorodott levelek alatt meghuzódó tetvekhez Meg kell tehát előzni a bajt és akkor permetezni, mielőtt még elbujhatnának az összezsugorodott levelek fészkeiben. Nagy ellensége a levéltetveknek a katicabogár, de nincs annyi, hogy kiirtsa a sok levéltetűt, ezért szükséges a permetezés ellene.

Permetezőanyag elkészítése a következő: 100 liter lágy (ivó) vízben (ha kemény meszes víz lenne, oldjunk fel 100 l.1ként fél kg. jégszódát benne, nehogy összetúrósodjék a szappan a víz színén) oldjukn fel 100 l.-ként fél kg. jégpant (káliszappant), töltsünk hozzá 50 gr. nyers-, vagy gazdanikotint és bőségesen locsoljuk meg vele a tetvekkel fertőzött fáinkat és bokrainkat. A nikotinos permetezésnél areunkat és szájunkat zsebkendővel zárjuk el a veszedelmes méreg beszivásának meggátlására.

Ha kevesebb permetlére van szükség, arányosan csökkentett mennyiségben készítjük el a permetező anyagot.

Ezen permetezést 3—4 naponként mindaddig megismételjük, frissen kevert permetlével, amig levéltetvek vannak.

Tanácsos tetűvel erősen fertőzött fáink törzsére hernyóenyves papírt kötözni a emlmászó tetűt felhordozó hangyák útjainak elzárására. A levéltetvek édes nedvet bocsájtanak ki magukból, mely a hangyák kedves tápláléka. Ezen mézharmatszerű nedv rászáll a gallyakra, termésére és igen kedves melegágyúl szolgálnak a korompenész és monilia gombának.

A fagyfolt gyógyítása

Minden gazdának tudni kell, hogy a fagyfoltokat a gyümölcsfákon gyógyítani kell, mert ha az elpusztult részeken megtelepednek a szúhok, akkor az egész fa pusztulása bekövetkezhetik.

Ha a fagyfoltokat meglátjuk a fa törzsén, vastagabb ágain, akkor vágjuk ki a sebet az eleven részig és tisztogassuk ki. Vigyázni kell arra, hogy a seb szélén egyenes és ne roncsolt legyen, mert a roncsolt szélü sebek nehezn gyógyulnak be. A simára metszett sebeket bekenjük kaliforniai fabalzsammal vagy sebkátránnyal és alatta a seb szépen be gyógyul. A sebet azért kell bekenni, hogy ne tudjanak megtelepedni a káros gombák és a seb ne rákosodjon el.

Az egészen megfagyott, be nem érett vesszőket egészen el kell távolítani. Az így kezelt fák jól gyógyulnak és nem lesz káros utóhatása a fagyásnak.

A hernyóveszedelem elleni küzdelem

Az utóbbi években nem volt példa ilyen nagy arányú hernyóveszedelemre, mint ebben az évben. A gyümölcsöskertekben a teljesen lerágott fák bizonyitják, hogy milyen pusztitást tudnak csinálni, ha nem védekeznek ellene.

A télidőben hiányosan elvégzett hernyózás következtében szaporodtak el ennyire a hernyók és bizony az elpusztitott kertekből átvándorolnak a szomszédba is és ott is tovább pusztitanak, ahol pedig gondosan vigyáztak a fákra és hernyóztak. A gondozatlan kertek így csinálnak felbecsülhetetlen kárt a szomszédoknak.

A hernyók rágás útján veszik magukhoz a táplálékot, tehát gyomor méreggel lehet legjobban elpusztitani őket. Erre a célra a legalkalmasabb az arzénes permetezés. Az arzénnal permetezett levelekből esznek a falánk hernyók és a méreg elpusztítja őket. A permetezés ködszerüen történik. A permetlé elkészítése a következő:

1 százalékos bordóilé (rézgálic és mész) permetbe folytonos keveréssel beleöntünk ¼ százalék (100 liter folyadékhoz 25 dg) arzéntartalmú port. (Arzola, Darzin, Meritol). Ezzel megpermetezzük a hernyóval fertőzött fáinkat,

a rézgálicra érzékeny fáinkat (pl. Jonathán) nyári higitású mészkénlébe kevert arzénes vegyülettel permetezzük.

Mivel a rágó kártevők pusztításának a gyümölcsök is ki vannak téve, egész nyáron át tart a védekezés az arzénes permettel az alma-, körte- és szilvafáinknál.

Ha megkezdtük az arzénes permetezés, 8—10 naponként mindaddig megismételjük, mig fáink terméseinek érése idejét 4—5 hétre meg nem közelítjük.

A gyapjurendelet a jobb gyapjut növesztő juhok tenyésztésével kapcsolatban

A juhtenyésztőket közelről érdekli, hogy megjelent az új gyapjúrendelet, melyben szabályozzák az árpolitikát termelők és gyárakkal szemben.

A gyapjú forgalmi árának újabb szabályozása az irányban tartalmaz érdekes intézkedéseket, hogy egyrészt

növeli a jóminőségü ipari gyapjú árát: másrészt a multévinél alacsonyabban állapitja meg az ipari feldolgozásra alkalmatlan, vagy kevésbé használt posztó és szövetgyapjú árhatárait.

Az alapár az 1938. évi 1.71 pengővel szemben ezidén 1.80 pengő lesz a jóminőségü gyapjúnál, míg az emlitett, silányabb fajták átlagos árszinvonala 1.45 pengő körül mozog.

Az új árak meghatározásánál, mint már korábban jeleztük, az a cél vezette a földmivelésügyi minisztert, hogy a jobbminőségü gyapjúfélék árlimitjének emelésével növelje a juhtenyésztő gazdák bevételeit, amelyek az elmult évi értékesitési nehézségek miatt szinte katasztrófálisan alatta maradtak a korábbi évekének. A gyenge minőségü gyapjú árának leszállitása érvényesiti a kormányzatnak azt a korábban publikált intencióját, hogy ezzel is

rászoritsák a tenyésztőket jobb gyapjút adó juhok nevelésére,

mivel az említett silányabb anyag ipari feldolgozása óriási mértékben csökkent. Emiatt is kivánatos, sőt nemzetgazdasági érdek, hogy ugyanolyan tenyésztési és eltarási költségek mellett jobb gyapjút növesztő juhfélék tenyésztésére fordítsanak gondot a gazdák.

A Debreczen rádiómüsora

1939 május 7-től május 13-ig

VASÁRNAP

MÁJUS 7.

BUDAPEST I. 8: Szózat.
Utána: Hanglemezek.
8.45: Hírek.
9: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból.
10: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. Prédikál Victor János dr. budapesti lelkipásztor.
11: Egyházi ének és szentbeszéd a királyi udvari és várplébánia templomból. A szentbeszédet mise közben Gigler Károly dr. pápai kamarás, hercegprímási titkár mondja. Énekel az esztergomi Tanítónőképző Intézet Szent Cecilia Kórusa.
12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és bizállásjelentés.
12.30: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból.
13.30: Operaházi zenekar. Vezényel Fridl Frigyes.
14: „A gyermekhét." Némethy Károly dr. székesfővárosi tanácsnok előadása.
14.15: Veress Károly cigányzenekara, Lugossy István tárogatószámaival.
15: 1. „A hazai öntözések mai helyzete." Szilágyi Gyula műszaki tanácsos előadása. 2. „Védekezzünk a mobilia ellen." Csorba Zoltán dr. mezőgazdasági kísérletügyi asszisztens előadása. (A földmivelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.)
15.45: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból.
16.30: A Rádió Szalonzenekara. Vezényel Bertha István.
Közben kb. 17: Hírek szlovák és ruszin szelven.
17.45: Látogatás a vitorlázó cserkészeknél és a Magyar Turista Szövetség Szent Bernát ünnepén. Közvetítés a hármashatárhegyről. — Beszél Budinszky Sándor.
18.20: Érsekujvári Városi Dalegylet. Vezényel Kopasz Elemér karnagy.
19: „A légoltalmi liga bélyegakciója." Viléz Keresztes-Fischer Ferencné előadása.
20.10: „Bombaüzlet." Komédia 3 felvonásban. Irta vitéz Vadady Albert. Rendező Gyarmathy Sándor. Személyek: Jozefa — Harsányi Gizi; Zsuzsi — Szörényi Éva; Pál — Delly Ferenc; Miklós — Solthy György; Lonci — Fáy-Kiss Dóra; Klári — Árpád Margit; Pista — Hoykó Ferenc; Kubányi — Sala Domokos; Kupferstein — Harsányi Dezső; Gróf Csopaki — id. Latabár Árpád; Murányi — Gózon Gyula; Kormos — Szapáry Sándor; Daresné — Simon Maresa; Dobos — Balassa János; Kisbíró — Szilágyi Aladár; Államtitkár — Lázár Tihamér; Fiatalúr — Berczy Géza; Pincér — Győző Lajos; Péter inas — Nagy Sándor.
Utána kb. 21.40: Hírek, időjárásjelentés.
22: A Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Figedy Sándor.
Közben kb. 22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.20: Közvetítés a Gellért-szállóból. Ilniczky László jazz-zenekara játszik.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 9: Görög katolikus magyar istentisztelet a Fő-utcai Szent Flórián templomból. Előadásra kerül Aranyszájú Szent János miséje, eredeti ősrégi népénekkel kísérve. A szentmisét énekli és a szentbeszédet mondja Balogh Bálint esperesplébános.
11.15: Suki Tóni cigányzenekara.
12.30: Operaház zenekara. Vezényel Fridl Frigyes.
15: Hanglemezek.
15.45: Beszkárt-zenekar. — Vezényel Müller Károly.
17.50: Balya Ibolya magyar nótákat zongorázik.
18.20: „A vizuális művészetek és a rádió." Irta Farkas Zoltán dr. (Felolvasás.)
19.35: Thury Zsuzsa elbeszélései: 1. Kedvesem te... 2. A kis kakas. — (Felolvasás.)
20: Hírek, lóversenyeredmények.
20.20: Csajkovszkij-hanglemezek.
21.30: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 15—16 és 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 8.45:—9: Azonos Bp. I. műsorával.
9: Egyházi ének és szentbeszéd a kassai szent Orsolyazárda templomából. A szent beszédet Bartha Béla hittanár mondja.
10: Szlováknyelvű egyházi ének a kassai Papnövelde templomából.
11: Rózsa Ferenc klarinétozik, zongorán kíséri Hemerka Ulrich.
11.25: „Majális." Dalok, májusi népszokások.
12.05: Hírek, műsorismertetés.
12.20—12.30: Azonos Bp. I. műsorával.
12.30—15.450 Azonos Bp. I. műsorával.
15.45: „Anyák napja."
16.30—0.15: Azonos Budapest I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Olasz III. Puccini: Nyugat lánya. London 18.30: Uj magyar vonósnégyes.
TÁNCZENE: Varsó 21.20, Kalundborg 23.10, Paris PTT 23.

HÉTFŐ

MÁJUS 8.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Gyermekheti hiradó." Irta Számadó Ernő. (Felolvasás. — A Nemzeti Gyermekhét keretében.)
10.45: „A nő a mai Olaszországban." Irta Sztrókayné, Mándy Teréz. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
11.15: Rádió üzenetek a Nemzetközi Vásárból.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: Szalonötös.
Közben kb. 12.40: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból.
14.30: Hírek.
14.45: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: „A gyermek és a könyv." Nyirő Éva előadása. (ANemzeti Gyermekhét keretében.)
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.10: Bura Sándor és cigányzenekara muzsikál.
17.55: „Magyar beszéd — magyar hangsúly." Papp Viktor előadása — hanglemezekkel.
18.30: Dr. Paul Lorenzi énekel, zongorakísérettel, a magyar-német művészcsere keretében.
19: „Mi a magyar nemzet?" Ottlik László dr. és Trocsányi György dr. vitája időszerű magyar kérdésekről.
19.15: Hírek.
19.25: Hanglemezek.
Közben kb. 19.45: „A newyorki világkiállítás. Kruchina Károly báró ny. államtitkár előadása.
20.15: „A költő visszanéz őseire." — Fábián István dr. előadása. A verseket Kowách Ernő mondja el.
20.40: Budapesti Hangverseny Zenekar, Vezényel Rajter Lajos.
21.40: Hírek, időjárásjelentés.
22: Temesváry János mélyhegedű számai.
22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23: Közvetítés a Baross-kávéházból. Toki-Horváth Gyula cigányzenekara muzsikál, Cselényi József énekel.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 13.30: Hanglemezek.
18.30: Német nyelvoktatás.
19.25: „Braille Lajos és a vakok írása." Irta vitéz Kassay Béla. (Felolvasás.)
20: Hírek.
20.20: Tánclemezek.
21.30: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 10—11: Azonos Bp. I. műsorával.
11.10: Ruszinnyelvű előadás.
11.35: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
12—15.25: Azonos Bp. I. műsorával.
15.25:A Szimfonietta szalonhatos műsora.
Közben 15.50: Hírek, műsorismertetés.
16.15—17.10: Azonos Bp. I. műsorával.
17.10: „A magyar nő a légoltalom apostola." Lauschmann Ottó előadása.
17.30: Kafesák István énekel, zongorán kíséri Bukovszky Anna.
17.55—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Riga 17.25: Eyssen Irén magyar dalokat énekel. Riga 19.15: Fall: Az elvált asszony, operett.
TÁNCZENE: München 19, Zagrab 22.20, Luxemburg 23, Kalundborg 23.10.

KEDD

MÁJUS 9.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Magyaros nyári ruhák." (Felolvasás.)
10.05: Gróf Klebelsberg Kunó emlékszobrának ünnepélyes leleplezése. Közvetítés az Eskü-térről. Beszélő Budinszky Sándor.
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: Deák László zongorázik.
12.40: Hírek.
12.55: CVándorné Szathmáry Aranka énekel, zongorakísérettel.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Állástalan Zenészek Szimfónikus Zenekara. — Vezényel Vincze Ottó.
14.30: Hírek.
14.45: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, a piaci árak, élelmiszerárak.
16.20: „A gyermek, a színház és a film." D. Szántó Beáta előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.10: Szervánszky Péter hegedül, zongora kíséretlel.
17.35: „Kárpátalja gazdasági jelentősége." Varga István dr. egyetemi tanár előadás.
18.05: A MÁV Istvántelki **főműhely** „Testvériség" dalköre. — **Vezényel** Ádam Jenő.
18.45: „Nagy Lajos és Hunyadi **János** Rómában." Tóth László **dr. egyetemi** tanár előadása.
19.15: Hírek.
19.25: Lakatos Tóni és **Lakatos Misi** cigányzenekara.
20.25: „Anyák napja." **Irta és felolvassa** Stumpf Károlyné. **(A Katolikus** Háziasszonyok Országos Szövetségének előadása.)
20.40: „Az élet ára." **Hangjáték négy** részben. Irta Czeglédy **Emánuel, zenéjét** szerezte és **rendezi Kiszely** Gyula. Személyek: Fiu — **Ujlaki** László; Citeráslány — **Keresztessy** Mária; Fehérhomlokú — **Kézdy-Kovács** Antal; Tűzszemű — **Tassy** András; Bátorszívű — **Kédly Gyula;** Varázsló — **Köpeczi-Boócz Lajos;** Csúf öreg király — **Gabányi László;** Szermester — **Nyerges Ferenc;** Bámuló ember — **Pataky Jenő;** Kiáltó — Sándor István; **Pap** — **Kowách** Ernő; Valaki — **Szakáts** Zoltán.
Utána kb. 21.40: Hírek.
22: A rádió szalonzenekarának **műsora.** (Lengyel **szerzők művei.)**
Közben kb. 22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.15: Hanglemezek.
0.05: Hírek.
BUDAPEST II. 18.15: Francia nyelvoktatás.
19.40: A földmivelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája.
20: Hírek.
20.20: Hanglemezek.
21.30: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 10—11: Azonos Bp. I. műsorával.
11.10: „A gyümölcsfák ellenségei, betegségei és az ellenük való védekezés." Köhegyi Imre előadása.
11.30: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
12—15.25: Azonos Bp. I. **műsorával**
15.25: Hanglemezek.
15.50: Hírek, műsorismertetés.
16: Szlováknyelvű előadás.
16.20—17.10: Azonos Bp. I. **műsorával.**
17.10: Ifjusági előadás.
17.35: Hanglemezek.
17.45—19.40: Azonos Bp. I. **műsorával.**
19.40—20: Azonos Bp. II. **műsorával.**
20: Hevessy együttes **táncmuzsikája.**
20.40—0.15: Azonos Bp. I. **műsorával.**
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MŰSORSZÁMOK: Olasz I., Svájci olasz 21: Rossini: Tell Vilmos, opera. Strassbourg 21.30: Opera.
TÁNCZENE: Berlin 2.15, Zágráb 22.20 Paris PTT 22.45, Kalundborg 23, London 23.05.

SZERDA

MÁJUS 10.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.15: Gyermekdélelőtt: játszunk együtt gyerekek. Népies gyermekjátékok, vezeti Herczegh Ilona. (A Nemzeti Gyermekhét előadása a Studióban.)
10.45: „Lao-Cse bölcsessége." Irta Hamvas József. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: Hanglemezek.
Közben kb. 12.40: Hírek

13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Rácz Béla cigányzenekara.
14.30: Hírek.
14.45: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: „A gyermek játszani akar." Baloghy Mária dr. előadása. (A Nemzeti Gyermekhét keretében.)
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.10: A rádió szalonzenekara.
17.55: „Magyar úttörők Amerikában." Kósa János dr. előadása.
18.25: Helena Hrabi-Szalkiewicz énekel, a magyar-lengyel művészcsere keretében.
18.50: „Az új honvédelmi törvény." (II. rész.) Vitéz Németh Lajos ny. tábornok előadása.
19.15: Hírek.
19.25: Hanglemez.
19.50: „Magyar hétköznapok: A nyíregyházi bokorlanyák élete. Néprajzi közvetítés a Tamás és Suján bokrokból. Bevezetőt mond és a felvételeket vezeti Ortutay Gyula dr. Beszél Budinszky Sándor. (Hangfelvétel.)
20.40: Gitár-est. Vezeti Bertha István. Közreműködik Laczó István, az Operaház tagja, Varga Istvánné, báró Jeszenszky Lea, Kovács Barna és Morvayné Hazslinszky Garla (gitár), B. Fehér Miklós (hegedű), Friss Antal (gordonka) és Nagy Olivér (harmónium).
21.40: Hírek, időjárásjelentés.
22: Közvetítés a Britannia-szállóból. Heinemann Ede jazz-zenekara játszik.
22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23: Közvetítés a Kakuk-étteremből. Lovászy Ferenc cigányzenekara muzsikál.
0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 18.25: Olasz nyelvoktatás.
19.25: „Az olasz nevelés új alkotmánya." Vitéz Nagy Zoltán dr. előadása.
20: Hírek.
20.20: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János.
21.30: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 10—10.45: Azonos Bp. I. műsorával.
10.45: Hanglemezek.
Közben 11.10: „Üzennek a havasok." Mészáros Gyula előadása.
11.30: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
12—15.25: Azonos Bp. I. műsorával.
15.25: Ruszin félóra.
Közben 15.50: Hírek, műsorismertetés.
16.15—18.05: Azonos Bp. I. műsorával.
18.05: Gabos Márta zongorázik.
18.35—19.50: Azonos Bp. I. műsorával.
19.50: „Régi felvidéki írók: Katona István." Előadás szemelvényekkel. A bevezetőt Ferecz Ferenc írta.
20.15: A kassai városi zeneiskola hangversenyének közvetítése.
21.40—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Szófia 19.45: Puccini: Tosca, opera. Belgrád 20: Opera. Olasz III. 21: Bizet: Carmen.
TÁNCZENE: Zágráb 22.20, Kalundborg 23.

CSÜTÖRTÖK

MÁJUS 11.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: Móricz Pál elbeszéléseiből: 1. Kísértetek. 2. Amikor a kántort temették. (Feolvasás.)
10.45: „Városi települések." Irta Radomszky Mihály dr. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: Eugen Stepat balalajka zenekara.
12.40: Hírek.
13: Beszkárt-zenekar. Vezényel Müller Károly.
Közben kb. 13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
14.30: Hírek.
14.45: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: „Kikelet a fehér asztalon." Magyar Elek háztartási előadása.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.10: „Huszonhárom tördőfés." Révay József dr. történelmi csevegése.
17.45: Radics Béla cigányzenekara muzsikál.
Közben kb. 18.30: A rádió külügyi negyedórája.
19.15: Hírek.
19.25: „Baromfitenyésztési időszerű tanácsadó." Báldy Bálint gazdasági felügyelő előadása. (A földmivelésügyi minisztérium rádióelőadássorozata.)
19.40: „A rokokó legnagyobb zenésze." Haraszti Emil dr. előadása Couperinről. (Hanglemezekkel.)
20.50: A rádió szalonzenekara. — 1. Szirmai Albert: Táncos huszárok — nyitány. 2. Armandola: Port-Said kikötőjében — keleti jelenet. 3. Lavotta Rezső: Magyar változatok. 4. Farkas Ferenc: a) Tempo di Minuetto; b) Tarantella. 5. Vincze Ottó: Néger dal. 6. Waldteufel: Őszi hangulat — keringő. 7. Rixner: Fickó — polka. 8. Losonczy Dezső: Verbunkos.
21.40: Hírek, időjárásjelentés.
22: Dohnányi—Waldbauer—Kerpely zongorahármas.
23: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.20: Közvetítés a Debrecen-étteremből. Kurina Simi cigányzenekara muzsikál.
0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 18.05: Angol nyelvoktatás.
18.45: „Szárnyfejlődés." G. Réthy Pál sakkelőadása.
19.25: Tibor Zoltán énekel, zongorakísérettel.
20: Hírek, ügetőversenyeredmények.
20.20: Néprajzi mesemondó hanglemezek. — Bevezetővel.
20.50: Közvetítés a Debrecen-étteremből Kurina Simi cigányzenekara muzsikál.
21.30: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 10—11: Azonos Bp. I. műsorával.
11.10: Szlováknyelvű előadás.
11.30: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
12—15.25: Azonos Bp. I. műsorával.
15.25: A 21-ik h. gy. e. zenekara.
Közben 15.50: Hírek, műsorismertetés.
16.45—17.45: Azonos Bp. I. műsorával.
17.45: „Felvidéki tájak." Előadja Szabó József.
18.10—20.40: Azonos Bp. I. műsorával.
20.40: „Megy a gőzös." Hangjáték.
21.20: Hanglemezek.
21.40—0.15: Azonos Bp. I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Königsberg 20.15: Nicolai: Windsori víg nők, opera. Köln 20.30: Strauss Richárd-est.
TÁNCZENE: Zágráb 22.20, Boroszló 22.35, Kalundborg 23.

PÉNTEK

MÁJUS 12.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Egészségügyi munkásvédelem." Irta Pályi Márton dr. (Felolvasás.)
10.45: „A hivatlan vendég." Sulyok Karola meséje. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárásjelentés.
12.10: Rendőrzenekar. Vezényel Szőllössy Ferenc. — 1. Herold: Zampa — nyitány. 2. Szőllössy Ferenc: Balázs-nóták. 3. Donizetti: Lammermoori Lucia — ábránd. 4. vitéz Pál Imréné: Májusban — angol keringő. 5. Morena: Egyveleg. 6. W. G. Ortel: Galopp.
Közben kb. 12.40: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, vízállásjelentés.
13.30: Budai György cigányzenekara muzsikál.
14.30: Hírek.
14.45: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
16.15: „A gyermek a gyermekért." Közvetítés egy belvárosi iskolából. Beszél Filótás Lili. (A Nemzeti Gyermekhét keretében.)
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.10: A rádió szalonzenkarának műsora: — 1. Bihari: Bercsényi nótája. 2. Ziehrer: Keringő-egyveleg. 3. Lehár: Részletek az „Éva" operettből. 4. Grieg: Troldhaugeni nász. 5. Részletek Strauss János műveiből. 6. Rózsavölgyi Márk: Első magyar körtánc.
18.05: „Nyári nap a Felvidéken." — Irta Willant Rezső. (Felolvasás hanglemezekkel.)
18.45: „Holland körúton." Irta Jakos Lajos. (Felolvasás.)
19.15: Hírek.
19.25: Az Operaház előadásának ismertetése.
19.30: Az Operaház előadásának közvetítése. „Falstaff." Vígopera 3 felvonásban, hat képben.
I. felv. után kb. 20.10: Hírek.
II. felv. után kb. 21.10: Hírek
Előadás után kb. 22.20: Időjárásjelentés.
22.25: Közvetítés a Ketter-étteremből. Lakatos Flóris cigányzenekara muzsikál.
Közben kb. 22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23.30: Tánclemezek.
0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 18.15: Gyorsírótanfolyam.
18.55: Hanglemezek.
20: Hírek.
20.20: „Budapest szudétanémet krónikása." Palóczi Edgár előadása Schams Ferencről.
20.50: A József nádor 2. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel Seregi Artur.
22: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 1—2 óráig ad műsort.
KASSA. 10—11: Azonos Bp. I. műsorával.
11.10: „Vojtina levelei öccséhez." — Arany János költeménye.
11.30: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
12—15.25: Azonos Bp. I. műsorával.
15.25: Danyi Pali cigányzenekara muzsikál.
Közben 15.50: Hírek, műsorismertetés.
16.15—17.10: Azonos Bp. I. műsorával.
17.10: Ruszin félóra.
17.45: „Húsz kisebbségi év tanulságai." Forgách Géza előadása.
18.15—0.15: Azonos Budapest I. műsorával.
KÜLFÖLDI ÉRDEKESEBB MÜSORSZÁMOK: Bukarest 19.30: Opera. Szófia 19.35: Puccini: Bohémélet, opera.
TÁNCZENE: Zágráb 22.20, Paris PTT 22.45, Luxemburg 23.

SZOMBAT

MÁJUS 13.

BUDAPEST I. 6.45: Torna. — Hírek. Hanglemezek.
Utána: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.15: Ifjúsági rádió: „Muzsikáljunk együtt, gyerekek!" A Margitkörúti elemi iskola tilinkókara játszik Kelemen Kálmán tanító vezetésével. A közvetítést vezeti Gecső Sándorné. (A Nemzeti Gyermekhét keretében.)
10.45: Mit nézzünk meg? Olasz primitiv festők műveit a Szépművészeti Múzeumban. Ismerteti B. Bakay Margit dr.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. — Himnusz. — Időjárás-
12.10: Farkas Sándor cigányzenekara muzsikál.
Közben kb. 12.40: Hírek.
13.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.30: Dalok és hangszerszólók (hanglemezről).
14.30: Hírek.
14.45: A rádió műsorának ismertetése.
16: „Bábszínház." Közvetítés az Állami Óvónőképző Intézetből. Előad Lakatos Emilia szföv. óvónő. A közvetítést vezeti Budinszky Sándor.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.10: A rádió szalonzenekara.
18.15: „A szélmalmok tája." — Szeged vidéke. Irta Aldobolyi Nagy Miklós dr. (Felolvasás.)
18.45: Klamár Sándor magyar nótákat énekel, kísér Csorba Gyula cigányzenekara.
Közben kb. 19.15: Hírek.
19.45: „Rang és mód." Színmű 3 felvonásban. Irta Szigeti József.
Utána kb. 21.40: Hírek, időjárásjelentés.
22: Tánclemezek.
22.40: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven.
23: Operaházi zenekar. Vezényel Fridl Frigyes.
0.05: Hírek.

BUDAPEST II. 18.45: A földmivelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája.
19.30: „Magyar írók kávéházi kistükre." — Irta Erdős József. (Felolvasás.)
20: Hírek, lóversenyeredmények.
20.20: Hanglemezek. — 1. Strauss Richárd: Till Eulenspiegel — szimfónikus költemény (B. B. C. szimfónikus zenekar, vezényel Fritz Busch.) 2. Sztravinszkij: Zsoltárszimfónia. (Walter Straram zenekara és a Vlasszov énekkara, vezényel a szerző.)
21: Közvetítés a budai Kis Royal éttermből. Kiss Lajos cigányzenekara muzsikál.
22.05: Időjárásjelentés.
A RÖVIDHULLÁMU ADÓÁLLOMÁS 24—1 óráig ad műsort.
KASSA. 10—10.45: Azonos Bp. I. műsorával.
10.45: Hanglemezek.
Közben kb. 11: „A magyar nőnevelés apostola: Veress Pálné." Péchyné-Bartóky Mária csevegése.
11.35: Hírek magyar, szlovák és ruszin nyelven.
12—15.25: Azonos Bp. I. műsorával.
15.25: Szlováknyelvű előadás.
15.50: Hírek, műsorismertetés.
16—17.10: Azonos Bp. I. műsorával.
17.10: Rajczyné Libay Ica énekel.
17.40—18.45: Azonos Bp. I. műsorával.
18.45: A kassai vonósnégyes műsora.
19.10—19.35: Azonos Budapest II. műsorával.
19.35: Tpperczer Géza és Madari László kétzongorás jazz műsora.
20: „Igy élünk Szlovákiában." Sárossy Imre előadása.
20.15—22.20: Azonos Bp. I. műsorával.
22.20: Azonos Bp. II. műsorával.

Szerelem tüzön-vizen keresztül

Regény — Irta: Szekula Jenő

(14)

— Az ön vagyona egyenlőre levegő. Levegőre pedig csak levegőt lehet betablázni.

— Akkor hát?

— Elnéznék talán a telekkönyvi betáblázástól is, ha az ön személyében látnék némi garanciát. Ám, sajnos...

Tétova mozdulattal kihúzta az íróasztal fiókját s néhány papirlapot vett ki. Különböző információs irodák jelentései voltak, nem nagyon kedvezőek.

Fönszóval olvasni kezdte:

— Detreházy Pál báró — jelentette az egyik tudakozó intézet — kedves és szeretetreméltó úrifiú, szellemes és művelt és társadalmilag semmi kifogásolni valót nem lehet felhozni ellene. De jellemző tulajdonságaira, hogy nem szeret adósságot fizetni. Valamikor veszedelmes nőhódító hírében állt és nevét Casanova módjára emlegették. Volt egy nagy szerelmi botránya is Cannesban, amiről sokat írtak a külföldi lapok. De meg kell állapítanunk, hogy hölgyekkel szemben korrektül és kifogástalanul viselkedett. Vagyont költött asszonyokra. De vannak veszedelmes szenvedélyei, melyek egészségét aláássák és erkölcsileg is romlásba fogják vinni: morfinista, kokainista és az ópium és alkohol rabja.

A kisbáró izgatottan közbeszólt:

— Tagadom! Éltem ugyan kábítószerekkel, inkább kíváncsiságból, de tulzásba nem vittem soha! Csak játszottam a tűzzel, de meg nem égettem magam eddig és nem is fogom. A nikotin is veszedelmes méreg, de ostobaság volna egy kis diáklányról, aki óraközben, szünetben, titokban elszív egy cigarettát, azt állítani, hogy nikotinmérgezésben az elmegyógyintézetben fog elhalni. Ez az én esetem is, ártatlan szórakozás csak, nem szenvedély. Bárhogy fölfujják esetem az informátor urak.

A bankár ránézett ijedten, de a szavába nem vágott. Monoton hangon olvasott tovább:

— Detreházy Pál báró kedves és jó cimbora, önfeláldozó barát és tökéletes gentleman. De a hét legtöbb napján nem százszázalékig józan. És üzletileg komoly ügyfélnek nem való. Valamikor gondnokság alatt állott és valószínüleg újra gondnokság alá kerül.

A báró idáig türelmesen hallgatta a felolvasást, mint egy megleckéztett iskolásfiú. De a patyolatnál fehérebb arca tüzes szinláng lett hirtelen. Urrá lett fölötte az indulat. Öklével az asztalra csapott:

— Ki mondta ezt? Ki mer rólam ilyeneket állítani? Ezeket az urakat provokáltatni fogom. Pisztolyom csöve elé állítom őket. Szitává fogom őket lőni.

A bankár nyugodt maradt:

— Információs irodával nem lehet párbajozni, mint ahogy nem párbajozhatunk a tükörrel, ha meg mutatja önön ábrázatunkat. Még akkor sem, ha ezzel az ábrázattal nem vagyunk megelégedve.

A báró feszesen kihuzta magát. Hangja hideg, akár a jég:

— Szóval nem akar 30.000 pengőt kölcsönözni?

— Nem áll módomban.

— Beszéljünk komolyan. Ha leszokom szenvedélyeimről s hozzá sem nyulok a bódító mérgekhez, akkor ad kölcsönt?

— Ha leszokik ezekről a dolgokról, az minden esetre javára válik egészségének. De ennyit én akkor se adhatok.

— De miért?

— Azt hiszem fölösleges az indokolás azok után, amiket fölolvastam.

— Vejének elvállalna, üzleti ügy félnek azonban nem? — kérdezte a báró gunyosan.

— Hogy én kit vállalok el vőmnek, kit nem, az nem tőlem függ, hanem a leányomtól. Szabad ura el határozásának. A mai világban a vőket a leányok választják ki, és nem pedig az apósok.

Hidegen elbúcsuztak egymástól. A báró becsapta maga mögött az ajtót. Szeme tébolyult lángokat lövellt. A gésaarcú titkárnő úgy megijedt, hogy a mosoly is elfagyott az arcán.

Pál úr a bankártól Hágay Lehelhez sietett, a vörös ügyvéd kisebb-nagyobb összegekkel néha kisegítette, vagy segített uzsorásoknál pénzt fölhajszolni. Az ügyvédnek most nem volt pénze, azonban örvendetes hírrel fogadta:

APRÓHIRDETÉSEK

Nyomozó iroda

Szabó
magánnyomozó irodája Varga ucca 41. szám. Legdiszkrétebben nyomoz, megfigyel, bárhol. 365

Levelezés

Fiatal
özv. özvegyasszony társaság hiányában, komoly úriember ismeretségét keresi. „Nem kaland" jeligére a kiadóba. 373

Házasság

Férjhez
menne egyedülálló kertész özvegye kisigényű 50. esetleg 50 éven felüli állami férfihez. „Saját ház" jelige. 272

Fiatalember,
magas, fűszerszakmában jártas, benősülne, vagy megismerkedne olyan nővel, aki üzletnyitáshoz hozzásegíti. „33 éves" jeligére leveleket kiadóba kérek. 393

Alkalmazást nyer férfi

Két pengő
napidíjjal és jutalékkal felveszünk hat fiatalembert, esetleg hölgyet, csakis jómegjelenésü s intelligens egyének jelentkezzenek, Miklós u. 21. sz., hétfőn délután 6—8 között. 468

Házmesternek
gyermektelen házaspár felvétetik Szent Anna u. 11. keresztépületben. 340

Gépészt,
gépészkovácsot, vagy traktorost keresek sürgősen felvételre, éves, vagy hónapos állásba, aki különösen a Hofherr-traktorhoz kifogástalanul ért. Cim a kiadóban. 283

Kommenciós
igás kocsis nagyobb kondás fiával felvétetik. Acél u. 7. 388

Festőtanulók
fizetéssel felvétetnek, Hatvan ucca 47. 549

Házmesterpár
magános, munkabíró május 15-re felvétetik. Nyomtató 5. 353

Konvenciós
mindenest kocsist e hó 15-re felveszek. Jókai u. 22. 358

Magánjáróhoz
vizsgázott fűtőt keresek. Polgár, Szondi u. 3. 371

Nyári
cséplésre gyakorlott fűtőt felveszek, de csak vasmunkást. Nádor utca 18. Ujkert. 375

Állandó
egylovas fuvarost keresek, Hónig, Rákosi Jenő ucca 4. 442

Kifutót
18 éven felül felveszek, Hírlapiroda, Teleki u. 94. szám. 448

Tanulónak
felveszünk ügyes, középiskolás fiút, jó családból, fizetéssel, rövid tanulási időre, Műszaki Hunyadi ucca 17. 411

Nyári
cséplésre gépészt keresek. Értekezni: hétfőn reggel 8 órakor, Nagoss György-tér 30. 505

Asztalostanulót
azonnal felveszek, Erdélyi Ferenc, Fürdő u. 5. szám. 460

Jócsaládból
való fiú, cserépkályhástanulónak, fizetéssel felvétetik, Károly Ferenc József út 8. 478

Gépészt,
nagy gyakorlattal keresek, bírtokba. Hatvan ucca 1. I. emelet, ajtó 23. 469

Kifutófiú
14—15 éves, fűszerüzletbe felvétetik. K. Tóth ucca 11. 504

Papucskészítő
tanoncnak egy ügyes fiut felveszek, esetleg bentkosztra. Mátyás király u. 24. 379

Egy
portafiú felvételik, — Frohner szállodában. 542

Egy vizsgázott
fűtőt keresek, javításra, cséplésre. Nagy Imre, Dembinszki ucca 26. 537

Jócsaládból
való fiút tanulónak felveszünk. Izsák József Rt fiókja, Csapó u. 17. 238

Beteg
mellé, férfi ápoló kerestetik. Hajó ucca 26. 551

Házmester
június elsejére felvétetik, Csapó ucca 28. sz. Jelentkezés vasárnap 9 órától. 534

Fejni
tudó idősebb magános férfit keresek május hó 15-ére, Kossuth ucca 38 szám. 532

Gyermektelen
házaspár, takarításért lakást kap. Értekezni: Péterfia 29. sz. alatt. 528

Fodrász-
tanulónak fiút és lányt felvesz Moldván, Szent Anna ucca 1. 547

Ügynököt
keresek, ingatlan eladásra. Értekezni reggel 8 órakor, vagy 1 órakor. Jó díjazás. Péterfia 48. 540

Alkalmazást keres férfi

Honorálnám
aki állásba helyez. Jelige: Tisztviselő. 496

Alkalmazást nyer nő

Ügyes
kiszolgáló leányt tanulónak felveszünk. Izsák József Rt. fiókja, Csapó ucca 17. 237

Kiszolgálóleányt,
fizetéssel, ellátással azonnal felvesz Halász vendéglős, Margitfürdő mellett. 336

Hölgyfodrász-
segédet és manikürőst s tanulóleányokat azonnal felveszek, Kolozsváry, Dégenfeld-tér 2. 338

Varrodába
vidékre segéglányt felveszek, Piac u. 42. 402.

Kiszolgálólányt
italmérésbe munkakönyvvel felvétetik Varga u. 35. 408

Festőleányok
kezdőt, haladót keres iparművésznő. Jelentkezés hétfőn délután, Rákóczi u. 6. 417.

Fehérnemű
himzőnő felvétetik. Szilágyiné, Csapó u. 15. sz. 438

Szerény
asszonyt pár órai munkára felveszek, Rothmere u. 38. 425

Jó munkás
hölgyfodrásznőt vidékre, koszt, lakás, fele keresetre felvétetik. Érdeklődni: Polgár fodrásznál, Gambrinusz. 552

Varrodába
ügyes segédlányokat keresek, Piac ucca 46. sz., keresztépület. 544

Varrodába
segédlányokat felveszek, Csapó ucca 95. 524

Kézi-
és géphimzőnőket felvesz a Harsányi varroda, Nyil ucca 28. 526

Középiskolás,
jólszámoló, gépírónőt pénztárhoz, fizetés 55, irásbeli ajánlattal személyesen, Csapó ucca 22. szám. 536

Varrodába
segéd- és tanulólányok felvétetnek, Kiss Jolán, Széchenyi ucca 34. 518

Varrodába
ügyes kislányt tanulónak és kézileányt felveszek, Fűvészkert ucca 16. szám. 475

Segédlányt
és tanulóleányt felveszek, Dobrossy női divat szalon, Piac ucca 30. szám. 434

Fényképész-
segédnő, vagy férfi negatív és pozitiv retusőrt keres Berqzéki, Piac u. 38. szám. 431

Alkalmazást keres nő

Négy
középiskolás intelligens asszony bármilyen alkalmazást keres. „Komoly" jeligére kiadóba. 185

Házvezetőnőnek
ajánlkozom magánoshoz, vagy idősebb házaspárhoz. Cím a kiadóban. 401

Idősebb nő
kisebb családhoz házvezetőnőnek, vagy magános beteg ápolására ajánlkozik, 15-ére, vagy elsejére. Cím a kiadóban. 462

Háztartási alkalmazott

Magános
úr, egyedül álló, jobb családból származó 40 év körüli házvezetőnőt keres. Tőzsér ucca 12. 445

Jól főző
mindenes szakácsnő, 15-ére Budapestre, jó bizonyítvánnyal felvétetik. Jelentkezni: Hatvan ucca 30. harmadik lakás. 546

Mindenes
szobaleány s szakácsnő felvétetik azonnal Miklós ucca 37. 440

Jól
főző mindenes szakácsnő, jó bizonyítványokkal felvétetik Piac ucca 28. C. III. 21. 397

Takarítónőt,
tisztaságszeretőt, rendelő takarításra keresek, Svetits bérház, dr Weisz fogorvos. 470

Mindenes
bejárónő azonnal felvétetik, Széchenyi ucca 11. sz. keresztépület 515

Tiszteséges
bejárónő, reggel 6-tól, délután 5-ig felvétetik, Bethlen ucca 54. 488

Kézilány,
jó fizetéssel és tanuló felvétetik. Jelentkezés kedden délelőtt Manci kalapszalon, Teleki u. 102. szám. 510

Felveszek
15-ére ids. izr. leányt, vagy asszonyt, háztartás vezetésére. Ugyanott menyasszonyi ruha eladó. Cim a kiadóban. 449

Ajánlat

Poloskairtást
ciángázzal, lakások átvizsgálását felelősséggel vállalja Kiss cianozó vállalat, Kígyó ucca 5. szám. 1476 5. 31

Női kabátot
Vágótól,
Férfi raglánt
Vágótól,
Csapó ucca 10. szám.

Cianoztasson
bizalommal a „Csala" cianozó vállalattal, Rákóczi ucca 9. sz. Telefon: 14—27 sz. 1038 5. 29

Varrógép,
kerékpár, vétel, csere, eladás, kölcsönzés, alkatrészek olcsón. Javítások jótállással Eisenberger, Csapó ucca 101. 875 5. 13

Szücs
cianozási vállalat. Varga ucca 10. 983 5. 15.

Zománcozott
tűzhelyek olcsón kaphatók Hatvan ucca 70. Telefon: 12-48. szám. Ócska tűzhelyét becserélem. 843 7. 15.

Költözködéskor
villankörtéit áteseréljük 20 fillérért. Gramofonok, rádiók, dísztárgyak. Vagyonmentő, — Hunyadi ucca 18. 1371 5. 21.

Fáy-arckrémes
tégelyeket visszavesz — Grósz Nagy Ferenc „Aranyegyszarvú" gyógyszertára. (Színház mellett.) 1794 5. 30

Uj cserépkályhák
raktáron. Átrakásokat felelősséggel vállal — Laczkó cserépkályhás, Hatvan u. 4. Telefon: 27—93. 1791 5. 28

Zománcozott
és olcsóbb lakatos asztali tűzhelyek legolcsóbban: Csapó ucca 87. sz. tűzhelyüzem. Használtat becserélek. 424 5. 31

Szandálok
és cipők legolcsóbb beszerzése Ökrös sajátkészítményű raktárából, Sas u. 1. 122 6. 2.

Kellemes lakás,
finom koszt a Hungária panzióban, **szobák napokra és hónapszámra,** Ferenc József út 59. szám. Telefon: 23-39. 800 vv.

Zománctüzhelyek
58 pengőtől, függönyrudak, nyugágyak, vendégágyak, kerti lócák, lócalábak, műlépek, mézbödönök, fürdőkádak, mosdóállványok, permetezők, gumicsövek bambusztoldók, virágkarók, madárházak, szunyoghálók Nagy vasüzletében, csapókanyar. 359

Nem húz, nem mar, nem karmol, Benyáts-penge acélból
10 db 50 fillér
Benyáts áruház

Vasárúk,
zománcozott tűzhelyek kéménytoldók, függöny rúdak, vendégágyak, előnyös árakon beszerezhetők Kormos József vaskereskedőnél, Csapó ucca 15. 1771 5. 27

Gyönyörüen
tisztít gallérokat budapesti tisztító és festőművek felvételi helye. Kézimunkaüzlet Hatvas u. 16. 394

Kosztümök
meglepő olcsón, uccai ruhák 2.50, házi 1.50ért készülnek, Hüvelyes u. 1. szám. 522

Értesítés!
Felhivom az igen tisztelt cipész kollégáim figyelmét, hogy hosszas betegségemből felgyógyulva, ismét dolgozom s továbbra is a legjobb munkával szolgálhatok. Kérem szíves pártfogásukat. Kiváló tiszteletel: Mendre László cipőfelsőrészkészítő Debrecen, Csapó ucca 41. 366

Kútfúrást,
javítást, felelősséggel vállal Szeitler kútfúrómester. Kerekes kútszivattyúk, kútrámák el adók, Honvéd ucca 41. szám. 426

Vizsgázott
gépirónő, angol, német, francia nyelvtudással, szakszerű műfordítást, nyelpoktatást olcsón vállal, Rákóczi ucca 36. alatt, Papp Vilmánál. 399

Cserépkályhák,
átrakását szénfütésre, úgy helyben, mint vidéken a legolcsóbban vállalom. Vidékre levelezőlap hivásra azonnal kiutazok. Uj kályhák olcsón kaphatók Mese István cserépkályhás, Debrecen, Rákóczi u. 37. szám. 474

Perzsaszőnyeg,
művészi javítását, tisztítását garanciával csak Tütündjiánnál, Arany János ucca 34. Ugyanott keleti használt ebédlőszőnyeg eladó. 457

Ágysodronyok,
drótkerítések, drótfonatok, vas kerti bútorok, vaságyak, mosdók, állófogasok stb készülnek Ottónál, Rákóczi ucca 13. 487

Kereslet

Veszek
mindenféle bútort, hármas szekrényt. Eladó kerti bútor, Csapó ucca 16., keresztépület. 443

Jóforgalmú
fűszerüzletet keresek. Ajánlatokat „Fűszerkereskedő" jeligére a kiadóba kérek. 530

Kisfogyasztású
kis kocsit keresek megvételre, Zsák ucca 11. 490

Fiatal
jómegjelenésü hölgy keres kenyérlerakatot, — trafikot, vagy pénztárnoknői állást. Kauciója és gyakorlata van. Cim a kiadóban. 515

Élelmiszer ital

Marx-lerakat,
Péterfia 52., házhoz szállít tejet, tejtermékeket, kenyeret, sütéményt, legpontosabban. 269

Vizesuborka,
kilóra, nagyobb tételben is kapható. Egy ekekapa eladó. Salétrom ucca 4. 363

Társ

Szatócsüzlethez
társat keresek. Szatócs igazolványom van. Cim a kiadóhivatalban. 342

Tizezer
pengővel társat keres, komoly, rentabilis vállalat. Ajánlatot „Tőke biztosítva" jelige alatt a kiadóhivaal továbbit. 493

Iroda

Két
uccai napfényes szoba irodának, rendelőnek vagy csak garzonnak kiadó. Csapó ucca 10 alatt az emeleten. Értekezni az udvarban. 214

Irodahelyiség,
szép tágas, különbejáratú, bútorral, vagy anélkül, telefonnal (20-42), kasszával kiadó Arany János ucca 19. I. emelet. 326

Két
nagy uccai különbejáratú szoba irodának, s rendelőnek kiadó. Széchenyi ucca 14. 441

Hangszer

Használt
bécsi gyártmányú zongora eladó, vagy használatra kiadó, Délisor 7. szám. 372

Bútor

Antik komót
Wertheim-kassza, íróasztal, háló, ebédlőszekrény, konyhaberendezés eladó Dégenfeld-tér 6. szám. 1661 5. 7.

Eladó
fehér háló, előszobafal, fogas, Széchenyi ucca 76. szám. 347

Autó, motor, kerékpár

Kifogástalan,
ötszázas sport oldalkocsis motorkerékpár eladó Kisautóra ráfizetéssel cserélek, Lorántffy ucca 42. 337

Kerékpárját,
varrógépjét felújítom, tökéletesen kijavítom, átzsírozom. Uj kerékpárokat, alkatrészeket raktáron tartok. Nagy István, Széchenyi ucca 6. szám. 274 6. 15.

Csepel
segédmotoros 86-os eladó. Simonffy u. 48. 380

Két darab
autó gummikerék eladó. Bundi u. 9. 343

Jókarban
levő Jáva 175 kcm. motorkerékpár eladó. Értekezni lehet Arany Bika házfelügyelő. 377

Jókarban
levő motorkerékpár és 2+1 rádió eladó. Vár u. 2. 432

Eladó
személyautó elsőkézből. Teleki u. 100. 455

Puch,
250-es, jó állapotban, eladó. Batthyány ucca 8., keresztépület. 523

250-es
felülvezérelt Ariel eladó esetleg segédmotort beveszek, Kút ucca 54. 541

Sachs
segédmotor, üzemképes eladó. Sándor házfelügyelő Ferenc József út 22. szám. 450

A. J. S.
500-as felülvezérelt oldalkocsival, prima állapotban olcsón eladó. Bethlen ucca 14. 495

Vegyes

Halköz 6.
alól áthelyeztem üzletemet, bőröv, bőrkesztyü, retikül készítését, javítását — vállalom. Egy bőrvarrógép eladó. Kiss Sándorné, Apaffy u. 155. sz. 439

Grafológusnő
állandóan fogad. Széchenyi ucca 43. szám alatt. 370

Disznót,
vagy malacot, felestartásra vállalok, Bercsényi ucca 75 339

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Eladó üzlet.
Betegség miatt fűszer, trafik és egy jómenetelü italmérés. Értekezni lehet Fő ucca 125. szám, Berettyószentmárton. 226

Üzlethelyiségek
forgalmas uton hentesnek, borbélynak, kenyérlerakatnak, vagy másnak bérbeadó. Sámsoni ut 69. 374-c

Nagy
istálló műhelynek, raktárhelyiség bútornak azonnal kiadó. Kazinci u. 6. 316

Jóforgalmú
fűszerüzlet, hihetetlen olcsón kiadó, kevés pénzzel átvehető azért, hogy a jelenlegi társas viszony megszünjön — Cim a kiadóban. 424

Fűszerüzlet
lakással június 1-re kiadó. Vígkedvű M. utca 25. sz. 345

Nagyállomás
közelében műhelynek, vagy raktárnak alkalmas helyiség, — nagy udvar autógarage-nak, pince lerakatnak kiadó. Értekezni Erzsébet 75. 453

Kiadó
augusztus 1-re koresmahelyiség kettőszobás lakással. Ugyanott eladó két ablak spalettal és használt üzletberendezés. Érdeklődni Sámsoni út 7. szám. 435

Kiadó
egy négy uccára néző szép kis üzlethelyiség. Ajtó u. 26. 444

Egy
műhelynek alkalmas helyiség, bármilyen célra, azonnal kiadó, Zápolya ucca 10. 497

Száraz,
nagy helyiség, műhelynek, raktárnak, Piac u. 51. alatt kiadó. Felvilágosit Del-Ka. 527

Átadó üzlet, vendéglő

Legforgalmasabb
helyen divatárú üzlet eladó. Cimeket kérem a kiadóba „Komoly" jeligére. 324

Jóforgalmú
kifőzde eladó. Cim a kiadóban. 318

Kiadó lakás egyszobás

Garzonlakás,
földszintes uccai, teljes komforttal kiadó. Blaháné 14. (Rendőrpalota mögött.) 117

Központban,
földszintes garzon lakás, uccai szoba, előszoba, fürdőszobával, bérbeadó, déli fekvésü, parkirozott udvar, — Blaháné ucca 14. szám, rendőrpalota mögött. 308

Kiadó
május 1-re egy szoba, konyha kerttel és sertéstartással. Földi u. 16. Tisztviselő telep. 391

Utcai
butorozoatlan szoba elő szobával kiadó. József főherceg 8. emelet balra. 398

Vasút
közelében két kisebb szoba, konya kamarás lakás május 15-re kiadó. Irinyi u. 7. Csendőrpalotánál. 344

Egy
szoba, előszoba, konyha, fürdőszoba új berendezéssel, W. C-vel, nagyon szép tiszta lakás azonnalra. Hatvan u. 24. 381

Egyszobás
előszobás lakás kiadó junius elsejére Krudy u. 8. Postakertben. 383

Egy
szoba, konyha spájz kiadó. Szoboszlai ut 12.

Kiadó
egy udvarra nyiló padlós szoba azonnal Kút-u. 24. sz. 384.

Egy
szobás lakást adok takarításért 15-től Monti ezredes u. 16. 416.

Modern
szoba, konyha, éléskamra, nyárikonyhával, külön virágos kertben áthelyezés miatt azonnal. Acél u. 6. 418.

Szép
szoba, előszoba, konyha, spájz, azonnalra kiadó. Csillag ucca 26.

Kiadó
szép nagy szoba, konyha, spájz. Bujdosó ucca 21. szám. 423

Kiadó
azonnalra modern garzon lakás, erkélyes szoba, előszoba, nagy fürdő szoba, pince, Simonyi út 6. 480

Szép
száraz pinceszoba, kamara kiadó. Baranyi u. 20. szám. 500

Szép
uccai egy szoba, konyha és mellékhelyiségekből álló lakás, áthelyezés miatt kiadó. Szoboszlói út 15. szám, telefon: 24-18. 489

Uccai pincelakás
kiadó. Bethlen ucca 40. 535

Kiadó
egy kis szoba, konyha, magánosnak, vagy kis családnak, Csemete u. 14. szám. 517

Kiadó lakás kétszobás

Két- és három-
szobás parkettes fürdőszobás, gáz és villanynyal ellátott önálló villalakás Poroszlay út 26 alatt május elsejére kiadó. Érdeklődni Tóth és Sebestyén Rt-nál, — Fürdő ucca 2. 1929 vv.

Kiadó
kapualatti bejáratu 2 szobás utcai lakás azonnalra is, garzon keresztény úrnak, vagy házaspárnak, Teleki utca 10. 378

Kiadó
2 nagy szobás, fürdőszobás, féregmentes uri lakás, azonnalra. Teleki u. 27. 384

Két
szoba, konyha és mellékhelyiségekből álló egészséges száraz lakás azonnalra kiadó. Böszörményi ut 5-c. Hatvan utcai villamos szakaszhatárnál. 323

Kiadó
kétszobás, előszobás, s verandás lakás, villamos mentén, Kassa út 19. szám. 539

Kétszobás
csendes tiszta lakás virágos kertben Nagyerdőnél, Poroszlay ut 71. 392

Minden sport Cserkészbolt Piac u. 26. Méliusz mellett

Kétszobás
tiszta féregmentes lakás, mellékhelyiségekkel augusztusra kiadó. Baross u. 16. 287

Kettő
szobás udvari lakás kiadó. Baross u. 16. 287

Kettő
szobás, udvari lakás kiadó. Török Bálint u. 15. 351

Kiadó
urilakás 2 szoba, előszoba, kézikamara mellékhelyiségeivel. Azonnal is elfoglalható. — Kandia u. 5. 353

Kétszobás
utcai komfortos lakás augusztus 1-re kiadó. Vigkedvű 34. 364

Kétszobás
lakás kiadó. Kemény Zsigmond utca 3. Villamos mgállónál. 385

Kétszobás
szép lakás augusztusra kiadó. Kassa ut Kemény Zsigmond tizenhárom. Julia-lak. 410

Kiadó
junius elsejére két utcai szoba konyha, spájz fáskamara magános udvarban, több lakás nincs, feltétlen gyermektelen házaspárnak vagy magánzónak. Cim a kiadóban. 412

Azonnal
kiadó ujonnan festett 2 szobás utcai lakás. Csapó u. 86. 406

Két
uccai szoba, konyha, spájz azonnal kiadó Pozsonyi ut 5/b. 436

Kiadó
különálló villa, két szoba, előszoba, konyha mellékhelyiségekkel június 1-re. Andaházi u. 6. sz. 434

Kiadó
igen szép kétszobás lakás Ajtó u. 26. 444

Kiadó
azonnal kétszoba, elő szoba, konyha, spájz mellékhelyiséggel. — István út 24. 446

Két
udvari szoba, konyha, spájz, mosóház, fáskamra azonnal kiadó. Pesti u. 55. 453

Két szoba,
előszoba, konyha, fürdőszobás lakás azonnal kiadó Rothermere ucca 28. szám. 509

Udvari
parkettes kétszobás lakás, fürdőszobával kiadó, Széchenyi ucca 21. 479

Udvari
kétszobás, előszobás, s konyhás lakás, elsejére kiadó. Miklós ucca 63. 485

Kiadó
Csapó u. 56. alatt utcai 2 illetve 3 szobás fürdőszobás lakás. 395

Két szoba,
előszoba, konyha, különálló udvarral azonnal kiadó. Értekezni lehet: Dugovics ucca 3. 477

Udvari
kétszobás lakás, mellékhelyiségeivel, július elsejére kiadó, Szappanos ucca 11. 503
-,s uccao. uCS1 vc

Kiadó lakás háromszobás

Villa,
háromszobás, összkomfortos, parkirozott, — gyümölcsössel és szőlővel beültetett 448 négyszögöles telken, villanegyedben, áthelyezés miatt sürgősen eladó. Értekezni: Lajos király tér 7. szám alatt 107 vv.

Kiadó
háromszobás modern lakás, Szappanos u. 7. Értekezni Rothermere 48. 304

Központi fütéses
3 szoba, összes mellékhelyiségekkel Bika bérház félemelet 7. számú lakás azonnal kiadó.

Három
szoba, fürdőszobás komfortos kerti lakás kiadó. Varga utca 6. 1360

Kiadó
augusztus egyre Nagyerdő szélén háromszobás uj lakás, mely áll 3 szoba, előszoba, konyha, fürdő és kamara, nyárikonyha, pince terrasz, gáz, víz, villanyval. Poroszlai ut 82. Megtekinthető 10-től 12-ig, 3-tól 5-ig. 386

Kettő
háromszobás féregmentes lakás több mellékhelyiséggel azonnalra, szép tiszta egészséges udvarban. Hatvan utca 24. Keresztépület. 382

Háromszobás,
modern lakás, azonnal kiadó. József kir. herceg ucca 35/37 419

Kiadó
elsőemeleti háromszobás udvari, udvari kétszobás, komfortos lakások, Baltazár Dezső u. 12. szám. 499

Egyetem
mellett, Komlóssy úton háromszobás lakás, s esetleg szőlővel kiadó. Értekezni: Honvéd u. 13. szám. 494

Kiadó
3 szoba, fürdőszobás lakás, június 1-ére. Széchenyi ucca 12. 538

Kiadó lakás nagyobb

Négyszobás
úri lakás, autogarazzsal fürdőszobával, parkírozott udvarral, augusztus 1-ére, esetleg előbbre kiadó. Értekezni hétköznap 11—2 óráig Maróthy György ucca 22. szám. Egymalom u folytatása. 186

Női nadrág kis szépséghibával 98 fillér Gyönyörü LAVABL anyag fehérnemüre 148-tól a FISCHER BOLTBAN Teleki u. 73. sz.

Földszinti
uccai, jelenleg orvoslakás kiadó. Arany János u. 20. Értekezni emeleten. 390

Nyaralónak
is alkalmas 4 szoba, hallos, komfortos villalakás kiadó. Érdeklődni lehet Deák Ferenc u. 6. emelet. Telefon 29—00. 450

Görömböly-Tapolcán
modern családi villa, június, júliusra kiadó. Cim a kiadóban. 511

Komfortos
négyszobás lakás, aug. elsejére kiadó. Ferenc József út 77. I. 521

Lakást keres

Háromszobás,
komfortos családiházat keresek, augusztus hó elsejére. Ajánlatokat „Uri lakás" jeligére a kiadóba kérek. 428

Államvasúti
főmérnök keres azonnalra egy teljesen különbejáratú, csinosan bútorozott szobát, vagy garzon lakást, lehetőleg fürdőszobával. — Ajánlatot a kiadóhivatalba. „Ár nem fontos" megjelöléssel. 306

Kétszobás,
fürdőszobás lakást keresek az erdőhöz közel, vagy közeli kertségben, augusztus elsejére. — Ajánlatokat „Családi ház" jeligére a kiadóba kérem. 429

Keresek
4—5 szobás lakást, köz pontban, augusztus hó elsejére, Szutor ügyvéd, telefon: 29-92. 422

Augusztus 1-ére,
keresek kétszobás, s komfortos lakást a városhoz közeli kertségben. Cim e lap kiadóhivatalánál, megtudható. 430

Butorozott szoba

Szép
zöld udvarban butorozott szoba olcsóért kiadó. Hadházi utca 3. sz. 387

Utcai
különbejáratu butorozott szoba kiadó, csendes udvarban. Nyil u. 116. 357

Különbejáratú
bútorozott szoba fürdőszobával május 15-re kiadó. Károly Ferenc József ut 9. 348

Teljesen
különbejáratú utcai kényelmesen butorozott szoba kiadó. Garai u. 20. 415.

Kiadó
bútorozotstt. szoba folyóvizes mosdóval, parkirozott udvarban, Magoss György-tér 24 519

Két
butorozott szoba kiadó Hatvan u. 6. I. 18.

Uccai
bútorozott szoba egy-két személynek kiadó Pacsirta u. 49. sz. 427

Kiadó
csinosan berendezett bútorozott szoba — Piac ucca 77. szám, II. emelet 7. Megtekinthető naponta d. u. 2-ig. 1234

Különbejáratú
elegánsan bútorozott szoba kiadó Miklós u. 18. 447

Bútorozott
szoba, fürdőszobával kiadó, Széchenpi ucca 21. szám. 479

Különbejáratú
bútorozott szoba bérbeadó, azonnal, Lorántffy ucca 27. Ugyanott jó házikoszt kapható. Zongora bérbeadó. 481

Tíz pengőért,
különbejáratú egyágyas, tiszta bútorozott szoba, tisztességes egyénnek kiadó. Csillag ucca 67. 486

Márkás teniszütők nagy választékban Cserkészbolt Piac u. 26.

Kapualatti
különbejáratú bútorozott uccai szoba, fürdőszoba használattal kiadó. Simonffy ucca 38. 512

Kiadó
különbejáratú bútorozott szoba, csöndes udvarban, kvártélyt adok. Dobó ucca 31. 513

Nyaralásra
gyönyörű parkban bútorozott szoba kiadó, azonnal, Simonyi út 11. A. szám. 502

Különbejárat
csinosan butorozott udvari szoba kiadó. Verbőczi u. 14. 407.

Bútorozott szoba
kiadó. Bethlen ucca 40. 535

Különbejáratú
uccai szép bútorozott szoba, József kir. herceg ucca 35. I. jobboldal. 533

Különbejáratú
bútorozott szoba kiadó, Tenniszrakett eladó. — Baltazár Dezső ucca 12. 531

Bútorozott
szoba, egy-két személynek, azonnal kiadó. Jánosi ucca 12. 543

Különbejáratú
uccai nagyon szép szoba, bútor nélkül azonnal kiadó. Rákosi Jenő ucca 5. II. 10. 548

Ingóságvétel

Istálló
és magtárablakokat, használt deszkát — megvételre keresek. Bathyány 18. 458

Ingóság eladás

Eladók
városból költözés miatt mindenféle bútorok, ebédlő, háló, perzsaszőnyeg, függönyök stb Simonyi 5t 11. A. 1407 5. 6

Tisztiruha
kard, ponyva, gyerekkocsi, gépszíj, varrógép, bicikli, börönd Glück Bádogos utca. 309.

Kismázsa
sörpompa, bortartályok, kép, asztal eladók. Sámsoni út 69. 374/a

Neves
festő remek festménye megbízásból eladó. Értekezés Kl. S. Timár u. 52. 303.

Eladó
egy cipész varrógép javításra való. Vénkert Sinty Miklós 23. Délutáni órákban 3-tól 369.

Fuvarosszekér
kétlovas és egylovas jó állapotban eladó. Kassa ut 14. 409

Fekete
öltöny és egy rakettbúrozó gép eladó. Nyomtató-u. 11. 360.

Szép
szürke és sötétkék férfi ruha magas alakra ugyanott több bútordarab eladó. Csapó-u. 41. 1234.

Fagylaltgép
és mindenféle cukrász felszerelés olcsón eladók. Asztalosnál Berettyóújfalu Bocskay u. 52. 302.

Eladók
különféle bútorok, kézifilée dupla ágyterítő. Megtekinthetők Piac-u. 71. az udvarban minden hétköznap reggel nyolctól este hatig. 403.

Kútszivattyú
olcson eladó Kassa-u. 5. és Eötvös u. 23. 404.

Cserkészfölszerelés
körgallér meleg öltöny erősebb termetre, egészen új eladó. István út 49. 400.

Tengeridaráló
kútszivattyú húzónyomó, vaságyak lakatos munkaasztal eladó. Istvánút 49. 400.

Egy
jókarban lévő cserépkályha eladó Miklós utca 31. 356.

Woodstock
írógép háromnegyedes hegedű, fekete férfi öltöny eladó. Teleki 86. 361.

Eladó
konyhakredenc, lisztesláda, tejesbádogok, virágálványok, férfiruhák, kertipad Csemete u. 18. 413.

Eladó
jókarban levő keményfa háló matraceal, sodronnyal. Rothermere u. 32. 420.

W. C. felszerelés
Wertheim szekrény, — ebédlőbutor, csillár, oltott gyöngyvirág 2 fill. eladó. Kossuth u. 23. vasárnap délelőtt, hétköznap 2—4 között. 405

Amerikai
portable írógép 160 pengőért, irodai íróasztal 50 pengőért eladó. Hétfőn d. e. 10-től. Domokos Lajos-u 6. sz. 1234.

Márkás
olajfestmények, garnitúra, gyermekágy, pólyázóasztal, virágállványok, kottatartó eladó. Simonffy ucca 12. 465

Önhajtós
hetegkocsi, kézzel is hajtható, eladó. Jókai ucca 12. 433

Szép
„Globus" gyártmányú, víztartályos asztaltűzhely olcsón eladó. — Garay ucca 25. 464

Jégszekrény
eladó, Hatvan ucca 6., étkezde. Megtekinthető délelőtt 9—11 óráig, délután 4—7 óráig. 461

Eladó
egy mély gyermekkocsi Rothermere ucca 43. 472

Kerti
erős vasszékek, vendéglősök részére is alkalmas, olcsón eladók. — Dankó temetkezés. 553

Sckott
vízfűtéses, 500 modern motorkerékpár, Erzsébet ucca 29. 467

Villanymotor,
1.7-es és egy Sanax eladó. Csillag ucca 10. 508

Eladók
ócska ajtók, ablakok, redőnyök, kirakatok, s juttazsákok. Vályogvető embert felveszek, Sípos építész, Csapó u. 23. szám. 514

Üzletberendezés
modern galériával, csigalépcsővel, cukorka, vagy illatszertárnak is kiválóan alkalmas. — Piac ucca 88 szám, házfelügyelőnél. 506 vv.

Eladó
tizedes mérleg 500 kgig Nyíl ucca 131. 492

Többféle
bútorok, kredencek, s ágy, női íróasztal, fotelek, asztalok eladók. Attila-tér 7. harmadik ajtó. 498

Turista, sport és egyenruházati cikkek Cserkészboltban

Gyümölcs és csemegeüzlete-met a Hungária palotából

69. sz. alá

(megyeházzal szemben) helyezem át. Kérem a n. é. közönség további szives pártfogását

Weisz Olga

Eladó
jókarban levő central Singer varrógép, olcsón Nap ucca 4. 501

Uj
cserépkályhák kaphatók, Szotyori ucca 46. 482

Eladó
erős asztali spór, rézrúdas, vízmelegítős, — Korponai ucca 12. szám első lakás. 476

Egy
üvegfal, ajtós, 350 cm. hosszú, 350 cm magas, eladó. Petőfi-tér 6. sz mérlegműhely. 471

Eladók
épületfaragottfa és gazdasági felszerelések. — Értekezni: Jókai ucca 1. szám. 525

Jégszekrény,
jókarban levő és két lóra való szerszám eladó. Kálvin-tér 5. 520

Varrógép,
Singer, süllyesztős eladó. Varrodába tanulóleányt felveszek, Kossuth ucca 41. 529

Óeska
ajtók, ablakok, portálék eladók. Erzsébet ucca 9. 516

Egy
jókarban levő gyermek sportkocsi eladó. Domb ucca 4. szám. 550

Gazdasági termények

Fügefa,
szép gyökeres példányok, darabonként 30, 40, 50 fillérért már kapható. Hatvan ucca 24.

Takarmányrépa
van eladó. Bethlen utca 55. 352

Eladó
100 q jó szalma 3 km. kő-út mellett. Zajdúböszörmény, dr. Magi. 311

Gazdasági eszközök

Szőlőkaró
hasított akácból, hazaszállítva kapható Vágó tűzifakereskedésében, a Margit-fürdőnél. Telefon: 10-24. 1677 5. 15.

Eladó
kútszovattyú és egy két kerekű kézifecskendő, Kút ucca 60. 473

Szőlőprés,
permetező hordók, boroshordók, gulyadézsák kútvedrek, fenyődézsák eladók, Nap ucca 4. 451

Stráfszekérnek
átalakítható Steyer tehérautó alváz, üzemképes, autó-motor és egyéb alkatrészek olcsón eladók. Dankó temetkezés. 554

KIRÁLY KAYÉI MÉGIS A LEGJOBBAK! AROMÁS, ZAMATOS KAYÉT! KIRÁLY UZLETÉBEN A VEVŐ ELŐTT PÖRKÖLIK DÉGENFELD-TÉR 11. SZÁM

Egy
jókarban levő cséplőgarnitúra bérbe kiadó, Kuruc ucca 38. sz. 463

Eladó házhely

Villatelkek
egy 404, s egy 327 négyszögöles, a Lajos-király téren, közművekkel, áthelyezés miatt sürgősen eladó Értekezni lehet: Lajos király-tér 7 szám alatt. 107 vv

Házhelyek
elköltözés miatt, ölenként kettőtől négy pengőig vágóhídi villamos végállomáshoz három percre, hosszú részletre is eladók. Bihari ucca 4. szám. 102+

Gyümölcsösnek
kiválóan alkalmas homokföld, vágóhíd villamos végállomáshoz három percre, részletre is eladó. A terület házhelyeknek is parcellázva van. Bihari ucca 4. 102+

Diófa u. 32.
telek eladó. Érdeklődni: Simonffy ucca 12. 466

Eladó
házhelyek Ovoda és Harsányi Gusztáv uccában, 4—5 pengős árban Értekezni: dr Miklós ügyvéd. 396

300 négyszögöl
telek, Széchenyi út végén, István úton, kétezer pengőért. Érdeklődni: Arany János u. 55. szám. 437

Eladó ház

Bösörményi
út 43. számú nagytelkű ház jutányos áron eladó. Máté-ingatlaniroda 307

Háromszobás
családi ház eladó. Sipos utca 4. Villamoshoz közel. 276

Igazi masszív családi ház! 3 szobás, teljes komfortos, alápincézve, villany, gáz, víz a lakásban, 570 négyszögöl szőlővel és gyümölcsössel a város legközelebbi kertségében eladó. Sinay Miklós 13. 350

Hatvan u. 49.
számú ház szabad kézből jutányosan eladó. 340 négyszögöl telek, több fedett raktár. Kereskedőnek, iparosnak nagyon alkalmas. Értekezni Budai Ézsaiás u. 3. MÁV bérház, fsz. 1. 367

Családiház
eladó, gazdálkodóknak is alkalmas. Kut u. 20. 376

Bérautót helybeli, vidéki és üzleti utakra, utazásrarendeljen

Kun Józseftől

Debrecen, Rákóczi ucca 14. Telefon: 25-17
a STEYR személyautók és a B. M. W. motorkerékpárok körzetképviselete.

Eladó ház
kedvező fizetési feltételek mellett. És egy házhely. Téglaskert, Balaton u. 36. sz. 341

Üzletes
sarokház forgalmas fűszerüzlettel, italméréssel hapi egyszáz pengő törlesztéssel eladó. — Sámsoni ut 69. 374/b

A lakbérből
kifizetheti az egész ház árát, ha megveszi a most ujjáépített, Vargakertben fekvő házat. Lakbérekből havi 97 P folyik be. Előnyös feltételekkel a ház azonnal átadó. Cím a kiadóban. 20 A +

Kertségben
csinos ház igen olcsón eladó. A Bozzay telepen. 384 négyszögöl telek, 3 kislakás. Az átvételhez alig kell valamennyi pénz. Felvilágosítást a Debreczen kiadóhivatalában. 16 A +

Családiház,
négy szoba, fürdőszobával eladó. Teleki ucca 12. szám. 452

Eladó
kisebb családiház, Liba kertben, készpénzért. Értekezés: Garay ucca 20. szám. 414

Masszív sarokház
vásártéren, a város legforgalmasabb központján, régi bevezetett jómenetelű fűszerüzlettel és italméréssel a tulajdonosok visszavonulása miatt, jutányos árban eladó. **Kitünő tőke befektetés.** Cím a kiadóban. 107+

Alkalmi áron kevés pénzzel
átvehető 119 négyszögölnyi telken épült ház a Homokkertben. Van rajta 3 egyszobás s külön egy egyszobás lakás. A ház havi jövedelme most 30 pengő. Cím a kiadóhivatalban megtudható. 18 A +

Fél kg zöldbarsó konzerv —·42
Negyed kg zöldbab konzerv —·22
Negyed kg paradicsom konzerv —·29
1 kg Kosenca füge —·96
1 kg főző csokoládé 2·40
1 doboz la szardinia —·42
Cukorka, csokoládé, zsellé különlegességek, sajt vaj nagy választékban kapható

Gődény csemegeüzlet Csapó u. 7. telefon 17-64
Szilágyság mellett.

Önmagát kifizeti
két év alatt egy havi 290 pengőt jövedelmező ház. Ügynökkel nem tárgyalok. Cím a kiadóban. 19 A +

Modern,
összkomfortos, emeletes, 25 évig adómentes villa eladó. Vilmos császár körút és Martinovics ucca sarok. 279

Hajdúszoboszlón
ház eladó. Rákóczi út 88. szám alatt, esetleg bérbeadó. Értekezni lehet: Debrecenben e lap kiadóhivatalában. 1234

Havi 172 pengő
bérjövedelmet hoz egy szép ház, melynek 158 négyszögöles telke 2—3 szobás lakása van. A házat most renoválták. Szabadkézből kedvező feltételek mellett a tulajdonos sürgősen eladná. Cím a kiadóban. 22 A +

Kertkedvelőknek, egyetemi tanároknak
alkalmi vétel, közel a városhoz, egyetemhez villamos megállóhoz az István-malom hátamögött, az Andrássy út 28. szám alatti csodaszép szőlő és kb. 5—600 drb termőfából álló nemes gyümölcsös, kétszobás lakással, melléképülettel, jóvizű kúttal, óriási nagy homokbányával, nagyon olcsó árért, egészben, vagy részben azonnal eladó. Értekezni lehet Halász vendéglőben (Margitfürdő mellett). 973 5. 15.

Ugyszólván ingyen
juthat most házhoz az, aki megveszi a Hétvezér ucca 47. számú házat, mert a vételárat lakbérlekötéssel, részletekben fizetheti, tehát amit a háztulajdonosnak fizetne lakbérként azt saját háza árába fizeti. Nagyon szép konyhakert, két szivattyús kút van a 700 négyszögöles telken. Hosszú tornác, több lakás, istálló van a házban. Jól jár, aki megveszi. 4+

Eladó
ház, a város szívében, 4 lakással, mindegyikhez fürdőszoba, évi 4000 P bérjövedelemmel — 366 négyszögöl területen. Szép virágoskert, ötven darab termő gyümölcsfa, baromfiudvar, sempernova front. Első rendű tőkebefektetés Rákóczi ucca 35. szám. Értekezni 2-ik lépcső a tulajdonostól.

Előnyös vétel!
Aki jó üzletet akar csinálni, vásárolja meg a Hatvan ucca egyik modern házát. Nagy, 591 négyszögöles telek, több lakás van rajta. 4 szobás, 4 háromszobás, 7 kétszobás és 7 szobakonyhás lakás de még ezenkívül 3 üzlethelyiség is bérbe van adva. A ház havi jövedelme most 900 pengő. A tulajdonos eladná a házat. Címe megtudható a „Debreczen" kiadóhivatalában 15 A +

Három uccára nyiló
a Nap ucca, Attila-tér Baross ucca által határolt telken. A ház a Nap ucca 22 szám alatt van. Az alápincézett épületben szépen berendezett vendéglő magában véve is jó jövedelmet biztosít. Négyszobás úrilakás, parkettes, fürdőszobás, víz, villany, gázvezetékkel, virágos udvar, szőlő ligas, fák. Most hat százalékos kamatjövedelmet hajt. A ház most olcsón és kellemes feltételek mellett megvehető. 23 +

56 pengőt
hoz havonta egy 133 □ öles telken fekvő ház, több kislakás van rajta. Alkalmi vétel. Jól jár aki megveszi. Cím a kiadóban 13 A +

3 pengőért házhely
négyszögöle, mint ritka alkalmi vétel most megvásárolható. A telek a sámsoni kövesúttól egy perenvire, az Apponyi ucca 48. sz. alatt fekszik. Megbizható egyén részletlefizetésre is megkaphatja. 2+

Kevés pénzzel
átadó 54 pengő havi bérjövedelmet hozó ház 115 négyszögöl telek, két szoba-konyhás lakás, más kislakás és két pincehelyiség is van benne. Alkalmi vétel. Salétrom utcán fekszik Cím a Debreczennél. 17 A +

Nagyszerű
üzletet csinál, aki a város forgalmas, nagy fejlődés előtt álló helyén azt a házat megveszi, amelyikben 2 szobás, 4 egyszobás lakás és 1 üzlethelyiséggel, szobával bíró lakás van. A havi jövedelem 130 pengő. A ház a vételár felével már átvehető. Címet a kiadóhivatal mondja meg. 14 A +

Négyszobás
utcai fürdőszobás és egy udvari fürdőszobás lakással bíró 246 négyszögöles telekkel Teleki utca 77. alatti szép ház — garázs is van benne, — most olcsón megvehető. Tudnivalókat a kiadóhivatalban. E 31

Kétlakásos
ház 129 négyszögöl telekkel, Móricz u. 1. sz. alatt olcsó áron áladó. Bővebbet a kiadóban. E 30

Egészséges
városrészen, Komlóssy ut 10. 519 □ öles villatelek, két uccára szól, eladó. Felvilágosítás kiadóhivatalban. E 28

Két
utcára nyiló házastelek: Borz u. 26. és Csap u. 39. 148 négyszögöl, több kislakással olcsón eladó. Cím a kiadóhivatalban. E 26

Boldogfalva
ucca 3. számu telek 245 □-öl olcsón eladó. Cím a kiadóban. E 24

FIAT
Ballila csukott, kétajtós alkalmi áron eladó. — Szoboszlai, Széchenyi u. 24. 572

Pompás
helyen szép telek olcsón megvehető. — Komlóssy ut és Dóczi u. között az Egyetemi Atlétikai Pályával szemben fekszik, 864 □-öl. Három parcellában is eladó — Cim a kiadóban E 29

Gyönyörű
ötszobás lakással bíró 293 négyszögöles telkes ház méltányos áron eladó. Jókai u. 9-c. Közelebbit a kiadóban. E 27

Földbérlet

Kiadó
ondódi állomás szomszédságában 110 kat. hold I. osztályú föld. Varga ucca 25. 456

Kiadó
október elsejétől, Halláp 73. szám alatt 51 hold föld tanyával együtt. Értekezhetni: Miklós ucca 32. 459

Fanesika
67. számú 32 holdas tanya, októberre kiadó, dr Halász ügyvéd, Piac ucca 41. 483

Eladó föld

5 hold
ondódi föld eladó. Értekezni dr. Szabó Miklós ügyvédnél Piac utca 68. sz. 305

Fanesikán
7 és fél hold, Bánk 6 és fél tanyás eladó. Meszena u. 8. 354

Eladó
a Bánkon 23. számú 31 holdas tanyás föld. Értekezni ugyanott. 362

Eladó állatok

Fajtiszta,
nagytestü bronzpulykatenyésztojás darabja 50 fillér. Saádné, Aradványpuszta, Szaboles. Átvehető Debrecenben. 1218 5. 12

Máltai
selyempinces kölyökkutya eladó. Károly Ferenc József ut 9. 349

Fajkakasok
javított sárga magyar, fiatal szép nagy példányok eladók. Hatvan u. 21. Házfelügyelő. 781

Nagytestü
plimut és sárga orpington tojásai kapható. — Hajnal utca 11. sz. 227

Egy
fajtiszta 6 hónapos himpuli kutyát veszek. Kés. u. 26. 346

Szerkesztésért felelős PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: IFJ. SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadja és nyomja a TISZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY.